BİR EKMEK BİR Politika
(Ilosinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BİR DÜNYA İÇİN

Pazartesi
13
Şubat 1978
250 Kuruş

● ADRES
(İstanbul) :Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sokak No :5-Cağaloğlu
(Ankara) :İzmir Cad No : 20/ 27 -Kızılay
● TELEFONLAR
(İstanbul) : 27 77 12 27 65 09
(Ankara) : 17 65 36 18 36 88

Ege Ekici Tütün Piyasası bugün açılıyor

● Baş fiyatın 56-58 lira arasında olacağı öne sürülüyor

HABER MERKEZİ

Ege bölgesinde yaklaşık yarım milyon kişinin sabırsızlıkla beklediği Ege Ekici Tütün Piyasası bugün İzmir'de Yaprak Tütün İşleme Merkezinde açılacaktır. Maliyet ve dünya fiyatlarını göz önüne alınarak yapılan tahminlere göre, Ege Ekici Tütün Piyasasında baş fiyatın 56-58 lira arasında olacaktır. Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı tarafından yapılacak olan Ege Ekici Tütün Piyasası açılış törenine İzmir ve çevre illerin parlamenterlerinin de katılacağı öğrenilmiştir.

Öte yandan, 1976 ürünü ile dünyada 4. sırayı alan Türkiye'nin 1977 yılı tütün üretimi ile 6. sıraya düştüğü belirtilmiştir. Tü-

(Devamı Say. 7 Sü. 1'de)

Karadenizli tütün üreticisi heyecan ve endişe içinde

SAMSUN (ANKA) — Karadeniz Bölgesinde 120 bin hektar alan üzerinde 122 bin 352 üreticinin ürettiği 49 milyon kilo tütüne verilecek olan fiatın tatmin edip etmeyeceği endişe ve heyecanının tüm bölge ekicisini kapladığı bildirilmektedir. Geçen yıla oranla bölgede 12 milyon kilo daha az tütün üretildiğini belirten ilgililer, tatmin edici fiyat verilmediği takdirde gelecek yıllarda tütün rekoltesinde büyük bir düşüş olacağını ileri sürmüşlerdir.

Ziraat Odası Başkanı Şevki Yücel, Ege Tütün Piyasasının açılmasıyla Karadeniz Bölgesindeki başfiyatın ne olacağının anlışacağını belirtmiş ve **«Ege ile Karadeniz piyasası arasında her yıl 10 liralık bir fiyat farkı veriliyor. Ege piyasasının açılmasıyla, Karadeniz Tütün Üreticisinin kaderi çizilecektir»** demiştir.

Öte yandan tütün üreticisinin parasal sıkıntı içinde bulunduğunu ileri süren Samsun Ziraat Odası Başkanı Şevki Yücel, **«Ege tütün üreticisine olduğu gibi Karadeniz Bölgesi üreticisine de balya başına kredi verilmelidir. Nakliye ve muhafaza için balya başına 100 lira kredi verilirse üreticinin parasal yönden sorununa çözüm bulunmuş olacaktır»** demiştir.

Kahramanmaraş'ın işgalden kurtuluşunun 58. Yıldönümü törenlerle kutlandı

K.MARAŞ-(İSTA)

Kahramanmaraş ilinin emperyalist düşman ordularından kurtuluşunun 58. inci yılı dün yapılan törenlerle kutlanmıştır.

Sabah saat 9'da başlayan kutlama törenlerine Cumhurbaşkanı Fahri Koruturk, Senato Başkanı Sırrı Atalay, Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, Başbakan Bülent Ecevit, Ana Muhalefet Partisi Lideri Demirel, ve Genelkurmay Başkanı Sancar birer kutlama mesajı da göndermişlerdir.

Devlet Bakanı Lütfü Doğan, Ticaret Bakanı Köprülüler ve bazı bakanların da katıldığı kutlama törenleri öğleden sonra ve akşam yapılan çeşitli törenlerle son bulmuştur.

Yeni valiliklerle ilgili karar Resmi Gazete'de yayınlandı

HABER MERKEZİ - Yeni valiliklerle ilgili Bakanlık Kuruluna kararı dün - kü Resmi Gazete'de yayınlana rak yürürlüğü girmiştir. Yayınlanan kararnameye göre, 59 il valiliğine yeni atamalar yapılmış, 24 Vali merkeze alınmış, 5 vali ise İçişleri Bakanlığında çeşitli görevlere getirilmişlerdir.

İSTA muhabirinin edinci bilgiye göre Valiler arasın

(Devamı Say. 7 Sü. 5'de)

İYİ HALİ GÖRÜLEN MAHKUMLAR CEZALARININ YARISI KADAR HAPİS YATACAK

● Adalet Bakanı Can ,hükümetin düşünce ve inanç özgürlüğünün geniş tutulmasında hiçbir sakınca görmediğini belirtti

ANKARA (ANKA)

Adalet Bakanı Mehmet Can, Bakanlığı tarafından hazırlanarak Başbakanlığa sevkedilen tasarı yasalaşırsa, iyi hali görülen mahkumların cezalarının üçte ikisi

(Devamı Say. 7 Sü. 6'da)

Görevden alınan Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürü hakkında soruşturma açıldı

"Şiddet olayları parlamento içinden destek bulmuştur,,

● GENÇLİK VE SPOR BAKANI YÜKSEL ÇAKMUR YURTLARIN BOMBA İMALATHANESİ OLMAKTAN KURTARILACAĞINI SİLAHLI ÇETELERİN YAŞATILMAYACAĞINI VE BUNDA KARARLI OLDUKLARINI BELİRTTİ

HABER MERKEZİ

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin Senatoda görüşülmesi sırasında söz alan Bakan Çakmur, öğrenci yurtlarının bomba imalathanesi haline getirilmesinin sorumlusu olarak bazı siyasileri göstermiştir. Çakmur, Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürünü **«kan dökmekten hoşlanan kimse»** olarak tanımlamış ve görevden alınan bu kişi hakkında kovuşturma açıldığını söylemiştir. Bakan, 26 Şubat'ta yapılacak olan Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Kurulu'nda geniş açıklamalarda bulunacağını da sözlerine eklemiştir.

(Devamı Say. 7 Sü. 8'de)

NETAŞ' DA YOLSUZLUK...

Kanada'dan ithal edilen malzemeler,hurda diye,fabrika yetkililerince kurulan bir başka firmaya satıldı

● YOLSUZLUĞA ADI KARIŞANLAR ARASINDA TUSAŞ İDARE MECLİSİ ÜYESİ,MC' NİN DEVLET BAKANLARINDAN EKREM CEYHUN İLE TEFTİŞ KURULU BAŞKANI NAFİ SATIR' IN DA ADI GEÇİYOR

● Olaya, AP' nin bazı İstanbul milletvekillerinin karıştığı ileri sürüldü

İbrahim ERGÜN

● KOTRA ARMAĞAN EDEN MARANGOZ

● Araba Olayı

HABERİ 4.SAYFADA

İSTANBUL' DA 400 KİŞİYE 1 DOKTOR DÜŞÜYOR

23 bin doktorun yarısı İstanbul'da

● İSTANBUL'DA TOPLAM 30 HASTANEYE GÜNDE 30 BİNDEN FAZLA HASTANIN MUAYENE OLMAK İÇİN BAŞVURDUĞU TESBİT EDİLDİ...

İSTANBUL (İSTA) —

Özellikle temel ihtiyaç maddeleri fiyatlarının önemli ölçüde artması bunun yanı sıra ücretlerde yeteri artışların olmaması insan sağlığını da büyük oranda etkilemektedir. Halkın yeteri kadar beslenememesi hasta sayısında önemli bir artış meydana getirmiştir.

Yeteri kadar beslenememenin yanısıra cinayete ve intihara teşebbüs veya benzeri nedenlerden hastalanan ve yaralanan insanların tedavileri de ayrı bir sorun doğurmaktadır. Özellikle İstanbul gibi nüfusu milyonun üzerinde olan kentlerimizde hastaların te-

(Devamı Say. 7 Sü. 3'de)

Özel hastanelerin çok pahalı olmasının yanısıra sağlık personeli açısından yetersiz olan İstanbul'da, muayene olmak için saatlerce sıra beklemek zorunda kalan hastalar, hastane önlerinde uzun kuyruklar meydana getiriyor.

Zam yapılmasına karşın "Aspirin" ve "Gripin" bulunmuyor

● BİR KUTU ASPİRİN 7 LİRA OLDU

İSTANBUL (İSTA)

Uzun süreden beri piyasada bulunmayan, bulunduğunda da karaborsa fiyatlarla satılan giripin, aspirin, optalidon gibi ilâçların «resmi» zam yapılmasına karşın hâlâ piyasada bulunmadığı saptanmıştır.

Bilindiği gibi halkın günlük hayatına giren ve ağrı kesici olarak kullanılan aspirin, giripin, optalidon gibi ilâçların piyasada bulunmaması döviz yokluğu nedeniyle başlayan genel ilâç darlığı ile ortaya çıkmış, bu tür ilâçların ise kolaylıkla ülkemizde üretilmesine rağmen sıkıntının çekilme-

(Devamı Say. 7 Sü. 4'de)

ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ KONUSUNUN ÇÖZÜMLENMESİ İSTEMİ YİNELENDİ

● Tüm-Person-Kon Genel Sekreteri Birler, asgari geçim indirimi sorununun bir gülme konusu haline geldiğini söyledi.

● Birler, «Asgari ücret asgari geçim indirimi ilk ölçü olmalı, aile durumuna göre ayrıca eklemeler yapılmalıdır» dedi.

● Birler, bütçe yasasındaki Anayasaya aykırı maddelerin çıkarılması gerektiğini belirtti.

ANKARA — (İSTA)

Tüm Kamu Personeli Haklarını Koruma Kuruluşları Konfederasyonu (Tüm-Person-Kon) Genel Sekreteri Vecihi Birler dün bir basın toplantısı düzenleyerek asgari geçim indiriminin bir sorun olmaktan öte

(Devamı Say. 7 Sü. 5'de)

FAŞİST SALDIRILAR DEVAM EDİYOR

GAZİANTEP'TE BİR DOKUMA İŞÇİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

İKD'nin okuma - yazma kursuna katılan, Çamdibi'nden bir grup emekçi kadın.

● POL-DER Mecidiyeköy Lokali bombalandı

● İKD' nin okuma-yazma kursuna Maocular saldırdı

HABER MERKEZİ

Yurdun çeşitli yerlerinde dün de silâhlı ve bombalı saldırılar sürmüş, Gaziantep'te devrimci bir dokuma işçisi öldürülmüş, İstanbul'da Pol-Der'in Mecidiyeköy'deki lokaline ve Ankara'da bir eve patlayıcı madde atılmıştır. İzmir'de ise ilerici Kadınlar Derneği'nin açtığı okuma yazma kursuna maocu oldukları bildi-

(Devamı Say. 7 Sü. 6'da)

Devlet Bakanı Kılıç,hükümetin "Toprak Reformu Yasası" hazırladığını söyledi

ANKARA (İSTA)

Devlet Bakanı Bağımsız Milletvekili Mustafa Kılıç, hükümetin yeni toprak reformu kanunu hazırladığını bildirmiş ve bağımsız Bakanlarla hükümetteki diğer CHP'li üyelerin tam bir uyum içinde çalıştıklarını söylemiştir. Kılıç, anarşi ve tayinler konusun da Ecevit'le farklı bir bakış açılarının olmadığını öne sürerek «tayinlerde elbette bazı ortak öl

(Devamı Say. 7 Sü. 7'de)

FİDEF' in düzenlediği "Eğitim Kurultayı" çalışmalarına başladı

● KURULTAY' DA 350 BİN TÜRKİYELİ ÇOCUĞUN EĞİTİM VE YETİŞTİRİLME SORUNLARI TARTIŞILIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Federal Almanya Türkiye'li İşçi Dernekleri Federasyonu (FİDEF) tarafından Federal Almanya'nın Gelsenkirchen kentinde düzenlenen Eğitim Kurultayı, dün çalışmalarına başlamıştır. Federal Almanya'da çalışan Türkiyeli işçilerin 350 bini aşkın çocuğunun eğitim ve yetiştirilme sorunlarının tartışılacağı bu önemli toplantıya FİDEF'in geniş bir rapor sunduğu öğrenilmiştir. Bu raporun, detaylı tartışmalardan sonra gelecek yeni önerileri de kapsayacağı ve kurultay kararı olarak sunulacağı belirtilmektedir. Böylelikle yeni hükümetin Federal Almanya'daki Türkiyeli işçi çocuklarının eğitim ve yetiştirilmesi sorunlarında izleyeceği politikanın nasıl olması gerektiği yolunda önemli noktalar yeterince açıklığa kavuşmuş olacaktır.

Federal Almanya Türkiyeli İşçi Dernekleri Federasyonu (FİDEF) tarafından hazırlanan ve Eğitim Kurultayına sunulan raporda, bu ülkede daha simdiden 1 milyonu aşkın genciin ve yabancı çocuğun yaşamakta olduğu, bunların ezici çoğunluğunu Türkiyeli işçi cocuklarının meydana getirdiği belirtilmekte ve bu sayının önümüzdeki yıllarda oldukca ciddi bir artış göstereceği açıklanmaktadır.

Raporda ayrımcılığın durdurulması, eğitim ve öğretim alanının tüm dallarında yabancı işçi cocuklarının durumunun köklü bir şekilde

(Devamı Say. 7 Sü 2'de)

EYÜBOĞLU,GÜVENLİK KUVVETLERİ İÇİNDEKİ YETENEKLİ ELEMANLARIN GÖREVİNİ YAPAMAZ DURUMDA OLDUKLARINI SÖYLEDİ

ANKARA (İSTA)

Devlet Bakanı, Başbakan Yardımcısı ve İç Güvenlik Koordinasyon Kurulu Başkanı Orhan Eyüboğlu güvenlik kuvvetleri içinde çok yetenekli elemanların bulunduğunu, ancak bu kişilerin çeşitli nedenlerle kendilerinden beklenen görevi yapamaz durumda olduklarını söylemiştir. Eyüboğlu

(Devamı Say. 7 Su. 1'de)

DİSK'in 10. kuruluş yıldönümü yığınsal bir şekilde kutlanmıştı.

DİSK' İN 11.KURULUŞ YILDÖNÜMÜ KUTLANIYOR

İSTANBUL — (İSTA)

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun 11. Kuruluş yıldönümü bugün saat 19.30'da İstanbul'da Spor ve Sergi Sarayında kutlanacaktır.

DİSK'in bugün kutlayacağı kuruluş yıldönümüne, halk ozanlarının koro, folklor ve tiyatro sanatçılarının ve ekiplerinin katılacağı ve toplantının bir şölen niteliğinde olacağı açıklanmıştır. Ayrıca DİSK üyesi Sendikaların verdikleri savaşımın yansıtılacağı fotoğraf, yayın, afiş sergilerinin açılacağı toplantıda. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk bir konuşma yaparak, DİSK'in 11. kuruluş yıldönümüne kadar olan çalışmalarının önemi ile DİSK'i bekleyen temel konular ve sorunlar üzerine önerileri açıklayacaktır.

Bunun yanında 14 Şubat 1978 günü saat 20.00'de basın mensuplarının katıldığı bir kokteyl düzenlendiği belirtilmiştir. Kokteyle İstanbul Pera Palas Otelinde yapılacaktır.

DİSK BÜNYESİNDEKİ İKİ SENDİKA DAHA BİRLEŞİYOR

● Teknik-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu.Bank-Sen' e katılma kararı aldı

ANKARA — (İSTA)

DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikası Yönetim Kurulu aynı Konfederasyon üyesi olan Bank-Sen'e katılma kararı almıştır. Kararın uygulanması için Teknik-İş Sendikası Genel Kurulunun 25 Mart'ta toplanacağı bildirilmiştir.

Teknik-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulunca yapılan toplantıda DİSK'e bağlı Bank-Sen'e katılma

(Devamı Say. 7 Sü. 9'da)

Politika' da bugün

● "KONTR-GERİLLA' YI AKLAMA OPERASYONU"
— Sağcı basın seçmeler —
2. Sayfamızda

● "CIA insanları, iradesi dışında cinayet işletmeye çalışıyor"
3. Sayfamızda

TV, RADYO, BULMACA
4. Sayfamızda

● «Asgari ücret alan işçi, buzdolabı alabilmek için 127 gün çalışmak zorunda»
6. Sayfamızda

SON DAKİKA

Erdemir' de sözleşme imzalandı

Saat ücretlerine birinci yıl 10 lira, ikinci yıl ise yüzde 40 zam yapıldı.

Erdemir sözleşmesi ve "Grev Olayı" ile ilgili ayrıntılı haber yarın Politika da...

haftalık

Hüseyin Dilek

İt ürür kervan yürür...

Bu ekmek ve onur savaşımı Türkiye ve uluslararası işçi sınıfının utkan savaşım tarihinde yerini alırken, hâlâ daha kenardan kıyıdan cılız, olumsuz sesler gelecektir.İt ürüyecek, kervan yürüyecektir...

Sendikalarının kararlı ve sorumlu tutumudur, ulusal demokratik güçlerin, uluslararası işçi sınıfının gösterdiği dayanışmadır ve hepsinden önemlisi işçi sınıfına karşı taşıdıkları sorumluluk, yüksek siyasal bilinçleri ve işçi sınıfının siyasal hareketinin yol göstericiliğidir onları bu zorlu savaşımda başarılı ve dayanıklı kılan

Sekiz aydır grev boylarında savaşım veren binlerce işçi onurla ve başları dik işbaşı yaptılar, tezgâhlarının başına döndüler. Onlar hakkında çok şeyler söylendi, yazıldı. Daha da söylenecek ve yazılacak. İşçi sınıfının gerçek dostları başından sonuna dek, yazın sıcağında - kışın soğuğunda, açık ve gizli tüm baskılarda onların yanında yer aldılar; onlarla birlikte dövüşmeyi sınıfsal bir borç, bir yurtseverlik görevi ve namus borcu bildiler. Kimileri ise, bilimsellik ve üstelik de sosyalizm adına kapalı kapılar arkasından, salonlardan, meyhane köşelerinden gazel okudular; grev kırıcılıklarını ilerici sözlerle maskelemeye çalıştılar. Tutmadı. Düşen takkenin altındaki kel iyice sırıttı. Bunlar, 1975 yazının sonlarında MC'nin iktidarda kalmasının yararlarını savunuyorlardı. Bunlar, faşist DGM girişimine karşı verilen utkan savaşımı «oyun içinde oyun» diye niteliyorlardı. Bunlar, TCK'nun 141 ve 142. maddelerinin kaldırılması için aktif savaşım gerekliliğini küçümsüyorlardı. Bunlar, örgütlü öğretmen hareketini parçalamaya uğraşıyor ve sendika tabanlarındaki militan temsilci, baş temsilci ve şube başkanlarının tasfiyesine yönelen gerici sendika yöneticileriyle - «mevzi kazanmak» adına - ittifaklara girmekten çekinmiyorlardı. Bunlar bir yandan anti-maoizm çığırtkanlığı yapıyor, ama aynı anda da bir çok demokratik kitle örgütünde maocularla ve goşistlerle işbirliğine girişiyorlardı. Bunlar, bugün de sosyalizm adına burjuvazinin ve anti-komünizmin değirmenine su taşımaya devam ediyorlar. Onlar bu gerici konuma sürüklenmeyi, tüm uyarılara ve işçi sınıfı hareketinin açıkça görülen gelişim yönüne rağmen, kendileri bilinçlice seçtiler. Hangi keskin devrimci ve süslü sözün arkasına sığınırlarsa sığınsınlar, onların hareket noktası ve başlıca kaygısı şu oldu: «İşçi sınıfının siyasal hareketi üzerindeki yarım yüzyıllık faşist yasak kalkarsa, biz ne oluruz, ne yaparız?»

ANTİ-KOMÜNİZM BATAĞINA BATANLAR...

İşte bu kaygıyla hareket edenler her adımında bilerek ya da bilmeyerek anti-komünizmin batağına biraz daha battılar. İşçi sınıfı hareketinin en zor ve ağır koşullara rağmen gitgide kitleselleşmesi ve etki alanını genişletmesi, onların kitlelerden iyice kopması, gerilemesi ve daha da hırçınlaşmasıyla paralel gelişti. Artık onları oksijen çadırı bile kabul etmiyor. Onları artık «DİSK Genel Başkanı UDC formülünü benimsemekle, işçi sınıfının diğer örgütlerine TİP'e, TSİP'e, SDP'ye, TEP'e ve VP'ye karşı pozisyon alıyor, bir parti çağrısı olması gereken cephe fikrini DİSK'e maledercek konfederasyonu partileştiriyordu» diye yazan Tercüman Gazetesi ve genelinde gerici çevreler bile kullanmaktan, - kabaran işçi sınıfı hareketini durdurmak için kullanmaktan - çekinmiyorlar. Onların ve özellikle onların yarattığı sis perdesinden önünü zor gören sosyalizme içtenlikle inanmış olanların bu çıkmaz sokaktan kurtulmalarının zamanı çoktan geldi. Tren, lokomotifi ve sayıları gittikçe artan vagonlarıyla tam istim ilerliyor.

İşçi sınıfımızın en bilinçli ve en savaşkan unsurlarının aylardır sürdürdükleri savaşım bu trene yeni vagonlar ekledi; lokomotife hız ve güç verdi.

SAKSIDA ÇİÇEK YETİŞTİRENLERİN YANITLAMASI GEREKEN SORULAR?...

Eğer bugün AP'den kopanlan bazı bakanlara ve işbirlikçi tekelci sermayenin has temsilcilerine kadar pek çok çevre 141-142'yi ve işçi sınıfının siyasal örgütlenmesine konan yasağı tartışıyorsa şu saptamayı yapmak gerekiyor: Söyleyene değil, söyletene bak. «Ama burjuvazinin niyeti başka; oyun içinde oyun varı teraneleri nin artık hiçbir geçerliliği olamaz. Başından beri demokrasinin, en küçük bir demokratik hakkın bile baş düşmanı olan Türkiye burjuvazisi elbette kendi karanlık hesabını, işçi sınıfının siyasal hareketini parçalama, geriletme hesabını yapacak. «Bizim işimiz saksılarda çiçek yetiştirmek değildir.» İşçi sınıfı, sağlı-sollu saldırılara rağmen 1 Mayıslarda, DGM direnişinde, «Haydi 1 Mayıs 1978'e» haykırışında ve en son grevlerde bunu kanıtladı. Onbinler, sürdürdükleri ekonomik savaşım içinde işçi sınıfının siyasal savaşımıyla biraz daha bütünleştiler. Açlığa, yokluğa, baskılara rağmen 1 değil, 3-5 değil tam 8 aydır direnen işçiler bu gücü, bu direnci, bu savaşkanlığı nasıl gösterdiler, nereden buldular sorusunu yanıtlamaları gerekiyor saksıda çiçek yetiştirenlerin. Belki o zaman, toplumsal ve siyasal gerçekleri, işçi sınıfı hareketinin ilerleme yönünü görebilirler. Sendikalarının kararlı ve sorumlu tutumudur, ulusal demokratik güçlerin, uluslararası işçi sınıfının gösterdiği dayanışmadır ve hepsinden önemlisi işçi sınıfına karşı taşıdıkları sorumluluk, yüksek siyasal bilinçleri ve işçi sınıfının siyasal hareketinin yol göstericiliğidir onları bu zorlu savaşımda başarılı ve dayanıklı kılan.

İT ÜRÜYECEK, KERVAN YÜRÜYECEK...

Türkiye işçi sınıfı, onun gerçek dostları, sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzeni kurma savaşımında yer alan herkes, yiğit Maden-İş işçilerinin savaşımını en azından demokratça destekleyenler, aydın gevezeliklerine ve kişisel mevki ve kör bir grupsal çıkar hırsıyla ileri-geri lâf edenlere değil, grevlerin başarılı sonuçlarına, Maden-İş Sendikasının değerlendirmesine ve uluslararası sınıf sendikacılığının örgütü DSF'nin sesine kulak veriyorlar.

Aralık 1977 sayısında DSF'nin aylık yayın organında şu satırlar yer alıyor: «Bu, dünya sendikal hareketi tarihinin en utkan sayfalarında yazılı kalacak bir asalet ve savaşkanlık dersidir.»

Türkiye işçi sınıfı, kendi yanında saf tutmuş yandaşlarıyla birlikte bu şanlı ve örnek savaşımından gerekli dersleri ve deneyimleri çıkaracak ve böylece daha ileri, kalıcı, büyük savaşımlara doğru hazırlanacaktır. Bu ekmek ve onur savaşımı Türkiye ve uluslararası işçi sınıfının utkan savaşım tarihinde yerini alırken, hâlâ daha kenardan kıyıdan cılız, olumsuz sesler gelecektir. İt üreyecek, kervan yürüyecektir.

Politika'DAN MEKTUP

Radyo-Televizyon sayfası gerekli mi?

Sevgili okurlarımız,

Bugün elinize aldığınız gazetenizde, bazı değişiklikler göreceksiniz. Bunlar arasında, gözünüze ilk planda çarpacak olan son sayfamızda Pazartesi günleri okumaya alıştığınız Eğitim - Öğretmen sayfası yerine, Radyo - Televizyon sayfası bulmak olacak.

«Neden Televizyon?» diye sorulabilir. Gazetenin hâlâ bunca eksikleri varken, örneğin bir spor konusuna henüz yer verilememişken haftada bir televizyon sayfasının gereksiz olduğunu düşünen okurlarımız da çıkabilir. Ancak, bugüne kadar Politika okuyucularından gelen çeşitli istemlerde, gazetenin içeriği ile ilgili eleştirilerde sık sık sözü edilen bir nokta, günümüzde çok büyük önem kazanmış ve burjuvazinin başlıca ve en etkili kitle propaganda araçlarından biri haline gelmiş olan televizyona Politika'da yer ayrılmaması veya televizyon programlarına, televizyon olayına, emekçi kitlelerle radyo-televizyon ilişkisine yeterince önem verilmemesiydi.

Gerçekten de günümüzde televizyon, hem göze, hem kulağa seslenen; bu yüzden de kişiliğin oluşması, gelişmesi, fikirlerin biçimlenmesi üzerinde en etkili araçlardan biri. Televizyonu büyük bir kültür ve propaganda aracı olarak kullanmak mümkün olduğu gibi, kitleleri afyonlama aracı olarak da kullanmak mümkün. Bunun en iyi örneklerinden biri ABD. ABD'de televizyon, yavaş yavaş bizim toplumumuzda da olduğu gibi en geniş emekçi kitleleri uyuşturmak, koşullandırmak, düşünmelerini engellemek kapitalizmin propaganda ve reklamlarıyla doldurmak, düzenin uyumlu bir parçası haline getirmek için etkili şekilde kullanılıyor. İşten çıkıp eve gelen işçi, emekçi, memur, çalışan kişi, gerçek kültürel imkânların geniş kitlelere açık olmadığı bir toplumda, bütün gün makinenin parçası olarak çalışmanın getirdiği yorgunluk ve kafa uyuşukluğu içinde, içkisini veya koka kolasını ve patlamış mısırını alarak geçiyor televizyonun başına. Bu iş için özel olarak yapılmış televizyon koltuğuna oturuyor; ayaklarını uzatıyor. Ve orada saatlerce, kendisine ne sunulursa onu seyrederek, düşünmeden tartışmadan kalıyor. Kendisine sunulanların başında ise reklamlar geliyor. Diğer programların da ABD kapitalizminin reklam ve propağandasından ibaret olduğunu söylemek, sorunu abartmak olmaz.

Buna karşılık, sosyalist ülkelerde, televizyon bir hastalık değil; bir uyutma aracı ise hiç değil. Tiyatro, sinema, konser, sergi, konferans, bale vs. gibi sanat gösterilerinin geniş kitlelere açık olduğu bu toplumlarda televizyon, özünde kültürü yaygınlaştırma, insanı geliştirme aracı olarak kullanılıyor. Eğlence programları da bu öze uygun olarak hazırlanıyor.

Bu haftadan itibaren her Pazartesi son sayfamızda televizyon konusunu bulacaksınız. Konuyla ilgili eleştiri ve isteklerinizi iletmeniz, sayfayı giderek daha yetkin hale getirecek.

«Peki Eğitim - Öğretmen sayfası ne oluyor, kalkıyor mu» diye haklı olarak soracaktır okurlarımız. Eğitim sorununun, öğretmen kesiminin Türkiye'deki yer ve öneminin bilincinde olan gazetemiz Eğitim - Öğretmen sayfasını kaldırmayı değil, daha da geliştirip zenginleştirmeyi düşünüyor. Sadece, Eğitim - Öğretmen sayfamızın gününde bir değişiklik yapıyor ve Eğitim - Öğretmen sayfasını Perşembe gününe alıyoruz.

Peki Perşembe günleri çıkmakta olan Ekonomi sayfası ne olacak?

Ekonomi konusunun, çalışma hayatının, işçiden, emekçiden, üretimden asla bağımsız olmadığı gerçeğinden hareketle ve ekonomi dünyasıyla ilgili haberlerin güncelliğini hesaba katarak, bugüne kadar «işçi - sendika» sayfası niteliğinde olan altıncı sayfamızı işçi - sendika - ekonomi veya başka bir deyişle çalışma hayatı ile ilgili haberler, yorumlar, küçük incelemeler sayfası haline getiriyor, böylece okurlarımıza iş, işçi ve ekonomi dünyasından hergün sıcak haber verme, çeşitli ekonomik konularda okurlarımızı aydınlatma işini daha bir güncelliğe kavuşturuyoruz.

Umarız ki bu değişiklikler ve yenilikler okurlarımızın istemlerine karşılık olabilir ve gazetemizin eksiklerinin giderilmesinde bir adım niteliği taşıyabilir.

Haftaya bir başka sohbette buluşmak dileğiyle...

sağcı basından seçmeler

Kontr-Gerillayı aklama operasyonu

Kontr-gerilla tartışması gazete manşetlerinden kaybolurken alışılagelmiş yolu izlemedi. Genellikle basında bir kaç gün gazetelerin baş haberi olarak görünen bir olay, daha sonra aşağılara doğru kaymaya başlar ve son bir kaç gün «tek sütunluk» haber haline dönüşüp, ondan sonra kaybolur.

Kontr-gerilla konusu öyle olmadı. Konu «birden» kayboldu ortadan. Eh, bunda «Ecevit ne derse hikmettir» diyen basının payı büyük. Öneri bile getirmeksizin, kontr-gerillayı - istendiği kadar: Şimdilik, dersin - hasıraltı etmek demek, 1 Mayıs'daki 35 ölüyü «yok saymak» demek, 12 Mart sonrasındaki açık faşist dönemin işkencelerini ve işkencecilerini «yok saymak» demek.

Oysa aynı konuya «yağlı bir et parçasına» duyulan salyalı ihtirasla sarılan sağcı basın öyle yapmıyor. Kontr-gerilla tartışmasını kapatırken, kontr-gerillayı ve diğer faşist örgütlenmeleri de «aklama» operasyonunu tezgahlıyor. Gidercyak bunu da halledip, tartışmayı ondan sonra kapatma eğiliminde hatta özlemindeler.

Demirel'in sesi (AP'nin değil) Son Havadis'te Abdullah Uraz 8 Şubat günü şöyle yazdı:

«İşkence ve kontr-gerilla lafları nereden ve nasıl çıkmıştır? 12 Mart'ın bir dönemi vardır. «Demirel gider her şey biter» diyenler, olayların kendilerini de, rejimi de alıp götürme gayreti içinde geliştiğini, yakma, yıkma, öldürme, adam kaçırma, cezaevinden kaçma vs. gibi olayların orttığını ve pabucun pahalı olduğunu anladılar. CHP'nin ünlü adamları Erim'ler, Koçaş'lar, Beyin Kabinesi «Balyoz hareketine» başladı. Sıkıyönetimce iş sıkı tutuldu. Yakalanan solcular, anarşist ve komünistler, kendilerine fiske vurulmadan özel ifade yöntemleri ile bülbül gibi konuştular. Herşeyi açıkladılar. Hiç birisinin diğerine söyleyeceği yoktu. Bu yüzden hepsi ortaya «işkence lafını» attı.

İtirafları ve ifadeleri yalan mı idi, yoksa zor karşısında söylemek zorunda mı kalmışlardı? Kamuoyuna «İfadelerinin yalan olduğu» kanısını vermek için işkence lafını attılar. Buna, malum basın ve sol cepheyi kurmak, onların desteğini ve oylarını almak için Ecevit sahip çıktı. «Her oya bir bakanlık» mücidi, bu defa bütün bunlara sahip çıktı. Nitekim, onlara af vaaddetti ve iktidara bulaştığı sırada da bu affı sağladı, çıkardı. Kendilerini korumak isteyen solcular, anarşistler ve komünistler yine bazı saf vatandaşları kandırmak için, çıkan olayları sanki kendileri yapmamış gibi; solun, anarşistlerin, komünistlerin çirkin, tehlikeli ve suçlu gösterilmesi için, gereken kanuni tedbirlerin alınması için, devlet içinde görevli bir kuruluş olan MİT'in, kontr-gerilla teşkilatının varlığını ve onun yaptığını iddia ettiler. Hepsi hayal, yalan ve uydurma idi. Tıpkı işkence iddiaları gibi.»

Saldır başbuğ saldır

Son Havadis için «Demirel'in Sesi» dedik ama Başbuğ Türkeş'i de boş bırakmıyor bu gazete. «Demirelperest»lerin en hızlılarından Yalçın Uraz ise 7 Şubat günü Başbuğ'una akıl öğretiyor:

«Sayın Türkeş bu konuda verdiği beyanatta, MHP nin MİT veya hiçbir yabancı güç ve istihbarat örgütü ile en küçük bir ilişkisinin olmadığını belirtmektedir. Hele MHP'nin buralardan yardım gördüğü iddialarının çirkin bir iftiradan başka birşey olmadığını da sözlerine ilave etmektedir. Sayın Türkeş'in savunmaya geçişini doğrusu yadırgadık. Kendisi bir askerdir, hem de başarılı bir kurmay. En iyi müdafaanın böyle anlarda taarruz olduğunu bilmez mi? Niçin Türkeş bu yolu seçmiştir, anlayamadık? Devlet sırlarını ispanak fiyatı ile bir gören zihniyete karşı savunmaya geçilmez, haddi bildirilir.»

Pireli millet ve pireli devlet

Kontr-gerilla tartışmasına sağcı basının ağır topu Tercüman da katılıyor kuşkusuz. İlk alıntıyı Kabaklı Hoca'dan yapacağız. Gerçi Kabaklı ağır Tercüman'ı yansıtamayacak kadar «hafif» bir yazar ama, bu kerte başarılı bir saçmalamayı bu sütunlara aktarmadan edemedik:

«İhtilâl başarıldıktan sonra komünistler dahi, milliyetçi, devletçi, ordusu (militarist) kesilirler. Çünkü Rusya'da ve Çin'de artık «komünizm» bir yana, Rus ve Çin millet ve devletleri esastır.

Onların resmi komünistleri (şiddetle var olduğunu bile bile) artık ne kontr-gerilla, ne kışkırtıcı ajan, ne işkence, ne sömürü ne de faşist generaller lâfını ağıza alırlar. Bu lâfları kullanmak ancak anarşiye bulanmış ülkelerdeki geri zekalı veya ücretli komünistlerin kârıdır.

.....

Kontr-gerilla tartışmasının, Meclis'te, Ecevitçiler tarafından o kadar şiddetle ortaya atılışının bir sebebini de ben söyleyeyim: Bu bir ECP taktiği idi. Bir taraftan bazı kuvvetleri yıpratmayı, bir taraftan da «MİT, CIA, kontr-gerilla» karıştırarak MHP'yi kapattırmayı hedef alıyordu. Ama ayakları dolaşmış, ziyanla oturmuşlardır. Çünkü devlet yönetimi ile Marksist hilebazlık tek ahlâkta barınamaz. ECP'nin gizli faşizm, şerif kafası ve hiyle ile becermeyi tasarladığı her mevzu, işbu, kontr-gerilla gibi başına belâ olacaktır. Bundan böyle daha dikkatli olsunlar. Zira millet ve devlet pirelenmiştir.»

Gerilla adını alabilmek için

Komandocu basının gözde gazetesi Hergün'de Bilge Erdem imzasıyla yazan yazar ise daha da geniş bir «yorumlama yeteneği» ile donanmış. Kontr-gerilla sözünü ortaya atan'ların kimler olduğunu... Neyse, en iyisi okuyun:

«Kontr-gerilla ise, adı üstünde, gerilla savaşına karşı koymaktır. Tartışmaya karışanlardan çoğunun sandığı gibi, bir teşkilât değil, bir faciyettir; gerillacıları hedeflerine ulaştırmamak için yapılan bir çalışmadır.

Türk devleti, herhangi bir ülkeyi işgal altında tutmadığına göre, kendisine karşı verilen bir gerilla savaşı yoktur. Böylece hem Silahlı Kuvvetlerimizin, hem de Güvenlik ve İstihbarat Kuruluşlarının kontr-gerilla çalışması yapmayacakları kendiliğinden ortaya çıkar. O halde ordumuzu, Güvenlik ve İstihbarat Kuruluşlarımızı suçlamaya yeltenenler, kontr-gerilla sözünü niçin seçmişlerdir, hedefleri nedir? Sorunun kısa cevabını şöyle verebiliriz: Kontr-gerilla suçlamasını başlatanlar, kendilerinin gerilla sayılmasında fayda uman komünistlerdir.»

Sokak çocuklarına "uymayan" muhallebi çocukları

Ortalık böylesine toza dumana boğulmuşken haşmetlû Necmettin Erbakan Hocamızın partisi ne der acaba? Milli Gazete'de bu konuya ilişkin satır bulmak bayağı sorun oldu. Karıştırdık, karıştırdık ve sonunda Affan Gençosman'ın iki yazısını bulabildik.

Sezar'ın hakkı Sezar'a... Affan Gençosman Milli Gazete'nin ilginç bir yazarı. Kimi yazıları var ki altına, nice ilerici gözünü kırpmadan imza atar. Ama öyle yazıları da var ki Suudi Arabistan Kralının saray bülteninden alınmış sanki...

Kontr-gerilla konusunda Affan Gençosman «tartışan» tarafları adeta mahalle çocukları gibi görüyor ve MSP'nin akıllı, uslu, terbiyeli, iyi aileden yetişmiş muhallebi çocukları gibi bir tavır içinde olduğunu vurguluyor:

«Ve bir «kontr-gerilla hikâyesi» ortaya çıkana dek sürdü bu eksantrik durum.

Şimdi de bu ycbancı kökenli sözcük:

Susalım ama sen de Kontr-Gerillayı akla!"

Son sözü ağır top Tercüman'ın en ağır topu Güneri Civaoğlu'na getireceğiz. Civaoğlu sağcı basının öteki yazarları gibi ve kadar «ilkel» değil. O yüzden de yazıp çizdiklerinin cılasına kapılanlara «akıllı, uslu, inandırıcı ve haklı» görünebiliyor.

Ama o kadar işte. Cilayı kazıyınca Civaoğlu'nun da maksadı sırıtıveriyor. Ağırbaşlı makalesinde Civaoğlu «Tamam, bu tartışmayı keselim ama Ecevit de şu kontr-gerillayı aklasın» diyor. 7 Şubat günlü Tercüman'dan aktarıyoruz:

«Tartışmaların «polemik» yönüne de işaret etmekte yarar var: Her siyasi tartışma bir polemiktir. Kontr-gerilla konusunda da, Demirel, CHP'nin açığını yakalamıştır, olayın üstüne üstüne gitmektedir. Ecevit'i öylece yıpratmak istiyor olabilir. Mümkün.

Öte yandan, Ecevit de polemikten kaçınıyorsa neden, Demirel'e cevap verirken, kontr-gerilla iddialarına açıklık getirmek çabasıyla hiçbir ilgisi olmayan «kardeşler» ve «milyonlarca liralık krediler» sloganlarına başvurmuştur? Ve eğer, Ecevit bu konuda polemik istemiyorsa neden kamuoyu önünde açık açık, partisinin Erzincan Senatörü Niyazi Ünsal'ı, İzmir Milletvekili Süleyman Genç'i kınamamıştır? Bütçe konuşmalarında konu ile ilgili iddiaları ortaya atan, Türk Silâhlı Kuvvetleri'nin bir kuruluşu olan STK'yı Seferberlik Tetkik Kurulu) suçlayan Ünsal'dı... Evindeki bir patlamadan sonra basın toplantısı düzenleyerek «bom bayı kontr-gerilla atmıştır» diye açıklama yapan da Süleyman Genç'ti... Genç'in, bir İstanbul gazetesinde uzun süredir yayınlanan yazı serisi KONTR-GERİLLA-dır... Ecevit polemik yapılmasına karşı ise, bu yayını durdurmalıydı... Parti disiplini ilkesini uygulamalıydı.»

CHP Kontr-Gerillaya karşı gerilla harekatına başlayacakmış meğer

Sabah Gazetesinde Mustafa Cerid daha da ileri gidiyor. Cerid müthiş bir istihbarat veriyor ki MİT Başkanlığına getirilse hakkıdır. Şöyle döktürüyor Cerid:

İstediklerine ulaştıklarında ne olacaktır? Yani, «can provakatör» yahut «kontr-gerilla» ithamlarıyla polisin ve askerin anarşik hadiselere müdahalelerini durdurdukları zaman, gidiş nereyedir? Cevabı gayet basit:

— Kimseye hesap vermeyecekleri bir gerillacılık hareketi başlatılacaktır.

Esas, faili meçhul cinayetler o zaman başlayacaktır.

Planlarına göre, bu vasatı hazırlayacak her türlü engel ortadan kalkmalıdır. Başta Milli İstihbarat Teşkilâtı (MİT), ya tamamen kaldırılmalı yahut tesirsiz hale getirilmelidir. Nitekim CHP, eski hükümetin hazırladığı bütçeyi tamamen benimsemekle ebirlikte, değişiklik yaptığı noktaların bir tanesi de bu teşkilâta ayrılan ödeneklerdir.

Kontr-gerilla!

Nedir, ne değildir bilen, gören yok.

Her kafadan bir ses, her ağızdan bir gürültü.

Bu gibi «tehlikeli» mevzuların en konuşmayacak ağzı, en açılmayacak kutusu Demirel bile, bu kontr-gerilla hikâyesine iyi yapıştı. Tuttu Ecevit'in yakasından, bırakmıyor.

Kontr-gerilla diyor da başka birşey demiyor.

Peki, MSP ne diyor bu gürültüde Allah aşkına...

Her gün gazetelerde, radyo ve TV'de Genel Başkanlarının, başkan yardımcılarının demeçleri yayınlanıyor. Recai Kutan diyor ki, hükümet ekonomik görüşünü açıkça söylemelidir.

Hasan Aksay diyor ki, anarşinin önüne ancak maneviyatla geçilebilir.

Erbakan diyor ki, Sanayi Bakanlığının bütçesini 3.5 milyara indirmekle herkese refah sağlanamaz...

MSP yok anlayacağınız bu kontr-gerilla kargaşasında.

Herkes nelerle uğraşıyor, MSP nelerle, bir karşılaştırınız hele...

Memleket için hangi uğraşın daha faydalı olacağını bir düşünün hele...

Hele bekleyelim az daha...»

inciler...

Tecellimanî'ye tutulmuş bir komando

En çok sinirlendiğim adamlardan birisi de şu TELE-SPOR'un sunucusu Güneş Tecelli...

Seni o göreve kim getirdi be adam? (Güneş Tecelli'ye söylüyorum) Bu ne biçim tecelli hey Allah'ım... O sunucuya benzemeye çalışan adamın herzelerini dinlerken ister istemez şöyle düşünüyor insan...

Güneş Tecelli'nin röportaj yaptığı sanatçıda biraz haysiyet olsa, o programa iştirak etmez. Etse bile Güneş Tecelli'nin kendisiyle röportaj yapmasını kabul etmez. Haydi etti de diyelim. Diyelim ki, öyle olacağını bilmiyordu. Kendisiyle o kadar alay edildikten sonra, programdan sonra yolunu kesmesi lâzım Güneş Tecelli'nin... «Nedir bu bana yaptığın...» demelidir.

Güneş Tecelli sağcıymış, solcuymuş işin orasına parmak basmıyoruz. Bizim anlamadığımız bu adama niye sunuculuk yaptırıyorlar. Lâf aramızda yakışıklı bile değil...

(Metin Arif. Millet. 10 Şubat)

Özaydınlı'nın başına "birşeyler" gelecek

Dün gece İstanbul'daki Atatürk Site ve Edirnekapı Yurtları'na polis baskın düzenlemiştir. Atatürk Site'den beş, Edirnekapı Yurdu'nda da iki ülkücü tutuklanmıştır. Tutuklananlar arasında İstanbul Ülkü Ocakları Derneği Başkanı **Mehmet Acar** ve **Mustafa Polat** da bulunmaktadır.

Sayın Özaydınlı yanlış yoldasınız. İğfal ediliyorsunuz. Ülkücülerin tümünü dahi tutuklasanız ülkede anarşinin sona ermeyeceğini bilmek zorundasınız. Çünkü kaba kuvvet eylemlerinin kaynağı ülkücüler değil, marksist ihtilalci militanlardır. Ve fazla ileri gitmeyiniz. Gece baskınları ile masum gençleri tutuklatmak ve gece yarıları bu gençlere işkence yaptırmak hiç kimseye hayır getirmeyeceği gibi, başınıza da bazı üzücü işler açar. Hesabını veremeyeceğiniz adımlar atıyorsunuz Sayın Özaydınlı

(Hergün. Başyazı. 10 Şubat)

Bizim de tersimiz döndü

Millet, memleket evlatları bir yabancı dil öğrensin derken, kişi, beş-on uydurukça kelimeyi bir takma diş gibi ağzına pelesenk edip uydularına ana dillerini yabancılaştırmaktadır.

Millet, banka soyguncularından, çocuk kaçırıcılardan, Jandarma Genel Kumandanına suikast tertipçilerinden şikâyet ederken, kişi, onları demir parmaklıklar arkasından kurtarıp yerlerine Çin'i ve Rus'u değil, İslâmı ve Türk'ü sevmekten başka suçu olmayan gençlerimizi tıkmaya uğraşmaktadır.

Evet bir millete bakınız, bir kişiye... Şaşar kalırsınız.

Kişi, milletin tersidir.

Ve bunun için milletin tersi dönmüştür. Gönül bulantısı bundan...

Kişi, milletin tam tersidir...

(Ergun Göze. Tercüman 8 Şubat)

Dünya komünistlerini titreten tosunlar

Herifçioğlu'nun biri kitap olduğu iddia edilen bir şey yazmış???

Fransız Komünist Partisi ileri gelenlerinden biri tarafından yazılan «Yeni Nazizm Dosyası» adlı kitapta MHP ve Ülkü Ocakları hakkında bir takım iddialar sıralanmış.

.....

Bütün bunlardan sonra insanın aklına şöyle bir soru takılıyor:

Hani Türkiye'li komünistleri anladık, peki ya dünya komünistlerinin nedir MHP ve Ülkü Ocakları'ndan istedikleri? MHP ve Ülkü Ocakları'nın, dünya komünistlerini bu kadar korkutmasının sebebi ne olabilir?

.....

Aslında dünya komünistlerinin bizden yani Türk Milliyetçilerinden, yani MHP'den, yani Ülkü Ocaklarından korkmalarında hakları vardır. Çünkü, onlar biliyorlar ki, bizim güçlenmemiz, Türkiye'nin güçlenmesi, dolayısıyla dünya komünizminin ve emperyalizminin gerilemesi, bizim iktidarımız dünya komünizminin ve her çeşit emperyalizmin sonu demek olacaktır.

(Aydın Canbakoğlu. Hergün. 11 Şubat)

CIA'nın insanlara iradesi dışında cinayet işletmeye çalıştığı açıklandı

● King, Kennedy ve Castro suikastleri ile ilgili ipuçları aranıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ - 8 Şubat'ta ABD Hükümetinin basınaç açıkladığı yeni belgelere göre, CIA, insanları istekleri dışında bir cinayet işlemeye gizlice şartlandırma yollarını araştırmıştır. Açıklanan belge, beyni kontrol altına almak için CIA'nın 1949-1974 yılları arasında yürüttüğü dört ayrı araştırma programından bir tane sidir ve "Enginar Operasyonu" adını taşımaktadır.

Belgede, herhangi bir cinayet için CİA'nın bu yöntemi kullanıp kullanmadığına ilişkin bir açıklama yer almamıştır. Ama Senato Enformasyon Araştırma Komitesi'nin 1976'da verdiği raporda, CİA'nın üç tane cinayet ile dolaylı olarak ilişki içinde bulunduğunun belirtildiğine dikkat çekilmektedir.

Açıklanan belgeye göre, İçinde sorgu uzmanlarının, uyuşturucu madde uzmanlarının, psikiyatristlerin ve psikologların bulunduğu bir "Enginar Grubu"na Ocak 1954'de söyle bir görev verilmiştir: "Bir birey Enginar'ın etkisi altına alınarak kendi iradesi dışında bir ciyanet işleme girişiminde bulundurulabilir mi?" Belge, Enginar kelimesinin bellibir madde olmadığını, yalnızca bir kod adı olduğunu eklemektedir. Buna karşılık Enginar grubunun, planın verimli olmadığını çünkü bu birey üzerinde yetersiz bir kontrol bulunacağını bildirdiği belirtilmektedir. Grup verdiği raporda, bireyin "Şuursuz" olacağını ve bireye yaklaşılırken hem "belirgin" kişilerin-CIA görevlileri - hem de "süpheli" kişilerin işin içinde olacağını söylemiştir.

Bu belgenin açıklanmasından sonra çeşitli grupların, Kennedy'nin ya da Martin Luther King'in öldürülmesi hakkında ipucu bulabilmek için raporları incelemeye başladıkları bildirilmektedir. Cinayet Enformasyon Bürosu adlı bir çerve ise, Enginar'dan resmen sorumlu ikişi olan Sheffield Edward'ın, daha sonraları Fidel Castro'yu öldürmek için kurulan grubun başkanı olduğuna işaret etmiştir.

BİR DAKİKA

Meksika'nın Meksiko-kentinde yaşayan Bayan Amatello, eşinden ayrılmak için mahkemeye başvurmuş. 8 derece miyop olan Bayan Amatello, ne zaman gözlüğünü temizlemeye başlasa, kocası kendisine dil çıkartıyormuş. "Peki, bunu nasıl saptadınız?" sorusunu soran yargıca da şu cevabı vermiş: "Bir gürlük gözlük yerine, göze takılan küçük merceklerden kullandım. Kocam, göremiyorum sandı ve dili - mi çıkardı."

Japonya'da 1,2 milyon çocuk grip olmuş

TOKYO (ANKA-DPA)

Japonya'da, kışın başlangıcından bu yana 1 milyon 200 bin çocuğun, ağır bir grip türüne yakalandıkları bildirilmiştir. Japon Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada halen 570.000 çocuğun, hastalıktan yatmakta oldukları belirtilmiştir. Öte yandan Japon tıp yetkilileri, daha da yaygınlaşmasını bekledikleri ağır grip salgınına, iki ayrı virüs türünün yolaçtığını bildirmişlerdir.

Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği ve ABD'de çok sayıda ölümle sonuçlanan grip salgınları başgöstermişti.

Brejnev Esad'ı kutladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ- SBKP MK Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, Hafız Esad'a bir mesaj göndererek yeniden Cumhurbaşkanı seçilmesini kutlamıştır.

Beyrut'ta yer yer çatışmalar sürüyor

● Çatışmaların sorumluları bulunmaya çalışılıyor

● Falanjist ve İsrail saldırısı sürüyor

BEYRUT-(ANKA- DPA)- Beyrut'ta geçen hafta Suriye Ordu Birliklerinden oluşan Barış Gücü ile Lübnan ordusuna bağlı birlikler arasında meydana gelen kanlı çatışmalardan sonra, durumun "nisbeten sakin" olduğu bildirilirken, şehrin çeşitli semtlerinde çatışmaların yer yer devam ettiği belirtilmektedir. Bu arada Suriye Barış Güçü Komutanlığı ile Lübnan ordusu yetkililerinin, iki taraf arasında patlak veren çarpışmaların nedenlerinin sorumlularını aramak üzere ortak bir komisyon kurdukları, ve komisyonun hazırlayacağı rapora göre sorumluların cezalandırılacakları açıklanmıştır. Ayrıca Lübnan'a gelen Suriye Dışişleri Bakanı Abdulhalim Haddami ile Genelkurmay Başkanı General Hikmet Sahabi'nin de, iki taraf arasında bir uzlaşmaya varılmasını sağlayacakları bildirilmektedir.

Öteyandan Lübnan'ın güneyinde sağcı hıristiyan milislerle Filistinli gerillalar arasındaki çatışmaların, Merjeyun, Kleyat ve Hkiam bölgelerinde devam ettiği bildirilmiştir. Sağcı hıristiyan radyo istasyonlarının bu konuda verdikleri haberlerde ayrıca, İsrail topçusunun Hermon dağının batısındaki Arkub bölgesinde bulunan Filistin gerilla mevzilerini bombaladıklarını bildirmişlerdir. Bu arada Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yasser Arafat da Sovyetler Birliği'nin Lübnan Büyükelçisi Alexander Soldatov ile bir görüşme yapmıştır.

Mısır Filistin temsilcisini kabul edecek

KAHİRE-(ANKA - DPA) - Mısır Hükümetinin, Enver Sedat'ın İsrail ziyareti nedeniyle FilistinÖrgütleri tarafından eleştirilmesi üzerine, geçen Kasım ayında öteki Filistin temsilcileriyle birlikte sınır dışı ettiği "El Fetih" gerilla örgüt temsilcisi Ruhbi Awad'ı, yeniden ülkeye kabul etmeye hazır olduğunu açıklamıştır.

Kahire'de yayınlanmakta olan "El Cumhuriye" Gazetesinin haberine göre, Mısır Hükümet yetkilileri ile Filistin Kurtuluş Örgütü'nün ılımlı kanat liderleri, Awad'ın Kahire'ye dönmesi konusunda anlaşmaya varmışlardır.

İNSAN HAKLARI KOMİSYONU İSRAİL'İ SUÇLADI

Bu arada Cenevre'den yapılan açıklamaya göre, İnsan Hakları Komisyonu, İnsan haklarını hiçe saydığı için İsrail'i kınamıştır.

Şılık olarak Filistin Kurtuluş Örgütü'nün de, geçen Aralık ayında Libya başkenti Trablus'ta yapılan "Sedat aleyhtarı zirve" de alınan kararlara rağmen, Kahire'de yapılacak Arap Birliği toplantılarına katılmayı kabul ettiği bildirilmiştir. El Cumhuriye Gazetesi, önümüzdeki günlerde, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün ılımlı kanadı ile Mısır arasında yakınlaşma yolunda yeni adımlar atılacağını da yazmıştır.

Paraguay'da devlet başkanlığı seçimi dün yapıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ— Paraguay'da dün devlet başkanı seçimleri yapılmıştır. 1954'de bir darbe ile yönetime gelmiş olan Başkan Alfredo Stroessner'in yeniden başkan seçilmesi beklenmektedir. Bildirildiğine göre, Ülke 1947'den beri sıkıyönetim koşulları altında yönetilmiştir.

Paraguay Anayasası, bir devlet başkanının en çok iki dönem boyunca seçilebilmesine izin vermektedir. Ama Stroessner'in partisi olan Çolorado'nun etkinliğindeki bir kongre kararı ile Stroessner üçüncü kez seçilebilmiştir. Özel bir anayasal değişiklik ile şimdiki başkan dördüncü kez başkanlığa seçildikten sonra, 1976'da yine Collarada partisinin kontrolündeki bir anayasa değişikliği oylaması ile, Stroessner istediği kadar sayıda seçime katılma olanağı kazanmıştır.

Sovyet Atom buzkıranları kuzey seferlerine başladılar

DIŞ HABERLER SERVİSİ - Sovyetler Birliği'nin iki atom buzkıranı, kuzeydeki buzlu denizler boyunca gemi konvoylarına yol açmaya başlamışlardır. Sovyetler'in ilk atom buzkıranı olan "Arktika"nın Barentz Denizi'nin buzlarını kırarak 100 gemilik bir konvoya yol açtığı bildirilmektedir. Bildirildiğine göre ikinci atom buzkıranı "Sibirsk" ise Kuzey Buz Denizi'nde diğer bir gemi konvoyuna yol açmaktadır.

Zenginler yoksullardan daha uzun yaşıyor

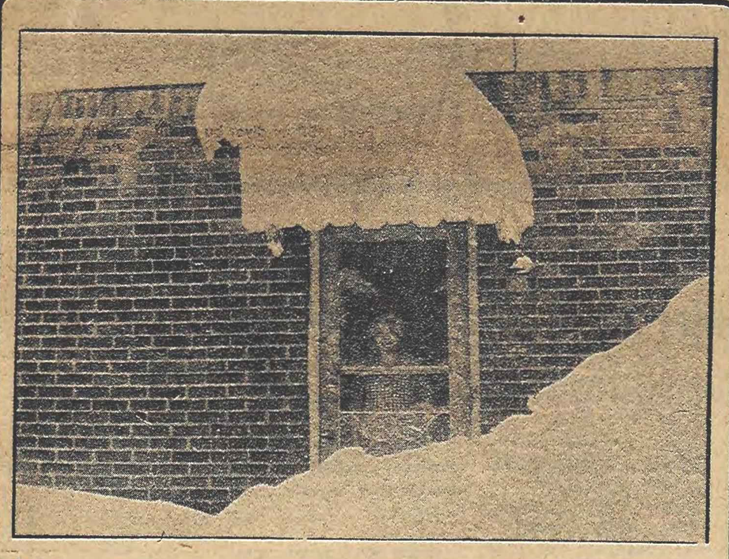
DIŞ HABERLER SERVİSİ - İngiltere'nin Nüfus İstatistikleri ve Araştırmaları Bürosu'nun yaptığı bir araştırmaya göre, İngiltere'de zengin kişiler yoksul kişilerden daha uzun süre yaşamaktadırlar. İngiltere toplumu üzerinde çok geniş ölçeklerde yapılan araştırmaya göre, meslek sahibi erkekler niteliksiz işçilerden ortalama 3,25 yıl daha uzun yaşamaktadırlar. Her 100 tane nitelik siz işçinin 7 tanesi 45 yaşından önce, 36 tanesi de 65 yaşından (emeklilik yaşı) önce ölmektedir. Bu sayılar meslek sahipleri için ise 3 ve 23 tür.

Sovyetler Kanada'yı kınadı

DIŞ HABERLER SERVİSİ - Kanada'daki Sovyet diplomatlarının casus oldukları gerekçesi ile sınırdışı edilmeleri kararı Sovyetler'in Resmi Ajansı TASS tarafından protesto edilmiştir. Konu ile ilgili bir açıklama yapan Resmi TASS Ajansı, Kanada hükümetinin aldığı bu kararın dayanaksız olduğunu ve bu girişimin, Kanada'daki barış ve yumuşama düşmanları tarafından planlandığını belirtmektedir. TASS Ajansı, bu planın arkasında özel servislerin ve Sovyet düşmanlarının bulunduğunu ve bu kararın, Sovyetler aleyhine açılan kampanyanın bir parçası olduğunu belirtmektedir.

dünya'da geçen hafta

1 Amerika'da şiddetli soğuklardan 3 bin kişi öldü

ABD'de kış tüm şiddetiyle sürüyor.

Amerika'da son bir ay içinde soğuklardan ve soğukların neden olduğu grip ve zatürre salgınlarından 3 bin kişi öldü. Hava sıcaklığının çok düşmesi nedeni ile Niyagara Şelalesi'nin bile bazı kısımları dondu.

2 Fransız-Federal Alman zirvesi yapıldı

D'ESTAİNG

İki ülkenin yaptığı bir anlaşma gereğince her yıl iki kez yapılmakta olan Fransız - Federal Alman zirvesinin 31. si Paris'te yapıldı.

Zirvede, ikili ilişkiler ve dış politika sorunları ele alındı ve kapitalist dünyanın ekonomik çıkmazlarına «çözümler» bulunmaya çalışıldı.

4 "Kanlı Karnaval" sona erdi

Rio kentinde yapılan ve her seferinde bir çok kişinin ölümü ile biten karnaval, yine 90 kişinin ölümü ile sona erdi. Cumartesi günü başlayan karnaval dört gün sürdü.

3 İKP hükümete katılmıyor

Hükümet bunalımının sürmekte olduğu İtalya'da İtalyan Komünist Partisi hükümette bakanlık istemekten vazgeçti. İKP buna karşılık, hükümeti desteklemenin koşulu olarak, hükümet çalışmalarını denetleyecek bir komisyon kurulmasını ve kendisinin de bu komisyonda yer alması koşulunu öne sürdü.

5 Somali geri çekiliyor

Etiyopya'nın barış çağırılarını cevapsız bırakan ve Etiyopya topraklarını işgal eden Somali, sonunda Etiyopya'nın başlattığı püskürtme saldırısının karşısında dayanamayarak geri çekilmeye başladı. Etiyopya, Somali askerlerini püskürttükten sonra Somali sınırını geçmeyeceğini de açıkladı. Etiyopya ayrıca, Somali birlikleri Etiyopya'dan çekilirse barış görüşmelerine oturmaya hazır olduğunu yineledi ve daha çok kan dökülmemesi için Somali askerlerini teslim olmaya çağırdı.

6 Vietnam ateşkes önerdi

Vietnam, bir çok kez yinelediği görüşme çağırısına cevap vermeyen Kamboçya'ya bu kez de ateşkes önerdi. Vietnam yaptığı açıklamada, hemen ateşin kesilmesini, iki ülkenin silahlı kuvvetlerinin sınırdan 5 kilometre geri çekilmelerini öneriyor. Arabuluculuk görevini ise, BM'nin, tarafsız bir ülkenin ya da Vietnam ve Kamboçya'nın onaylayacağı bir başka ülkenin yüklenebileceğini söyledi.

7 Sovyetler yumuşama girişimleri yaparken savaş yanlıları saldırıyor

Sovyetler Birliği geçen hafta içinde yaptığı askeri manevralara NATO üyesi ülkeleri davet ederek uluslararası yumuşama anlaşmalarına bağlı olduğunu gösterdi. Bu çağırı çerçevesi içinde, ABD ve İngiltere askeri gözlemcileri manevralara katıldılar. Yumuşama sorunları, Avusturya Başbakanı Kreisky'nin Moskova ziyaretinde de ele alındı. Ancak yumuşama düşmanları, bu kez de Sovyetler'in Kanada'da görevli diplomatlarını, «casus» diye sınır dışı etmek ve uluslararası ilişkileri gerginleştirmek istiyorlar.

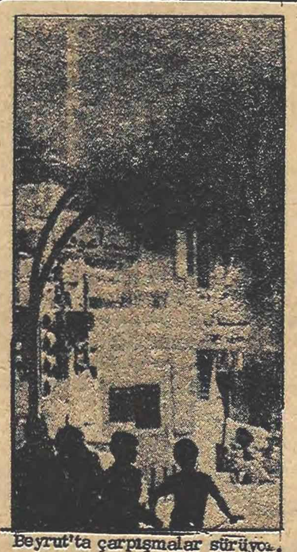
8 Sosyalist Enternasyonal toplandı

29 ülkenin sosyalist partilerinden gelen temsilcilerin bir araya gelmesi ile Cuma günü Sosyalist Enternasyonal toplandı. Toplantıya Federal Alman Sosyal Demokrat Parti Başkanı Brandt Başkanlık etti. İki gün süren toplantı sonunda, yeni bir «Sosyalist Enternasyonal Manifestosu» hazırlanmasına karar verildi.

9 Afrika'nın güneyinde ırkçılar zor durumda

Rodezya'nın ırkçı lideri Ian Smith'in «ılımlı» siyah liderler'e sürdürdüğü görüşmeler yine çıkmaza girdi. Smith, kendi kontrolunda bulunan ama «ılımlı» siyahların da katılacağı bir yönetim kurmakta güçlük çekiyor. Güney Afrika'da da gösteriler yine canlanıyor. Güney Afrika'nın işgali altındaki Namibya'da da siyah çoğunluk rejiminin kurulması için BM Güvenlik Konseyi üyesi beş batılı ülkenin BM'de başlattığı görüşmelerde karşılıklı öneriler belirtildi. SWAPO, kendisine getirilen önerileri yeterli görmüyor.

Hafta içinde Sovyetler Birliği'nin ilk Botswana Büyükelçisini kabul eden Botswana Cumhurbaşkanı da Güney Afrika'daki ırkçılığı kınadı.

Beyrut'ta çarpışmalar sürüyor.

10 Mısır Devlet Başkanı, Enver Sedat'ın yeni müttefiki Çin Halk Cumhuriyeti

Sedat uzlaşmacı politikasına destek bulmak için 9 ülkelik bir geziye çıkarken Ortadoğu'da yeni provokasyonlar düzenlendi. İsrail birlikleri Lübnan köylerine, falanjistler de ilerici güçlere saldırdı. Çatışmalarda 100'den çok ölen oldu.

Suriye ve FKÖ'ne baskı yapmak için girişilen bu saldırılara bir de «zehirli portakallar» oyunu eklendi. FKÖ, Red Cephesi'nin genişletilmesi kararından sonra Ürdün'ü cepheye katılmaya çağırdı.

Irak da, Arap Konseyi'ne katılacağını açıkladı. Böylece Sedat daha çok sıkışacağa benziyor. Zaten ABD'den eli boş döndü sayılır. Ancak yeni bir müttefik kazandı: Çin!

Bu arada Suriye'de yapılan seçimlerde Esad yine başkan seçildi.

KITALAR SORUNLAR

Uğur KÖKDEN

Fransız silahsızlanma önerileri

Fransa'nın silahsızlanma saldırısı sürüyor. Birkaç hafta önce, Fransız hükümetinin silahsızlanma önerilerinden oluşan hukumet bildirisi, BM Genel Sekreterliğine, dost ülkelere, müttefiklerine ve bu arada Ankara'ya da iletilmişti. Ancak, iç olayların önü alınmasıyla, sözkonusu öneriler Türk kamuoyunda beklenen ve gerekli yankıyı uyandırmaksızın belirli bir sessizlik lavı altında kaldı.

Ancak, daha sonra, Ocak ayı biterken, Dışişleri Bakanı de Guiringaud, basın temsilcilerine sözkonusu önerileri bir ölçüde aydınlığa kavuşturan yeni açıklamalar yaptı. Bakan, sözlerini, dünya silahlanma giderlerinin geçen yıl 300 milyar dolara çıktığını, oysa kalkınma harcamalarının yalnızca 20 milyarda kaldığını vurgulayarak noktaladı.

Bu kez, silahsızlanma yönündeki Fransız çabalarına, Başkan Giscard d'Estaing de kişisel planda katılmış görünüyor. Son gelen haberler, başkanın önümüzdeki Mayıs ayında, New York'da, Cam Sarayda yapılacak olan BM silahsızlanma özel oturumunda Fransız tezlerini savunacağını bildirmekte. Elbette, böyle bir kararın çıkasında çok yanlı amaçlar ve niyetler barınmakta. Özellikle, yaklaşan genel seçimler bu karara özel bir anlam yüklüyor.

Aslında, Fransız Dışişleri Bakanlığının silahsızlanmayla ilgili bu çalışmaları geçen yazdan beri sürdürülmekte. Çalışmaların ilk somut sonucu da, BM'nin yeni açılış döneminde, Fransız Dışişleri Bakanının yaptığı konuşma ve yaklaşımda ortaya çıktı. Paris, silahsızlanma yönündeki çabasını «geleneklerinin ve gelişim çizgisinin onurlu bir uzantısı» sayıyor. «Tutarlı ve olumlu bir politika önerme»sini, doğaysıyle böyle bir davranışın gereği olarak görüyor. Şimdiye dek yapılmış çalışmaları da, içten olmakla birlikte «açıklık»tan uzak buluyor.

Fransız yaklaşımı, çıkmazda saydığı silahsızlanma deneyimini bu çıkmazdan kurtarmak için şu üç düzeyli (üç basamak) öneri demetini ileri sürüyor: Önce, evrensel düzeyde silahsızlanma sorunu. Silahsızlanma herkesin sorunu olduğuna göre, «Her ülkenin desteği ile, denetimi sayesinde ve yararına olacak biçimde gerçekleşmelidir.»

İkinci basamak, nükleer silahlardan arındırılmış bölgelerin gene o nitelikte kalmakla birlikte, buralarda nükleer bölgeler düzeyindeki silahsızlanma sorunu. Sözkonusu bölge, öncelikle Atlantik'den Uraller'a kadar uzanan bölge. Çünkü, yeryüzünün hiçbir köşesi, nükleer ve klasik silahların bu denli birikimine sahne olmuş değil.

Açık ki, içinde Paris'in silahsızlanma önerilerinin bulunduğu sepet, belirsizlikleri, siyasal, mali ve teknik çelişkileri ve yaklaşan seçimlerin zorladığı birtakım politik manevraları da içeriyor. Bununla birlikte, üstünde dikkatle durulmaya değer. Yakından incelenmeye değer. Ankara için bu önerilere verilecek karşılık, kuşkusuz, çok ilgi çekecek. Özellikle, yeni hükümetin Atina ve Kıbrıs konularında başlattığı dinamik ve etkili diyalogdan sonra.

Önerilerin belirsizliği, önce tüm ülkelerin temsil edilmesi tanımında kendini gösteriyor. Bir yandan Cenevre Konferansı çok dar tutulduğu, bu özelliği taşımadığı için yadsınırken, bir ölçüde Viyana görüşmelerine bile karşı çıkılırken, öteyandan sınırlı bir formül isteniyor. «BM çerçevesi içinde, temsili karakter taşıyacak ama sınırlı.»

Açıklanmaya gerek duyuran bir başka öneri, Dünya Denetleme Uyduları Ajansı. Bu noktada, daha çok, ABD-SSCB arasında sürdürülen SALT-2 görüşme'eri önünde Batı Avrupa'nın üstü kapalı bir şekilde dile getirdiği kaygılar kendini belli ediyor. Gezegenimizin iki kutuplu gelişimine karşı duyulan bir tepki.

Ayrıca, Avrupa'nın siyasal tanımı da bir başka belirsizlik konusu. Geliştirilen tanımıyla Avrupa, Amerika kıyılarından Hazar Gölüne kadar uzanıyor. Ama, burada sorulacak bir soru var: Akdeniz bu coğrafyanın içine giriyor mu? Örneğin, Paris'in öneri demetinde nükleer silahlardan arındırılmış bölgeler yaratılması yer aldığına göre, neden Akdeniz onlardan biri olmasın? Benzer şekilde, neden Hind Okyanusu? Ne var ki, bilinen, her iki denizde de Fransız askeri varlığının sürekli arttığı ve bu deniz gücünün belirli bir askeri amaç taşıdığı. Böyle bir siyasetin ise, silahsızlanma emelleriyle bağdaşamayacağı açık bir gerçek.

Öteyandan, Dışişleri Bakanı de Guiringaud, açıklamasında, nükleer silahlanmanın Avrupa'da 30 yıldır bir denge öğesi olduğunu belirtmekte. Oysa, dengenin ağır basan nedeni, sosyalist dünyanın artan ekonomik, siyasal ve askeri gücü sonucu doğan zorunlu yumuşama ortamı değil mi?

Bu arada öneriler demetindeki mali çelişki, «aşırı silahlanma»dan kesilecek belirli yüzdelerin oluşturacağı özel kalkınma fonunda daha çok kendini belli ediyor. Ne var ki, gelişme sürecindeki ülkeleri en çok ilgilendirecek madde de, gene bu fon.

Silahsızlanma konusundaki her ciddi önerinin Moskova'dan Washington'a, Batı Sahra'dan Vietnam'a dek tüm dünyamızda ciddi yankılar uyandıracağı açık. Fransız önerileri için de durum böyle. Ancak bu duruma yabancı tek ses Pekin'den yükseliyor. Son Pekin buluşmasında, Fransız Dışişleri Bakanı ile Çin yöneticileri bu konuyu konuşmaktan kaçındı. Zaten, Pekin, son yılların tüm silahsızlanma çabalarının dışında kalmaya özel bir özen gösteriyor.

Başkan d'Estaing'in New York yolculuğu, Mart seçimlerinin sonrasına denk düşüyor. Bu yolculuğun şimdiden ilanı, aslında iktidarın bekleme odasındaki Sol Birlik'in izlediği dış politikayı etkilemek ve onun elinden önemli bir kozu almak amacı taşıdığı ise apaçık.

Etiyopya Somali askerlerinin teslim olmalarını istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Etiyopya, daha çok kan dökülmemesi için Somali askerlerinden teslim olmalarını istemiştir. Etiyopya'nın Roma Büyükelçisi'nin açıkladığı bir hükümet bildirisinde, çatışmalarda daha çok kan dökülmesini Etiyopya'nın istemediği söylenmekte ve bu nedenle Somali askerlerinden teslim olmaları istenmektedir. Bilindiği gibi Etiyopya daha önce eğer Somali askerleri işgal ettikleri Etiyopya topraklarından çekilirlerse Etiyopya barış görüşmeleri yapmaya hazır olduğunu açıklamıştı.

Çin'de yerel organlar tasfiyeden geçiriliyor

Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki yerel yönetim organlarında tasfiye işlemlerinin yapılmakta olduğu ve eski yöneticilerin organların dışına alınmakta olduğu bildirilmiştir. Birçok il komitelerinin tamamen değiştirildiği ve yeni komitelerin göreve geldiği belirtilmektedir.

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER...

● **İGD EDİRNE ŞUBESİ FAŞİST - POLİS İŞBİRLİĞİNİ PROTESTO ETTİ.**

İlerici Gençler Derneği «İGD» Edirne Şubesi Sekreteri S. Özgün bir açıklama yaparak son günlerde faşist - polis işbirliğinin sıklaştığını belirtmiş, bunu şiddetle protesto etmiştir.

Özgün açıklamasında özetle şunları söylemiştir:

«Son günlerde faşist saldırılar gittikçe artmaktadır. İGD üyesi olan işçi Haşan Kaya elindeki yasak olmayan kitaplarla «Komünizm propagandası yapıyor» gerekçesiyle faşistler tarafından Uzunköprü karakoluna götürülerek feci şekilde dövülmüş ve 6 saat işkence edilmiştir. İnsanlığa sığmayan bu yöntemler Faşistlerin katil yüzlerini göstermiştir. İGD Edirne Şubesi ve Uzunköprü ilericileri olarak olayı kınar, baskı, zulüm ve işkencecilerden yakalanıp hesap sorulmasını istiyoruz.»

● **KÜÇÜKÇEKMECE HALKEVİ ÜYELERİNE YAPILAN SALDIRILAR KINANDI.**

Küçükçekmece Halkevi Sekreteri M. Akif Okumuş bir açıklama yaparak son günlerde üyelerine karşı yönelen faşist saldırıları kınamıştır.

Okumuş yaptığı açıklamada özetle şunları söylemiştir:

«İki yıldır süren faşist saldırıların bir örneği dün gece tekrarlandı. İki üyemiz Ülkü Ocakları üyesi faşist komandoların silahlı saldırısına uğradı. Olayı Karakola bildiren üyelerimiz nöbetçi komiser'in hakaretine uğramışlardır. Nöbetçi Komiser Halkevlerini anarşi yuvası olarak da nitelemiştir.

Halkevlerine yönelen iftira ve saldırılara karşı Küçükçekmece Halkevi Demokrasi savaşımında ödün vermiyecektir.

Küçükçekmece'deki BÜD ve Ülkü Ocakları kapatılsın, saldırganlardan hesap sorulsun.»

● **BAFRA'DA HALKEVİ KURULDU**

Uzun süreden beri çalışmalarını sürdüren Halkevi kurucu üyeleri Bafra Halkevinin kurulduğunu açıklamışlardır.

Halkevlerinin kitle örgütleri olarak demokratik bir olguyu seçmekte olduklarını belirten Sekreter Ali Çelik, özetle şunları söylemiştir:

«Başta işçiler olmak üzere tüm yoksul köylüleri, esnaf ve memurları bünyesi içersinde toplamayı amaçlayan halkevleri, onların ekonomik, demokratik talepleri doğrultusunda mücadeleye girmelerini sağlar. Öteyandan faşizme, emperyalizme ve şövenizme karşı etkin mücadele vermeye çalışır.»

● **ZONGULDAK'TA MADEN TEKNİSYENLERİ DEKNEĞİ KURULDU...**

Zonguldak'ta Meslek Yüksek Okulu mezunlarını bünyesinde toplayan «Zonguldak Maden Teknisyenler Derneği kurulmuştur.»

Dernek Yönetim Kurulu kuruluşla ilgili olarak yaptığı açıklamada,

1. MC'nin Üniversiteler önündeki birikimi önlemek ve bir oyalama politikası sonucu olarak da bu tür yüksek okullar açtığı belirtilmiştir. «Okul bitti ği halde ünvanımız ve hangi statüye tabi olacağımız belli değildir.» Denilmiştir.

● **GENEL-DER TÜM ÇALIŞANLARA SENDİKAL HAKLAR TANINMASI İÇİN KAMPANYA AÇTI.**

Tüm Belediyeler Genel Hizmetleri Birleştirme ve Dayanışma Derneği «Genel-Der» İzmir Şube Sekreteri Servet Yenener, İşçi ve memur ayrımının kaldırılarak tüm çalışanlara grevli toplu sözleşmeli sendikal hakların tanınması amaciyle yurt çapında bir kampanya başlattıklarını bildirmiştir.

Öteyandan Genel-Der İstanbul Şube Başkanı Kıymet Coşkun yaptığı açıklamada İstanbul Belediyesine yöneltilen bombalı saldırının faşist güçlerin giderek artan terör eylemlerinin bir parçası olduğunu belirtmiş, belediye'ye yapılan bu saldırıyı nefretle kınamıştır.

● **ZONGULDAK'TA 23 DEMOKRATİK ÖRGÜT BARTIN OLAYLARININ SORUMLULARINI GÖREVDEN ALINMASINI İSTEDİ.**

Zonguldak'ta 23 demokratik örgüt temsilcisi yaptıkları ortak açıklamada, 30 Ocak günü Bartın Eğitim Enstitüsünde faşist öğrencilerin estirdikleri terör karşısında ilgisiz kaldıkları gerekçesiyle Bartın Valisi ve diğer yetkililerinin görevlerinden alınmasını istemişlerdir.

«Açıklamada daha sonra şöyle denilmiştir.

«Bartın Eğitim Enstitüsü Öğretmenlerinin tümü bu teröre öncülük etmişlerdir. Bu durumda bu öğretmenlerin tümünün ve okul müdürünün görevden alınmasının yanısıra. Bartın Ülkü Ocakları ve Ülkü-Bir Dernekleri kapatılmalı. Bartın Eğitim Enstitüsündeki faşist öğrenciler dağıtılmalı, olaylardan sorumlu olan herkesten hesap sorulmalı ve cezalandırılmalıdır.»

● **İGD BALIKESİR ŞUBESİ AÇILDI...**

İlerici Gençler Derneği Balıkesir şubesi geçtiğimiz hafta içinde açılmıştır.

İGD'den yapılan açıklamada bu şubenin açılmasiyle İGD şube sayısının 41'e vardığı belirtilmiştir.

İGD Balıkesir Şubesi başkanı Ali Türer yaptığı açıklamada İGD'nin sağlıklı gelişmesinin burjuvaziyi korkuttuğunu belirtmiş «İGD'ye sağdan ve soldan saldırılar son günlerde yoğunluk kazanmaktadır. Bu saldırılar özellikle maocular tarafından yapılmaktadır. Bizler gençliğin anti - faşist eylem birliğinin sağlanması yolunda yılmadan mücadele ederken, sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzeni devrimci yoldan kurmak savaşımında ilerliyeceğiz.» demiştir.

● **KIRŞEHİR TÖB-DER ŞUBESİ SEÇİMLERİNİ İLERİCİ DEMOKRAT ÖĞRETMENLER KAZANDI.**

TÖB-DER Kırşehir Şubesi yönetim kurulu seçimlerini ilerici demokrat öğretmenlerin kazandığı bildirilmiştir. Yönetim kurulu seçimlerinden sonra yapılan iş bölümünde şube başkanlığına İhsan Güneş, Sekreterliğe Osman Bükülmez, Saymanlığa da Mehmet Öztürk getirilmişlerdir.

NETAŞ' DA YOLSUZLUK...

Kanada'dan ithal edilen malzemeler,hurda diye, fabrika yetkililerince kurulan bir başka firmaya satıldı

İbrahim ERGÜN

(İSTA) - İSTANBUL - İstanbul' un Ümraniye Semtinde kurulu bu lunan Northem Electric Telekomünikasyon fabrikasında (NETAŞ) büyük oranda yol - suzluk saptanmıştır. Yüz - de 51 hissesi Kanada'ya ait olan PTT'nin bu işyerinde yi ne Kanada'dan ithal edilen malzemeler hurda diye fabrikanın 4 yetkilisi tarafından yeni kurulan Yeni Yol Hurdacılık Firması'na satılmıştır . Yolsuzluk olayına AP'nin İstanbul milletvekillerinin önem li bir bölümünün yanısıra TUSAŞ İdare Meclisi üyesi ve Eski Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun ile Teftiş Kurulu Başkanı Nafi Satır'ın adlarının karıştığı ileri sürülmektedir. Öteyandan yolsuzluk olayının duyulması üzerine Ulaştırma Bakanı yeri ve imza koyan Teftiş Kurulu Başkanınca

YOLSUZLUK NASIL BAŞLADI

Kanada Northern Teiekomünikasyon Limited Şirketi'nin yüzde 51 hissesine sahip olduğu İstanbul Ümraniye Semtinde kurulu bulunan NETAŞ Fabrikasına tüm ünitelerinde kullanılmak üzere iç bin adet SCREW Vida malzemesi göndermiştir. Kanada'dan gelen malı inceleyen mühendis N. Güney"Vida boyları değişik ve aynı kutu içinde karışık durumda" olduğu şeklinde rapor vererek Genel Müdürlüğün Kanada'ya yeniden başvurup hatalı malları bedelsiz olarak getirilmesini istemiştir.

2 Kasım 1976 tarihinde yapılan bu işlemden sonra yine aynı mühendis 18 Kasım 1976 tarihinde bir rapor daha vererek yanlış malzeme geldiğini ve yanlış olarak gelen Morrill tipi 679 nolu Hortum'un hurda olması nedeniyle geri teslim edilmesini istemiştir. Tanesi 10 Dolar' a malolan bu malzemeler Kanada'ya iade edilmesi gerekirken fabrikanın 4 yetkilisi tarafından Rami Semtinde Kışla yanında kurulu bulunan Yeni Yol Hurda Firmasına satılmak istenmiştir. Satış işleminin bir bölümünün gerçekleştirildiği öğrenilmiştir.

KONU BAKANLIĞA İNTİKAL EDİYOR...

Kanada firmasından gelen binlerce dolar tutarındaki malzemenin "hurda" kararı verilerek özel bir firmaya satılmak istenmesi ve bir kısmının da satılması üzerine NETAŞ çalışanların MC'nin Ulaştırma Bakanı Nahit Menteşe'de, Teftiş Heyetine konu ile ilgilenilmesi için gerekli emri vermiştir . Araya seçimlerin girmesinden sonra değişen Ulaştırma Bakanı İbrahim Aysoy'a durum yeniden iletilmiş ve Aysoy'da PTT Genel Müdürlüğü'nce konunun incelendiğini söylemiştir. 3 Ağustos 1976 ile 24 Nisan 1977 tarihleri arasında konu aydınlanmayınca NETAŞ çalışanları yeniden Bakanlığa müracaat etmişler ayrıca Ankara' ya giderek AP'nin İstanbul Milletvekilleri Sabit Osman Avcı, Nilüfer Gürsoy, Sadettin Bilgiç, Osman Özer ve Devlet Bakanı Ekrem Ceyhun'la da görüşmüşlerdir.

Yolsuzluğun aydınlanmasını isteyen NETAŞ çalışanları konu hakkında bilgi istemişlerse de Ulaştırma Bakanlığı Yardımcısı imzasıyla gelen yazıda Anayasa' nın 62. maddesine göre bilgi verilemeyeceği söylenmiştir. Olayın kapatılmaya çalışılmasından şüphelenen NETAŞ çalışanları 24 Mayıs 1977 tarihinden önce yeniden Bakanlığa müracaat etmişlerdir. 24 Mayıs 1977 tarihinde Ulaştırma Bakanı imzasıyla ve altında Teftiş Kurulu Heyeti Başkanı Nafi Satır'ın imzasının bulunduğu bir yazı, NETAŞ çalışanlarına gönderilmiştir . Ancak Devlet Eski Bakanı ve Ulaştırma Bakan Yardımcısı Ekrem Ceyhun tarafından gönderilen bir yazı ile bir önceki dilekçeye verilen cevapta (Y) harfinin unutulduğu ve konunun böylece kapandığını ifade etmiştir.

Öteyandan yeni başvurular üzerine Anayasa'nın 62. maddesine rağmen 6 Ocak 1978 tarihinde gelen bir yazıda Ulaştırma Bakan Yardımcısı Ahmet Serp, Kanada'dan gelen mallar arasında evsafa uygun olmayan malların bulunmadığını ve gerek Kanada'ya gerekse PTT'ye iade edilmediği ve hurda niyetine satılan mallar a değil, Malzeme Müdürü (NETAŞ'ın) Erol Yalçın tarafından tanzim edilen 34 PN 407 kamyon plakalı adına kesilen toplam 1950 liralık 5 adet makbuzun fabrikanın başka bir işi dolayısıyla kesildiğini belirtmiştir. Ancak yapılan araştırma sonucu 4 Aralık 1976 yılında yapılan bu işleme işyeri bekçi kayıtlarında rastlanmamıştır . Ayrıca kamyonet sahibi de kesilen makbuzlardaki imzaların kendisine ait olmadığını söylemiştir.

KİMLER VAR

Yolsuzluk olayına adı karışanların başında fabrikanın eski Satınalma Müdürü Münip Gürol bulunmaktadır. Öteyandan olayın açığa çıkmasından sonra Münip Gürol'un dayısı olan ve PTT İdare Müdürü Yavuz Kansu'nun da olaya karışarak yeğeninin kurtarmaya çalıştığı bildirilmektedir. Aynı zamanda TUSAŞ'ın İdare Meclisi Üyesi olan Yavuz Kansu'nun olayı örtmek için NETAŞ'ın İcra Komitesi Başkanı ve Nordhrop uçak firmasının Türkiye Temsilcisi Yavuz Kireç ile de ilişkiye geçtiği ve zamanın Ulaştırma Bakan Yardımcısı ve AP'li Devlet Eski Bakanı Ekrem Ceyhun'la bu konunun kapanması için görüşmeler yaptığı, Ekrem Ceyhun'unda Teftiş Kurulu Başkanı Nafi Satır'a emir vererek olayı örtbas ettirmeye çalıştığı ileri sürülmektedir.

TİCARET SİCİLİ YOK

Yapılan araştırmalar sonucu NETAŞ Fabrikası Eski Müdürlerinden Münip Gürol ve Tunç Olcayto'nun da sahipleri arasında bulunduğu Rami Kışlası yanında kurulu bulunan Yeni Yol Hurdacılık Firmasının Ticaret Siciline kayıtlı olmadığı saptanmıştır. Kanada'dan NETAŞ'a gelen malzemeleri "hurdaya çıkarılarak" bu firmaya satılması olayına Üsküdar Savcılığının da el koyduğu ve olayın soruşturmasının devam ettiği de öğrenilmiştir.

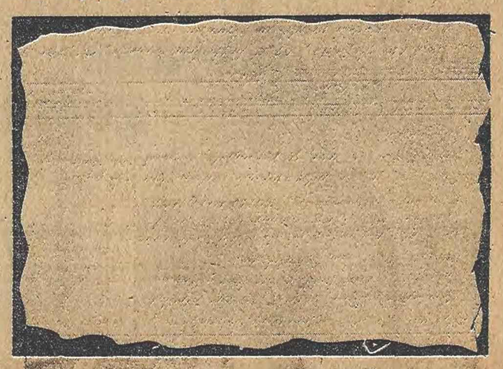
KOTRA ARMAĞAN EDEN MARANGOZ

NETAŞ'ın eski Satınalma Müdürü şimdiki Yeni Yol Hurda Firmasının sahiplerinden Münip Gürol'a Yeni Nalbant Sokak No: 22 Elmadağ-İstanbul adresinde dükkanı olan Ayhan Özbağ tarafından her nasılsa bir kotra hediye ediliyor. 1973 yılından önce yapılan bu kotra hediyesi daha sonra yapılan araştırmalar sonucu ortaya çıkıyor.

Ayhan Özbağ marangozluk yapmaktadır. NETAŞ' a da tahta malzeme satışı yapmaya çelişmaktadır. Fabrikanın Satınalma Müdürü de Münip Gürol olduğuna göre malı satmak için önce Satınalma Müdürünü ikna etmek gerekmekte. Ayhan Özbağ da bu yolu Kotra hediye etmekle sağlamış. Adı hurda yolsuluğuna da karışmış bulunan Münip Gürol ve Ayhan Özbağ'dan bu durumu sorduğumuzda birbirlerini küçük yaştan beri tanıdıkları için birbirlerine hediye vermenin normal olacağını söylemişlerdir. Bu konuda Bakanlığın PTT kanalı ile gönderdiği müfettişler ise NETAŞ İdare Heyetinin "olur" vermemesi nedeniyle soruşturma açamamıştır.

ARABA OLAYI

NETAŞ'da meydana gelen yolsuzlukları örtmek için bir taraftan Bakanlık Müsteşarları ve Devlet Bakanları ayarlanmaya çalışılırken bir taraftan da fabrikanın Kanadalı Genel Müdürü devreye sokulmuştur. Kanadalı Genel Müdür Kilbank NETAŞ'a tayin olunduğunda 77 model Ford otosunu da beraberinde getirmiştir. NETAŞ yetkilileri Kilbank'a yaranmak için kendisine yüklü bir para vererek arabasını satın almışlar, daha sonra da aynı araba Kilbank'a makam otosu olarak tahsis edilmiştir. Arabaya önce 34 G 803 numaralı geçici plaka takılmış, daha sonra da 34 VS 803 plakası takılmıştır. Ancak hurda yolsuzluğu ortaya çıkınca Kanadalılar, Kilbank'ı hemen geri çağırmışlar ve yerine şimdiki NETAŞ Genel Müdürü Watt'ı tayin etmişlerdir. Şu anda arabanın akıbeti bilinmemekle beraber başka bir şahsa satılmıştır. Bu konuda da müfettişler soruşturma açmak istemişlerse de fabrikanın İdare Heyeti Müfettişlere bu yetkiyi vermemiştir.

TELEVİZYON

19.00 BEYAZ YUNUS
Ev ödevleriniz bittiyse

19.25 DÖNMEDOLAP
Yararlı

20.00 HABERLER

20.50 OYUNLARIMIZ TÜRKÜLERİMİZ

21.25 BİR ZAMANLAR KARTALDI
Son bölüm

Süreldi filmin 7. ve son bölümünde, İkinci Dünya Savaşı bütün şiddetiyle devam etmektedir. Sam, cephede savaşırken, Courn de masa başında rütbe elde etmek için uğraşmaktadır.

22.50 GÜNE BAKIŞ

Bir Zamanlar Kartaldı adlı diziden bir sahne....

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklamlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Enstrümantel hafif Müzik
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Mustafa Sağyaşar'dan Şarkılar
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türküler Geçidi
21.20 Tangolar
21.40 Güfteler ve Söyleyicileri
23.00 Haberler
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
23.40 Türküler ve Oyun Havaları
24.00 Kısa Haberler
00.02 Programlı Müzik
00.55 Kısa Haberler

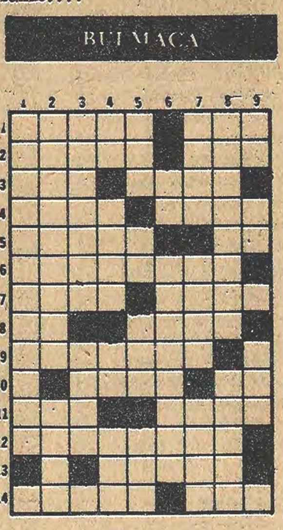
TRT 2

01.00 Kapanış
08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Türküler
09.45 Müzik Sözlüğü
10.15 Şarkılar
10.30 Ruh Sağlığı
10.50 Küçük Konser
11.20 Musikimizde Divan Edebiyatı
11.50 Deyişler ve Ezgiler
12.20 Bilim ve Hayat
12.40 Şarkılar
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.15 Uygarlık Yolunda
14.45 Şarkılar
15.50 Yabancı Dil Öğrenelim
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türk Halk Müziğinden Seçmeler
17.00 Büyük Eserler
18.00 Türk Halk Müziği Toplu Programı
18.30 Sözden Saza
18.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
19.30 Türküler
19.45 Küçük Koro
20.15 Çağdaş Türk Sanat Müziği
20.30 Olayların İçinden
21.00 Şarkılar
21.15 Sanatçı Gözüyle Kentler
21.35 Melodiler Geçidi
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Gece Konseri
23.30 Haberler
23.35 Solistlerden Seçmeler
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
09.00 Sabah Konseri
09.30 İki Solistten Klasik Eserler
10.00 Pazartesi Konseri
10.45 Türküler
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Kadınlar Topluluğundan Seçilmiş Eserler
12.45 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
13.00 Konser Saati
14.30 Halk Ozanları
15.00 Günün Konseri
16.00 Plak Albümünden
17.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
17.30 Oda Müziği
18.30 Klasik / Türk Müziği
19.00 Müzikli Dakikalar
20.00 Yurttan Sesler
20.30 Küçük Konser
21.00 Çağdaş Sahnede Müzik
21.45 Bir Solistten Türküler
22.00 Müzik Takvimi
23.00 Gece Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

BULMACA

SOLDAN SAĞA:
1 — «İnce Memed» adlı yapıtın Yaşar Ören adlı yazarı - Büyük göçebe çadırı. 2 — Avrupa'nın da içinde bulunduğu iklim kuşağı - En kısa süre. 3 — Kazıklarla yapılmış bölme. 4 — İlkel toplumda kabile - Genişlik. 5 — Burulmuş ekmek deniz. 6 — Radonun simgesi - Bir erkek adı. 7 — Bütün - TERSİ, Ağırbaşlı (eski dilde). 8 — İrlanda Cumhuriyet Ordusunun kısa adı - Arıt. 9 — Faşistlerin günlük eylemleri. 10 — TERSİ, Düşünce, inanç - Bir bağlaç. 11 — «Ve bunun gibi» anlamında kısaltma - TERSİ, Geniş tepsi. 12 — Bir otomobil markası - Bir nota. 13 — İyi, güzel - İskambilde birli - Dünyanın uydusu. 14 — Vasıf.

YUKARIDAN AŞAĞI:
1 — Kitle eylemlerinde tahrikler yapmak karşılığı devletten ücret alan kimse, ajan, provokatör (iki sözcük). 2 — TERSİ, Bir çiçek - İnce, narin - Bir erkek adı. 3 — TERSİ, Ülkemizde ekonomi o cala dayanır - Antalya'da bir çağlayan. 4 — İskenderun'da bir sıradağ - Bir göz hastalığı. 5 — TERSİ, Sahip olunan şey - Kırşlın evi - Amerikan Hava Yollarının kısa adı. 6 — Neptun'unun simgesi - Pek garip şey (eski dilde) - Soydan kalma. 7 — «Ekonomi Politik»in yazarı. 8 — Bir sanat dalı - Tezzet - Peru'nun başkenti. 9 — En kısa süre - Numaranın kısa yazılışı - Karşılığı sonra ödenmek üzere.

Giresun'da pazar yerini düzenleme çalışmaları sürüyor.

Giresun' da pazar yeri modernleştiriliyor

GİRESUN - (AEC) - Söken ve Sokakbaşı pazarlarının ihtiyaca cevap veremediği Giresun'da eski Cinahmet Mezarlığının bulunduğu yerde kurulan 3. pazar yerinin daha modern bir duruma getirilmesi amacı ile belediyenin başlattığı çalışmalar yoğunlaştırılmıştır.

74 sergi ve 10 kamyonun rahatlıkla satış yapabileceği pazar yerinin modern bir duruma getirilmesi için başlatılan çalışmalar tamamlandığı zaman Giresunluların çilesinin sona ereceğini söyleyen belediye yetkilileri şu açıklamayı yapmışlardır:

"4 sıra halinde ve 60 santimetre yüksekliğinde 74 sergi satıcıların ve alıcıların işlerini kolaylaştıracaktır Ayrıca, her yağmurdan sonra çamur deryası haline gelen pazar yolu da asfaltlanacaktır."

Arıza nedeniyle Mersin' e 3 gün elektrik verilmeyecek

MERSİN-(AA) Çukurova Elektrik Şirketi'nin Yenimahalle Semtinde bulunan ve şehir merkezi ile 10 köye elektrik enerjisi veren trafo, dün saat 08'de fazla enerji verilmesi nedeni ile patlamıştır.

İlgililer , trafonun onarımına başlandığını , çalışmaların 3 gün kadar süreceğini söylemişlerdir.

Üç gün elektrik enerjisi verilemeyecek olan şehir merkezinde ve 10 köyde fırınlar ve su pompaj makineleri çalışamayacaktır. Bu nedenle binlerce vatandaş şimdiden ekmek ve su derdine düşmüştür.

Gaziantep' in elektrik sorunu 3 ay içinde çözümlenecek

GAZİANTEP-(AA)- Gaziantep Belediye Başkanı Esat Kaya Turgay, dün düzenlediği basın toplantısında Gaziantep'in 3 ay sonra elektrik sorununun tamamen ortadan kalkacağını açıklamıştır.

Kısıtlamalar dışında elektrik kesintisi olmayacağını belirten Kaya Turgay bu konuda şunları söylemiştir:

"Bir süre önce Keban' dan Gaziantep'e elektrik taşıyan Malatya-Adıyaman hattında bir direğin devrilmesi nedeniyle şehrimize Keban'dan elektrik enerjisi gelmedi. Bu nedenle ihtiyacımızın yüzde 70'ini Çukurova Elektrik Şirketinden temin ettik.

Bir süredir yapımı devam eden ve Keban'dan Gaziantep'e elektrik nakledecek olan Urfa Siverek hattı 3 ay sonra hizmete sokulacaktır .

Bu hattın hizmete sokulması ile Gaziantep'e biri Adana'dan, ikiside Keban'dan olmak üzere 3 enerji hattında elektrik gelecek ve Gaziantep te kısıtlamalar dışında, elektrik sıkıntısı olmayacaktır."

Doğu' da hayvan yemi sıkıntısı başladı

VAN - (ABC) - Doğu Anadolu'da kurak geçen yazdan sonra kışın hayvan yemi sıkıntısı başgöstermiştir. Bir bağ ot 5 liradan 10 liraya , bir kilo saman 250 kuruştan 500 kuruşa yükselmiştir.

Özellikle köylerde geçimini hayvancılıkla sağlayan köylüler, bu durumdan etkilenmiş ve hayvanlarına yem bulamadıkları için pazarlara getirerek yok pahasına satmaya başlamışlardır.

150 kişilik boş kadro için 3 bin 500 kişi başvurdu

DİYARBAKIR- (AA) - Diyarbakır Belediyesi Temizlik ve Fen İşlerinde açık bulunan 150 işçi kadrosunun doldurulacağı haberi üzerine o gün de 3 bin 500 kişi başvurmuştur.

Temizlik işçisi olmak için başvuranlar arasında lise mezunu gençlerin de bulunduğu ve halen müracaatların devam ettiği bildirilmiştir. Belediye Başkanı Mehdi Zana, "İş imkanı olsa hepsini alırız. Ama elimizde acık 150 kadro var" demiştir.

İzmit' te modern bir SSK binası yapılacak

Türkiye'nin en modern Sosyal Sigortalar Kurumu Binasının İzmit Kuruçeşme'mevkiinde inşa edileceği açıklanmıştır.

Bu konuda 3 bilgi veren Sosyal Sigortalar Kurumu Kocaeli Bölge Müdürü Mustafa Çınar, Kuruçeşme'de daha önce satın alınan 7 bin 442 metrekarelik saha üzerine kurulacak olan yedi katlı binanın proje hazırlıklarının bittiğini ve inşaata bu yıl içerisinde başlanarak iki yılda tamamlanacağını söylemiştir.

Mustafa Çınar" Yedi katlı binanın doğu kesiminde 236 kişilik bir konferans salonu bulunmaktadır. Binada memurlar için istihlak kooperatifi için yer ayrılmış, müdürlükler, katlara taksim edilmiştir" demiştir.

Konya Gümrüğü' ndeki otolar satışa çıkarılacak

KONYA -(ABC) Konya Gümrüğünde bulunan çeşitli markalardaki 20 milyon değerinde 435 otonunu önümüzdeki günlerde açık arttırma yolu ile satışa çıkarılacağı bildirilmiştir.

Terkedilen veya hibeyolu ile Konya Gümrüğünde kalan 435 otonun 174'ünün satış işlemlerinin tamamlandığı ve satışların Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan bir komisyon tarafından gerçekleştirileceği açıklanmıştır.

K.Maraş' ta 163 bin kişiye aşı yapıldı

KAHRAMANMARAŞ-(ABC) Kahramanmaraş Sağlık Müdürü Necmi Göktuğ, geçen yıl gerçekleştirilen aşı kampanyasında 163 bin 740 kişinin çeşitli hastalıklara karşı aşılandığını açıklamıştır.

Özellikle çocukların hastalıklara karşı bağışıklık kazanması ve hastalıklara karşı korunma amacı ile yapılan aşılama çalışmalarında 91 bin 753 kişi çiçek, 12 bin 471 kişiye boğmaca, 20 bin 305 kişiye difteri, tetanos ve tifo , 23 bin 81 kişiye polio, 4 bin 152 kişiye kızamık, 1352 kişiye kolera ve 9 bin 896 kişiye de çeşitli aşıların yapıldığı bildirilmiştir.

İlgililer, aşılanan nüfusun , sağlık teşkilatının sorumlu olduğu belge nüfusunun yüzde 70'ini oluşturduğunu, söylemiştir.

Bilecik saat kulesinin onarılması istendi

Osmanlı İmparatorluğu zamanında yapılan tarihi Bilecik Saat Kulesinin yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya bulunduğunu söyleyen yurttaşlar, kulenin bir an önce restore edilmesini istemektedirler.

Bir zamanlar Türkiye' nin en modern şehri olan ancak, ekonomik ve sosyal alanda şehre gösterilen ilgisizlik nedeniyle unutulan Bilecik'in sembollerinden biri olan tarihi saat kulesinin restore edilmediği takdirce 3-5 yıla kadar yıkılabileceğini ileri süren yurttaşlar "İlgililerin kule yıkılmadan ilgi göstermelerini bekliyoruz" demektedirler.

Bilecik saat kulesi

Avrupa'da Faşizm diriliyor mu?

Amaç: Faşizmin, Nazizmin sınıfsal özünü unutturmak

– 3 –

Fransa'da, İngiltere'de, İtalya'da olup bitenlere bakılınca, Federal Almanya'ya biraz da haksızlık edildiği kanısına kapılmamak elde değil. Almanya'nın nazizmin yuvası olması ayrıbı, faşizm-nazizm mikrobunun sadece burada yaşadığı anlamına gelmiyor. Mikrop çok daha yaygın ve klasik faşizmden farklı kılıklara da bürünebiliyor.

İtalya'da olup bitenleri unutmamak gerek. Aslında neo-faşizm (yeni faşizm) Almanya'dan önce İtalya'da doğdu; hatta İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana mikrop hiç ölmedi denilebilir. İtalya'da faşistler yasal partilerine bile sahipler. Son zamanlarda, Komünist Partisinin güçlenmesi, en fazla oy oranına sahip partilerden biri haline gelmesi, kitlesel desteğe sahip olması

İşte Punk: Nazizm, hippi ve umutsuzluk kırması...

neo-faşistleri büsbütün azgınlaştırıyor. İtalya'da, özellikle çok genç, işsiz güçsüz kişilerden oluşan faşist birlikler, terör yağdırıyorlar, cinayetler cinayetleri, patlamalar patlamaları izliyor. Bu faşist terör, peşinden goşist bir terörü ve işçi sınıfı

Federal Almanya'da çıkan bir gazete ünlü Nazi suçlusu Kappler'in kaçırılışını büyük puntolarla verirken. Kappler'i kaçıran Bayan Kappler'e «bravo» diyor.

adına ortaya çıkan sapık akımları sürüklüyor. Böylece, son günlerde, «İtalyan hastalığı»ndan söz ediliyor.

NEREDE O SOĞUKKANLI İNGİLİZLERİN SAKİN İNGİLTERESİ?

Aslında hastalık sadece İtalya'ya özgü değil. Londra'da İkinci Dünya Savaşı'ndan beri unutulmuş olan faşizan eğilimlere ve eylemlere geçen yıl sık sık tanık olundu. Londra'nın ve İngiltere'nin Asya halklarının adeta istilasına uğramış olan büyük kentlerinin bir kısım semtlerinde, kahvelere baskınlar düzenliyor, bir zamanların nazi yahudi düşmanlığı türünden yabancı düşmanlığı geliştiriyorlardı. Hareketleri masum çocuk oyunları sınıfları içinde kalmadı. Geçtiğimiz yıl Londra'da büyük ve kanlı olaylar patlak verdi. Bu hareketlere karışanlar Hitler'in Kavgam kitabını ellerinden düşürmüyor ve nazizme hayranlıklarını açıkça dile getiriyorlardı.

Böylece İngiltere'de neo-faşist bir akım giderek örgütlenirken, bir de tıpkı Fransa'dakileri, İtalya'dakileri, Almanya'dakileri andıran motosikletli gençler türemişlerdi. Bunlar 1955 yıllarının asi gençliğiyle, nazizmin haki gömleklileri veya İtalyan faşizminin kara gömleklileri arasında bir şeydi. Çürümüş bir düzene karşı duyulan öfke ve tepki, tatminsizlik, umutsuzluk, yarınsızlık, işsizlik, tüm değerlerin çöküşü, bu gençleri oradan oraya savuruyor ama bir süre sonra da, o kadar nefret ettikleri ve tepki duydukları bir düzenin, emperyalist kapitalizmin hesap ve oyunlarına alet ediyordu. Bunlar çeşitli adlar aldılar. Birbirleriyle dalaştılar, cinayetler işlediler ve sonunda, 1977 yılında, bir «punk» modası doğdu.

Punk için, çağımızın hipi-faşist karması umutsuzluk akımı nitelendirmesini yapmak mümkün. Punk'lar kendilerini alabildiğine korkunçlaştırıyor ve çirkinleştiriyorlar. Bir kısmı «üstün insan» teorilerinin ve nazizmin hayranı olduklarını söylüyorlar. Gamalı haç en sevdikleri sembol. Punk modası, İngiltere'den çıkarak Amerika'ya ve tüm Avrupa'ya yayılmış durumda. İlk bakışta klasik faşizme benzemediği, hatta tam zıddı gibi göründüğü için «hadi canım bu zırıltığın faşizmle ne ilgisi var, bunlar bir çeşit hipi» demek mümkün. Ama Punk'ların azılıları hiç de hipiler gibi «zararsız» ve barışçı değiller. Aksine temel ilkeleri «savaş» ve her şeyle, bu arada hayatla ve toplumla savaşıyorlar.

ÖRGÜTLÜ NEO-FAŞİSTLER VE FAŞİZM MODASI

Avrupa'da demokratları endişeye düşürmeye başlayan faşizmin, nazizmin hortlaması ve yeni görünümler altında piyasaya sürülmesi olayının iki yüzünü görmek gerek.

Bir yanda, aslında İkinci Dünya Savaşı yenilgisinden bu yana varlığını sürdürmeye çalışan bir faşist akımın varlığı, artık yeni belgelerle de kanıtlandı. Buna örgütlü bir faşist hareket demek mümkün. Neo-faşist hareket, bağlı bulunduğu uluslararası tekelci sermayenin en şoven, en gerici, en kanlı mihraklarından destek görmeye devam ediyor. Geçtiğimiz yıllarda, Almanya'nın Münich kentinde bir faşist kongre toplandı. Sözde yasal olmayan, ama Federal Almanya makamlarının göz yumdukları bu kongrede, dünyanın dört bir yanından, ABD'den, Japonya'dan ve Avrupa ülkelerinden gelen faşistler, faşist hareketi yeniden diriltmenin yollarını, yöntemlerini, kaynaklarını tartıştılar. Avrupadaki örgütlü neo-faşist hareketin hangi kollardan geldiğini, örgütsel yapısını bilmiyoruz. Ancak bilinen ve artık saklanmayan gerçek, bu hareketin varlığıdır. Federal Almanya'da, faşistler açık açık eğitim ve talim yapıyor, İtalya'da partilerine sahip bulunuyorlar. Son birkaç yıldır neo-faşist örgütlenmenin Avrupa'nın pek çok ülkesinde bir kıpırdama ve güç kazanma yolunda olduğu göz yumulmaz bir gerçek.

Bir de bu örgütlü faşist hareketle organik bağları bulunmayan, hatta ilk ağızda örgütlü faşist hareketi reddeden Punk'lardan motosikletlilere kadar giden faşizmden esinlenen «moda» akımları var. Bu akımlar, kapitalist toplumun genç kuşaklarda yarattığı mutsuzluğu ve umutsuzluğu yansıtıyorlar. İlk bakışta tehlikesiz görünüyorlar. Ama asıl tehlikeleri, demokrasi açısından bir tehdit niteliği kazanmaları, faşizmi, nazizmi bir oyun, bir moda olarak göstermelerinden geliyor. Böylece sınıfsal bir öze sahip olan, tekelci sermayenin açık kanlı diktatörlüğü olan faşizm hafife alınıyor.

Birkaç ay öncesinde Avrupa'yı adeta kasıp kavuran Hitler modası da bunun bir benzeri. Yılbaşına doğru Avrupa'nın tüm büyük kentlerinin sinema afişleri, dergi kapakları, hatta kabarelerinin afişlerinde «yıldız» Hitler'di. Bu da, nazizmi sevimli, zararsız, insanî göstermenin, nazizme alışkanlık yaratmanın bir yolu oluyordu.

GEÇİCİ BİR MODA MI, CİDDİ BİR TEHLİKE Mİ?

Asıl sorun, tüm bu gelişmelerin geçici bir moda mı, yoksa ciddi bir sorun mu olduğu.

Olaya geçici bir moda olarak bakanlar var. Gerçekten de ilk bakışta, nazizm, kapitalist ülkelerin ne yapacağını, nerede tatmin arayacağını bilemeyen genç kuşakların biraz da karikatürize ederek sarılmaya çalıştıkları bir moda, bir yeni oyuncak gibi. Ama bu yeni modanın, çokuluslu emperyalist sermayenin kitle haberleşme araçları yoluyla, milyonluk tirajlı basın, sinemalar, televizyonlar yoluyla yaygınlaştırılmasına; faşizmin sınıfsal kökeninin unutturulması için bunca çabaya, bunca ince propagandaya ne demeli?

İşin püf noktası ve «faşizm mikrobunun yeniden canlanmasının bir moda mı, ciddi bir tehlike mi olduğu» sorusunun cevabı da burada. Faşizm ve onun Almanya biçimi olan nazizm, sınıfsal bir olgu. Emperyalist çağın tekelci sermayesinin yarattığı bir olgu. Böyle olduğu için de, kapitalist düzen çerçevesinde, olsa olsa faşizmi geriletmek, inine tıkmak, etkisizleştirmek mümkün. Ama emperyalist-kapitalist düzen sürdükçe faşizmin yıkılması, ortadan tümüyle kalkması, bir daha tehlike haline gelmemesi mümkün değil.

Bugün kapitalist Batı dünyasında, işçi sınıfının ve demokrasi güçlerinin en az yüz elli yıllık mücadelesi sonucunda; İkinci Dünya Savaşı sırasında faşizme karşı verilen kararlı mücadele sonucunda; ve dünya sosyalist sisteminin her gün artan etkinliği ve caydırıcılığı yüzünden, faşizmin -yerel ve geçici örnekler bir yana- bir daha geri dönmesi pek mümkün görülmemekte. Dünya sosyalist sistemi, ulusal kurtuluş hareketleri, kapitalist ülkelerin işçi sınıfı hareketi, faşizmin önüne dikilmiş güçlü bir engel, birer kaledir.

Ancak, sömürü ortadan kalkana kadar, kapitalist sömürü düzeni değişene kadar da, faşizm özlemleri, bazan bir moda olarak, bazan ciddi bir tehdit olarak; bazan kafasını delikten çıkararak, bazan inine sığınarak sürüp gidecektir.

Faşizm sınıfsal bir olgudur ve faşizmin bir daha hortlamayacak kadar kesin yenilgisi ancak dayandığı ve aracı olduğu sınıfın, yani tekelci sermayenin yenilgisiyle mümkündür.

SON

Hitler modasından görüntüler.

M.K.E. Kurumu Marongoz Fabrikasına 1 Adet 250 Kw Lik Dizel Jeneratör Alınacaktır

1-teklif verme yeri Ankara Etimesgut Marangoz Fabrikası Ticaret Müdürlüğüdür.

2-Teklif verme suresi 6. Mart. 1978 . Pazartesi günü saat 17'ye kadardır.

3-Bu işe ait şartname Marangoz Fabrikası Ticaret Kısım Müdürlüğünden temin edilebilir.

4-İhale kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

5-Postada vaki geçikmeler dikkate alınmaz.

6-Fabrikamız 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

BASIN:(11612-84)

Denizcilik Bankası T.A.O. Pendik tersanesi Müdürlüğünden

1) Tersanemiz ihtiyacı;
1 Adet Hava Kompresörü
Teklif alınmak suretiyle satın alınacaktır.

2) Bu işe ait idari ve teknik şartnameler aşağıdaki adresten temin edilebilir.
PENDİK TERSANESİ MÜDÜRLÜĞÜ
Satınalma Servisi
Kaynarca / İSTANBUL

3) Teklifler, engeç 27.3.1978 günü mesai saati bitimine kadar İdari Şartnamemizde belirtilen adrese gelmiş veya tevdi edilmiş olacaktır.

4) Bankamız 2490 sayılı ihale kanununa tabi değildir.

BASIN: (11466 - 146)

'tırmık,

AYDIN ENGİN

ŞAN OLSUN

DİSK bugün 12 yaşına girdi. 13 Şubat 1967' den bu yana onbir uzun yıl geçti. DİSK Türkiye işçi sınıfının bağrından doğdu. DİSK Türkiye işçi sınıfının en yiğit, en bilinçli, en savaşkan evlatlarının canlarıyla, kanlarıyla gelişti, büyüdü ve bugünlere eriştı. Bin türlü saldırıyı boşa çıkararak, provokasyonları et kisiz kılarak, sınıf ve kitle sendikacılığı ilkesini, her gün yeni demokratik eylem pratikleri ile zenginleştirerek bugünlere geldi. İşçi sınıfımızı nicel ve nitel gücünün somutlandığı bir örgüt oldu DİSK. Dost kıvandı, düşman korktu, geriledi.

Şan olsun DİSK'e!...

Şan olsun DİSK'i yaratan ve yaşatan Türkiye işçi sınıfına!...

DİSK'i geriletmek, işçi sınıfı biliminin dışına taşımak isteyen işçi sınıfı düşmanlarına, uzlaşmacılara karşı bir duvar gibi dikilen ve dikilecek olan Türkiye işçi sınıfına şan olsun!...

Türk Nazileri ve 1944 Turancılık olayı

Ender Kâmil Boyacı

1944 olayı Güneydoğu Avrupa'da Sovyetlere karşı kurulacak kukla Nazi rejimlerden birini gerçekleştirme olayıdır

– 12 –

Kaldı ki, Turancılık Davası sanıkları 19 Mayıs 1944 tarihli nutuktan çok önce 3-4 Mayıs 1944 tarihinde suç delilleri teşkil eden belgelerle birlikte ele geçmiştir.

Ve Türkeş, «yavuz hırsız evsahibini bastırır» sözüne uygun olarak, 1944 Milliyetçilik olayı kitabının 90. sayfasında, «aleyhimizde ırkçılık iftiraları yaymışlardır». «Yüzleri kızarmadan, vicdanları titremeden 19 Mayıs 1944 de olduğu gibi önönü ve yardakçıları, gene bir ırkçılık duvarını tüttürmüşlerdi.» «Halbuki biz beraat etmiştik. Suçsuzduk. Suçlu kendileri idi ve bir af sayesinde kurtulmuşlardır.» «1944 yılında Türkçülük ve Milliyetçilik aleyhine estirilen bu hava, genç nesillerin şanlı mazileri (doğrusu: NAZİ'leri) ile övünerek yetişmelerine engel olmuştur» demektedir.

Almanların beşinci kolunda sağlanan destek ve yardımla kukla bir nazi hükümeti kurmak için komplo kurmanın adı, «Milliyetçilik ve Türkçülük» ve bu mel'un darbeyi önlemek de «SUÇ» olmaktadır.

Almanya'nın Sovyetler'e saldırmasından sonra, Hitler rejiminin ihtiyaç duyduğu «Güneydoğu Avrupa'da Sovyetler'e karşı kurulacak kukla nazi rejimleri»nden birini kurmak çabasıdır 1944 olayı... Von Papen'in mesajları ile Prof. Melzig'in istihbaratı birbirine uygundur: Azerbaycan, Tatar - Türkmen kukla hükümetleri yanı sıra, «Güney-Doğuda mümkün olduğu kadar kuvvetli bir devlet kurarak Rusları daima tehdit etmeye ÖZEL bir önem» vermek çabasındaki Hitler rejiminin elebaşlarının arzu-yu şahanelerine uygun biçimde, kukla bir rejim kurmak için Türkiye Cumhuriyeti hükümetine karşı «gizli ittifak» kurulmuş ve fakat «keskin hareket üslûbu»na uygun biçimde bizim yerli Nazi bozuntuları acelecilik edince, tasarladıkları melânet ayaklarına dolanmış ve bozguna uğramışlardır.

O günlerde Emekli Generallere varıncaya kadar emekli-görevli bircok subayın desteğine ve bir kısım aldatılmış gençlerin yardımına varıncaya dek Türk Nazileri dört koldan örgütlü bir hareket içindedir.

Ne var ki, sabırsızlıkları, acelecilikleri yüzünden yakayı ele vermişlerdir.

10 Mayıs 1944 günü Cumhuriyet Gazetesi şunları yazıyor:

«Nihal Adsız - Sabahattin Ali davası bitti. Nihal Adsız 4 ay hapse ve 100 lira tazminata mahkûm oldu, cezası tecil edildi.»

Nazi yaygarası sonuçsuz kalmış. Irkçı ideolog Adsız mahkûm olmaktan kurtulamamıştır.

Nihayet 19 MAYIS 1944 tarihli Cumhuriyet Gazetesi şunları yazıyor:

ŞEHRİMİZDE MEYDANA ÇIKARILAN GİZLİ CEMİYET

IRKÇILIK VE TURANCILIK GAYESİLE REJİME AYKIRI HAREKET EDENLER

NİHAL ADSIZ, ZEKİ VELİDİ, DOKTOR HASAN FERİT CANSEVER'LE REHA GÜZ'UN İSTANBUL'DAKI EVLERİNDE BULUNAN VESİKALAR, BU MEMLEKETE ZARARLI FAALİYETİN İÇYÜZÜNÜ MEYDANA ÇIKARDI.

Resmi Tebliğ:

«Son günlerde hükümetçe kapatılan ORHUN mecmuası sahibi Nihal Adsız'la Konsrevatuar öğretmenlerinden Sabahattin Ali'nin Ankara'da görülen muhakemeleri sırasında Nihal Adsız lehine yapılan taşkınlıklar dolayisiyle nezaret altına alınmaları zarureti hasıl olan bazı kimseler nezdinde çıkan evrakın verdiği şüphe üzerine, Nihal Adsız, Reha Oğuz Türkkan, Zeki Velidi ile Dr. Hasan Ferid Cansever'in İstanbul'da bulunan evlerinde ve daha bazı yakın arkadaşları nezdinde İstanbul Örfi İdare Kumandanlığınca aramalar yapılmış, ve elde edilen vesikalar tetkik edilmiştir.

Bu vesikaların tetkikinden elde edilen netice ve kanaate göre Teşkilâtı Esasiye Kanununun teşkil ettiği esaslara aykırı olarak Irkçılık ve Turancılık gayeleri güden ve son zamanlarda faaliyetlerini arttırdıkları, bu yolda tertipler aldıkları ve anlaşmalar imzaladıkları bilhassa görülen bu kimselerin Teşkilatı Esasiye Kanunu ile müesses bugünkü rejimimize ve vatandaşların hakiki milliyetçilik telâkkilerine aykırı umdeleri ve bu umdelere varmak için gizli cemiyetleri, faaliyet programları, teşkilât ve propaganda organları ve hatta muhabereleri gizli tutmaya matuf şifreleri ve parolaları vardır. Bunlar memleketin muhtelif mıntıkalarında ve bilhassa her çeşit terbiye müesseselerinde masum gençlerin temiz milliyetçilik ve vatanseverlik duygularını istismar ederek genç nesil arasında kendilerine taraftar toplamak ve bu suretle hedeflerine ulaşmak için devamlı ve sistemli bir faaliyet sarfetmekte ve memlekete zararlı ideolojileri tahakkuk ettirmek yolunda çalışmaktadırlar.

Türkeş'e göre, «3 Mayıs 1944 günü heyecanla sokağa fırlayan ve komünistlik karşısında dikilen, satılmış hainlere nefretini haykıran üniversite gençliğine çok büyük kuvvetle hücum edildi. Milli Şef'in şahsî emriyle saldırganlar zerre kadar merhamet tanımadılar. Milliyetçi gençleri kıyasıya dövdüler.»

«Kafa yardılar, göz patlattılar... Vücutları morarıncaya kadar, üstleri başları kanlarla bulanıncaya kadar, hattâ bir kaçının kolları kaburgaları kırılıncaya kadar dövdüler.»

«Bu hengâmede İnönü, Nihal Atsız'ı tevkif ettirdi...»

(1944 Milliyetçilik Olayı, 2. Baskı, s. 38).

TÜRKEŞ'İN BİLMEZLİKTEN GELDİKLERİ

Türkeş, gerçekleri örtbas ederek, Nazi Almanya'sının beşinci kolunun destek ve yardımıyla «Rusya'yı Güneydoğu'dan tehdit edecek» kukla bir Nazi hükümeti kurmak amacına yönelik bir darbe yapılacağını saklıyor. 3 Mayıs 1944 günü olan olayların kandırılmış bir grup öğrenci ile onları kandıran nazi bozuntularının marifeti olduğunu bilmezlikten geliyor Türkeş. O günlerde kendilerine ve arkadaşlarına yapılan işkenceden yakınan Türkeş, 1971-73 Türkiye'sinde yapılan işkenceler karşısında sağır-kör-dilsiz rolü oynamaktadır.

19 Mayıs 1944 günü yayınlanan Resmi Tebliğ'de «tahrikçilerin elebaşıları» olarak, o sıralarda Hukuk Fakültesi Doktora Öğrencisi olan ve Bozkurt, Gök Börü gibi dergileri çıkaran Reha Oğuz Türkkan; Türk Yurdu dergisini yayınlayan Doktor Hasan Ferit Cansever ve Boğaziçi Lisesi Edebiyat Öğretmeni olan, «Dalkavuklar Gecesi» broşürü ile pek tanınan ünlü «ideolog», Nihâl Adsız tanıtılmaktadır.

19 MAYIS 1944 DE İNÖNÜ'NÜN SÖYLEVİ:

Bu gibi kişilerin gençliği kendi süflî amaçlarına araç etmek isteyişleri karşısında zamanın Cumhurbaşkanı İnönü ister istemez, ortaya çıkarılan bu Turancı - Irkçı-Nazi komplosu karşısında gençliği uyarıcı bir konuşma yapmak gereği duymuştur. İnönü şunları söylemektedir 19 Mayıs 1944 tarihli ünlü söyleyinde:

«Vatanımızı ırkçı ve Turancıların fesatlarına karşı da kudretle müdafaa edeceğiz.

Turancılık fikri, son zamanların zararlı ve hastalıklı gösterisidir. Turancılar Türk memleketini bütün komşulariyle onulmaz bir suretle derhal düşman yapmak için birebir tılsım bulmuşlardır.

Yaldızlı fikirler perdesi altında doğrudan doğruya Cumhuriyetin, Büyük Millet Meclisinin mevcudiyeti aleyhindeki teşebbüsler karşısındayız. Tertipçiler on yaşında çocuklardan bize kadar derece derece, perde perde hepimizi aldatmak iddiasındadırlar.

Yabancılar fesatçıları idare edecek kadar yakın münasebette midirler? Bunları hüküm olarak kestirmek bugün mümkün değildir. AMA YABANCIYA HİZMET KASDI VE YABANCIYA YAKIN İLİŞİĞİ HİÇBİR ZAMAN MEYDANA ÇIKMASA DAHİ HAREKETLERİN TÜRKİYE'NİN MEVCUDİYETİNE, TÜRKİYE'NİN VARLIĞINA ZARARLI OLMASI VE BUNLARDAN YALNIZ YABANCILARIN FAYDALANMIŞ OLMASI SÖZ GÖTÜRMEZ BİR HAKİKATTİR.»

(Cumhuriyet Gazetesi, 20 Mayıs 1944)

İsmet İnönü, yine «İnce Politikası» gereği «Tecahül-i Arifane» sanatına başvuruyor. Yabancılar sözüyle kastettiği Nazi İmparatorluğu'ndan başkası değildir. Fesatçıların, Nazi İmparatorluğuna Arz-i Ubuddiyet etmiş kuklalar olduğunu da İsmet Paşa pek iyi bilmektedir. Bunların evlerinde sandık içinde Nazi üniformaları bulunduğunu ve kurulacak kukla hükümette derece derece görev alacaklarını da İsmet İnönü önceden beri bilmektedir. «Fesatçıların tutulması, ancak Almanya ile siyasal ilişkilerin zayıflamaya başladığı bir dönemde mümkün olabilmiştir...

(DEVAM EDECEK)

MADEN-İŞ BİRİNCİ BÖLGE TEMSİLCİLER MECLİSİ TOPLANDI

400'ün üzerinde işçi temsilcilerinin katıldığı toplantıda, 1 Mayıs 1978'e kitlesel olarak katılınması kararlaştırıldı

Maden-İş Sendikası Başkanvekillerinden Kemal Daysal, 1. Bölge Temsilciler Meclisi Toplantısında konuşurken...

Kemal Daysal, MESS'e karşı grevlerle, işçi sınıfının dayanışmasının hayata geçirildiğini söyledi

İSTANBUL (İSTA)

Maden-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Kemal Daysal 1. Bölge Temsilciler Meclisi Toplantısında yaptığı konuşmada MESS grevi ile ilk kez en büyük ulusal ve uluslararası çapta işçi sınıfı dayanışmasının hayata geçirildiğini söylemiştir.

Maden-İş Birinci Bölge Temsilciler Meclisi, MESS'e karşı yürütülen savaşımdan elde edilen sonuçları değerlendirmek, gelecekdeki savaşımın yöntemlerini belirlemek ve demokratik kuruluşlarla olan ilişkileri belirlemek amacıyla önceki gün toplanmıştır. Maden-İş 1. Bölge Temsilcisi Suat Esinsel'in konuşması ile açılan toplantıya 40 işyerinden 400'ün üzerinde baştemsilci, ünite ve lokal temsilcinin katıldığı belirlenmiştir. Suat Esinsel yaptığı açış konuşmasında MESS grevleri sonucu imzalanan toplusözleşmenin tam başarı olarak görülmediğini, ancak bu toplusözleşme ile sömürünün daha da sınırlandırıldığını söylemiş, toplusözleşme ile elde edilen sonuçların gelecek dönem içinde işverenlerle karşılıklı yapılacak mücadele ile yaygınlaştırılacağını belirtmiştir. Esinsel sömürüsüz toplumun ancak işçi sınıfı iktidarı ile kurulabileceğini de sözlerine eklemiştir.

1. Bölge Temsilciler Meclisi Toplantısına 400'ün üzerinde işçi temsilcisi katıldı.

Daha sonra söz alan Maden-İş Genel Başkan Vekili Kemal Daysal ise MESS grevleri ile işçi sınıfının ulusal ve uluslararası dayanışmasının ilk kez bu kadar büyük oranda hayata geçirildiğinden söz etmiş, meslek kadın ve gençlik örgütlerinin de «Yolumuz işçi sınıfının yoludur» belgisi ile grevlerin yanında yer aldığını belirtmiştir.

Maden-İş 1. Bölge Temsilciler Meclisi Toplantısında MESS'e karşı yürütülen grevlerin işçi sınıfı tarihine yazılacak nitelikte olduğu konusunda görüş birliğine varılmış, 1 Mayıs 1978'e işçi sınıfının, birlik mücadele ve dayanışma günü olarak kitlesel katılımın gerçekleşmesi karar altına alınmıştır.

Dev Maden-Sen örgütlenme çalışmalarını hızlandırıyor

ANKARA -(İSTA)- «Dev Maden-Sen Anadolu'nun ve Trakya'nın birçok bölgesinde örgütlenme çalışmalarını hızlandırdığı bildirilmiştir. Sendikanın Genel Merkezinden alınan bilgiye göre Balıkesir'in Balya ilçesinde bulunan Türker İzabe Tesisleri Kurşun İşletmesinde sürdürülen sözleşme görüşmeleri İşverenin sendikanın istek lerini benimsememesi üzerine kesilmiştir. Mutlu Akü Fabrikası işverenine bağlı bu işyerinde çalışan 42 işçi için sürdürülen sözleşmenin dışında Ankara'da 60 işçinin çalıştığı Hasdemir Grub Başkanlığında sözleşme görüşmelerine başlamıştır. Sendika Genel Merkezinden alınan habere göre buralarda da ekonomik hakların geliştirilmesi için çalışmaların sürdürüldüğü belirtilmiştir.

Türkiye İzabe Tesisleri'nde sözleşme görüşmeleri işverenin tutumu nedeniyle kesildi

Hasdemir Grup Başkanlığı'nda toplusözleşmelere başlandı

Aliağa'da faşist kadroların temizlenmesi istendi

Kazanım, anti-faşist güçlerin bir başarısı olarak nitelendiriliyor

İZMİR (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası İzmir Bölge Temsilcisi Yusuf Yüce' ve DİSK 3. Bölge Temsilcisi Cemal Kıral Aliağa Rafinerisinde yetkiyi Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikasının alması üzerine önceki gün yaptıkları basın toplantısında Aliağa'da kazanılan başarının anti-faşist güçlerin bir başarısı olduğunu söylemişlerdir.

Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası İzmir Bölge Temsilcisi Yusuf Yücel -Aliağa Rafinerisinde MC döneminde işine son verilen işçilerin aynı dönemde rafineriye alınan ve yalnızca maaş bordrolarında çalışır görünen komandoların işten çıkarılmaları için çalışacaklarını» belirtmiş rafineride hiç çalıştırılmadıkları halde Konya, Ankara ve İzmir Buca'da okuyan komandolara maaş verildiğinin kesinleştiğini söyleyerek şunları açıklamıştır:

«Bunlara maaş verilmesinin yanısıra 133 ve 333/11 nolu hesaplar açtırılmış ve hesaplarında çeşitli olaylar nedeniyle yakalanan ya da bulundukları yerde olaylar nedeniyle gelip maaşlarını alamayanların paraları bekletilmiştir.»

Yusuf Yücel ayrıca komandolar tarafından işe alınan 150 kişiden her ay 500 liranın zorla alındığını ve işçilerin ikramiyelerinden kesilen 2.000'er lirayla MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'e bir otomobil satın alındığını söylemiştir.

Basın toplantısında konuşan DİSK 3. Bölge Temsilcisi Cemal Kıral ise, Aliağa Rafinerisinde toplu iş sözleşme yetkisinin Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası tarafından alınmasının işçi sınıfının yürüttüğü savaşımın bir utkusu olarak nitelendirmiştir. Cemal Kıral olayı faşistlerle anti-faşistlerin karşı karşıya gelmesi biçiminde tanımlamış ve sonuçta anti-faşist güçlerin savaşımı kazandığını bildirmiştir.

Cemal Kıral referandum üzerinde de durarak işçi sınıfının ve DİSK'in gerçek isteminin açık irade beyanı değil gizli oy açık sayım esasına dayalı referandum olduğunu; hükümetin halktan yana ve işçi sınıfının istemlerine kulak vermesi gerektiğini söylemiştir.

Turgutlu'da iş kazaları çırakları tehdit ediyor

TURGUTLU — (İSTA)

Turgutlu'da işkazalarının özellikle genç işçiler ve çırakları tehdit ederek geliştiği ve son olarak Ali Hendek adlı bir çırağın tamir ettiği otomobilin altında kalarak can verdiği bildirilmiştir.

İSTA Turgutlu Muhabiri, Ali Hendek'in 3 hafta önce işe başladığını, işin acemisi olduğu halde, patronu tarafından otomobilin altına girerek çalışmaya zorlandığını bildirmiştir. Genç çırağın sendika, sigorta ve hatta çıraklık mukavelesi bile bulunmadığı saptanmıştır. Olaydan sonra atölye çevresinde toplanan ve bölgedeki diğer işyerlerinde çalışmakta olan çırak ve genç işçiler patronu protesto etmişler ve iş cinayetlerinin önlenmesini istemişlerdir.

Öte yandan konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Turgutlu İGD Başkanı Ahmet Serdar Akkaya, emperyalizme bağlı çarpık kapitalizm olduğunu söylemiş «Çıraklar üzerindeki keyfi baskı ve sömürünün kaldırılması için çırakların birleşmesi gereklidir. Çıraklar da işçi sınıfının yanında diğer emekçi halkla birlikte Ulusal Demokratik Cephe'de yerlerini almalıdırlar.» demiştir.

İlerici Çıraklar da bir açıklama yaparak anti-demokratik çıraklar yasasının kaldırılmasını istemişlerdir.

DİSK'in 11. Kuruluş Yıldönümü için...

Tümka-İş Sendikası Genel Başkanı

"11.yıl, uluslararası dayanışmanın yükseldiği bir yıl olmalıdır"

Kemal YILMAZ

"...DİSK'i 11. yılında; ulusal demokratik güçlerin, anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekel cephesi için yapılacak çalışmalar beklemektedir"

DİSK, çetin savaşımların içinden geçerek 11. yılına ulaştı. 11 yılda DİSK'in kağıt ve selüloz sanayii işkolunda temsilcisi olan TÜMKA-İŞ Sendikası daha da güç kazanıyor. DİSK'in 11. yıldönümü ile sendikamızın 3. Olağan Genel Kurulu aynı aya rastlamıştır. Sendikamız 3. Genel Kurulundan yeni bir hız alarak ve güçlenerek çıkacaktır. Kağıt işkolunda sarı sendikacılığın, sınıf uzlaşmacılığının zinciri kırılmaktadır. İşkolumuz işçileri hızla bilinçlenmektedir. SEKA işçilerinin sınıf ve kitle sendikacılığının ilkelerine sarılarak DİSK'e gösterdikleri sıcak ilgi gözler önündedir. 11. yıl kağıt işkolunda yeni ve üstün başarılar getirecektir.

DİSK, grevler, yığınsal eylemler, 1 Mayıslar, 16 Eylüller, 15-16 Haziranlarla örülmüş 11 yılı geride bıraktı. Her yeni eylem her yeni başarı DİSK ilkelerini geliştirdi. Artık, demokratik, sınıf ve kitle sendikacılığının temellerini geniş işçi yığınları kavramaktadır.

Tekelci sermayedarlar, uluslararası gericilik güçleri bu gelişimi korku ile izlemektedirler. 1977'de DİSK'e saldırılarını yoğunlaştırdılar. 1 Mayıs'taki kanlı saldırılarını, MESS'in saldırısı izledi. Ardından, DİSK'i parçalamak için dört bir koldan harekete geçtiler. İşçi sınıfımız bu saldırıları püskürttü. MESS saldırısına karşı Maden-İş grevcileri onurlu, şanlı bir savaşımla zafere ulaştılar. 1 Mayıs'ları işçi sınıfımız yaşatacak, DİSK'i parçalamak isteyen sağlı, sollu sapık görüşler hüsrana uğradı.

DİSK'i 11. yılında da çetin görevler beklemektedir. 6. Genel Kurul kararlarının hayata geçirilmesi bu görevleri de işaret etmektedir. Demokrasi savaşımının öncüsü işçi sınıfı 6. Genel Kurul'da büyük çoğunlukla benimsenen Ulusal Demokratik güçlerin, anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekel cephesi için yapılacak çalışmaları beklemektedir.

11. yıl uluslararası dayanışmanın yükseldiği bir yıl olmalıdır. İşçi sınıfımızın sendikal örgütü olarak DİSK; bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme savaşımında seçkin yerini alacaktır.

«Maden-İş'le Dayanışma Kampanyası»na katılan Perma Sharp ve Karbon Çelik işçilerinden bir grup toplu halde...

DAYANIŞMA SÜRÜYOR...

Perma Sharp ve Karbon Çelik işçileri, aralarında topladıkları 19 bin lirayı "Dayanışma Kampanyası"na yatırdı

İSTANBUL — (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası üyesi Perma Sharp ve Karbon Çelik işçileri **«Sendikamız Maden-İş'in MESS'e karşı verilen savaşımdan güçlü çıktığını ancak işçi sınıfının savaşımının sömürüsüz bir topluma kadar sürdürülmesi gerektiğini»** belirterek aralarında topladıkları 19.000 lirayı Maden-İş'le dayanışma kampanyasına yatırmışlardır.

Maden-İş'le dayanışma kampanyasına katılan işçiler adına konuşan Baştemsilci Cahit Erkeskin: **«Maden-İş'in MESS'e karşı verdiği yüce savaşımın başarılı olarak bitmesine rağmen işçi sınıfının baskısız ve sömürüsüz bir dünya kurulması savaşımı bitmemiştir»** diyerek şunları söylemiştir: **«Aylarca grev çadırlarının önünde soğuğa ve açlığa rağmen mücadele eden arkadaşlarımıza dayanışmamızı sürdürdük. Gelecekteki savaşımımızın daha da geliştirilerek sürdürülmesi için deneylerimizin daha da olumlu koşullarda yürütülmesi için örgütümüzün mücadelesi içindeyiz. Dayanışma kampanyasını bu aşamada da sürdürmekle örgütlü mücadelenin içinde olduğumuzu tekrar göstermiş oluyor; desteğimizi sürdüreceğimizi kanıtlıyoruz.»**

Petrol üreticisi Arap ülkelerinde 115 bin Türkiyeli işçi çalışıyor

İSTANBUL — (İSTA)

Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) tarafından yapılan bir araştırma sonucu petrol zengini dört ülkede toplam olarak 115 bin Türkiyeli işçinin çalıştığı saptanmıştır.

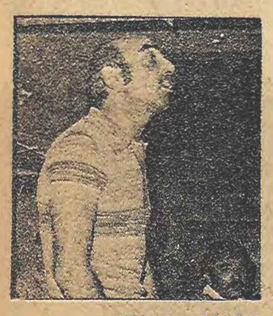
Uluslararası Çalışma Örgütünün bülteninde İran ve Libya'da 30 ar bin, Suudi Arabistan'da 40 bin, Kuveyt'de ise 15 bin Türkiyeli işçinin çalıştığı belirtilmiş, çoğu Amerikan ve Avrupa kökenli şirketlerde çalışan Türkiyeli işçilerin büyük sorunlarla karşı karşıya bulundukları açıklanmıştır. İLO bülteninde İş ve İşçi Bulma Kurumu kanalı ile sözkonusu ülkelere giden Türkiyeli işçilerin hiç bir sosyal haklarını alamadıkları, ancak yetkililerin bu işçilerin sorunlarına eğileceklerini söyledikleri belirtilmiştir.

Öte yandan Çalışma Bakanlığının rakamlarına göre 1977 yılı içinde yurt dışında çalışmak üzere 350 si kadın toplam 12 bin kişi gönderilmiştir.

Maden-İş Bölge Temsilcileri 8 aylık destansı direnişin kazanımlarını açıklıyor 4

Maden-İş 6. Bölge Temsilcisi

"Asıl kazanımlar kalıcı kazanımlardır"

Hikmet ASLAN

"Grevler sonunda edinilen ekonomik kazanımlar bana göre geçicidir. Kalıcı olan işçi sınıfının 8 aylık bir sürede aç bir şekilde direnmesidir. Böylesine şanlı bir grev Türkiye İşçi Sınıfı Tarihine kazınarak geçecektir. Kalıcı olan işçi çocuklarına anlatılacak olan bu mirastır"

30 Mayıs 1977 tarihinde Bölgemizde 5 fabrikada birden grev başladı. Başladığından bitişine kadar herhangi bir sorunla karşılaşmadık. Bilindiği gibi 45 günde bin lira para verildi grev süresince. Daha önce grevler başlamadan bu durum ve diğer karşılaşılacak olan zorluklar işçilerimize anlatılmıştı. İşçiler tam bir sınıf bilinci ve disiplin içinde grevleri sürdürdüler. Ekonomik kazancın yanında işçiler en büyük kazancımızın, böyle bir direnişin Türkiye ve Dünyada ilk kez oluşundan dolayı edinilen deneyimler, olduğunu biliyorlar. Gerçekten bu grev parasız bir grev olmuştur. Bunu böyle söylemek zordu. Biraz önce de belirttiğim gibi kazanılan ücret zamları ve diğer sosyal haklar yanında asıl kazanelarımızdan birisi de toplusözleşmede işverenlerin dayattığı değil, bizim getirdiklerimizin yüzde doksanının kabul ettirilmesidir.

Grevler süresince büyük problemlerle karşılaşılmadı. Her türlü bozguncu unsurların grevleri karıştırma istemleri de, en ufak bir şekilde mücadelemizi etkilemedi. Hatta en ufak bir şekilde içimize sızamadılar. İşçi sınıfı mücadele sırasında bozguncuların bu girişimlerini de bertaraf etmiştir.

KAZANIMLAR GELECEK İÇİN ÇOK ÖNEMLİDİR

Grevler sonunda edinilen ekonomik kazanımlar bana göre geçicidir. Kalıcı olan işçi sınıfının 8 aylık bir sürede aç bir şekilde direnmesidir. Böylesine şanlı bir grev Türkiye İşçi Sınıfı tarihine kazınarak geçecektir. Kalıcı olan işçi çocuklarına anlatılacak olan bu mirastır.

Dün 60 fabrikada grevler sürdürüldü. Önümüzdeki günlerde bu fabrika sayısı yüz'e yükseltilebilecektir. Belki de daha fazla. O zaman işkolumuzda başlatacağınız toplu grevler genel grev şeklinde olabilecektir. Yasalara konmak istenmeyen Genel Grev hakkını işçi sınıfı o zaman bir anlamda kullanmış olacaktır. Böyle bir grevde belki ekonomik olarak zorlanacağız, ancak işverenlerin de bu deneyden sonra böylesi bir grevi ne kadar göze alacakları düşünülmelidir.

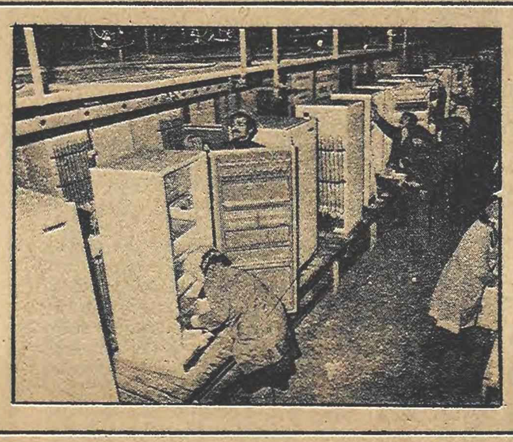
Türkiye kamuoyunda bu grevlere sadece ekonomik açıdan kazanılmış bir zafer gözüyle bakanlar var. Bir müddet sonra artan hayat pahalılığı, zamlar karşısında edinilen bu kazanımlar yeniden sıfıra inebilecektir. Biraz önce de söylediğim gibi, biz asıl kazanım olarak kalıcı olarak edinilen kazanımlara ağırlık veriyoruz. Örnek vermek gerekirse izinlere üç gün ilave, çalışma saatlerinin indirilmesi kalıcı kazanımlardır. Görebildiğim kadarıyla kamuoyunun dikkati bu konu üzerine pek çekilemedi.

Bir diğer mesele de şu; Biz kıdem tazminatının 15 günden 30 güne çıkması için Türkiye'de uzun seneler mücadele verdik. Hatırladığım kadarıyla sırf bu konuya ilişkin olarak 18 işyerinde grevler yaptık. Ereğli'de 74 gün, Demir Döküm'de 94 gün grev yaptık. Ancak o zamanlar kıdem tazminatlarında yine istediğimiz artışları sağlayamadık. Fakat o günlerde taleplerimizin 30 güne çıkmamasına rağmen, kıdem tazminatının mücadelesini vermiş olduk. İşçi sınıfı 74'lere gelindiğinde grevsiz kıdem tazminatının 30 güne yükselişini kabul ettirdi. Daha sonra da bu durum bildiğiniz gibi işçi düşmanı MC hükümeti zamanında kanunlaştı.

DOST VE DÜŞMANI AYIRMA

Biz grevlerimizde şunu anlamış olduk ki mücadelemiz tek tek işverenler değil, işverenlerin örgütlü bulunduğu MESS'e karşıdır. Yani işverenlerin topluca ve hepsine birden. Bundan sonra da işyeri olarak bir saldırı söz konusu olsa biz karşımızda yine MESS'i bulacağız. Aslında bunu kendileri istedi. İşverenler kendileri bizim yetkilimiz MESS'dir dediler. İşçilerin yetkilisi de Sendikaları olduğuna göre, hareket tarzımızın yönü, bundan böyle de MESS olacaktır. İşverenlerin tümü olacaktır. Daha önce de tümü idi ama tek tek karşımıza çıkıyorlardı.

Diğer önemli bir konuda grevler süresince grev yapan işçileri, grevde olan ve olmayan işçilerin, demokratların, demokratik kuruluşların, «Yolumuz İşçi Sınıfının Yoludur» diyen gençlik örgütlerinin desteklediğini böylesi önemli bir dayanışmayı hem kamuoyu hem işçi sınıfımız hayatın içinde gördü. İşçi sınıfımız mücadelesinde yalnız olmadığını gördü. İşçi sınıfımız dostunu düşmanını iyice tanıdı Kendisinden yana gözüküp arkasından hançerleyenleri. bu doğrultuda kalem oynatanları, bu kişilerin en son namussuzluklarını o kişinin veya kişilerin yazısını grev çadırlarında okuyarak, daha yakından gördü.

ASGARİ ÜCRETLE ÇALIŞAN BİR İŞÇİNİN BUZDOLABI ALABİLMEK İÇİN 127 GÜN, ÇAMAŞIR MAKİNESİ ALABİLMEK İÇİN 104 GÜN ÇALIŞMASI GEREKİYOR

İSTANBUL -(İSTA)

Asgari ücretle çalışan iki çocuk babası bir işçinin evine bir buzdolabı alabilmek için 127 gün, bir çamaşır makinesi alabilmek için de 104 gün bedava çalışmak zorunda olduğu belirlenmiştir.

Çağımızda hemen her evin vazgeçilmez gereksinimleri arasında yer alan Radyo, Televizyon, Buzdolabı, çamaşır makinesi gibi mallardan alabilmenin ne kadar güç olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır. Yapılan son zamlar yada kara borsa nedeniyle fiyatları astronomik düzeye ulaşan sözkonusu tüketim malları geniş halk kitlelerinden bir kez daha uzaklaşmıştır.

Hükümet, İşverenler ve Türk-İş tarafından belirlenen halen yürürlükte bulunan ve iki yıl daha yürürlükte kalacak olan asgari ücretlerle söz konusu malların piyasa satış fiyatlarını göz önüne alarak yaptığımız bir hesaplama sabit gelirli halk kitlelerinin sözkonusu malları alabilmek için ne kadar süre çalışmak zorunda olduklarını ortaya koymuştur. Hesaplamanın sonuçları -A- fabrikasında çalışan ve asgari ücret alan bir işçi aynı fabrika tarafından yapılan kendi ürettiği bir buzdolabına sahip olabilmek için, patronuna 128 gün bedava çalışmak zorunda kalacağını ortaya koymuştur. Aynı işçi eğer çamaşır makinesi almak isterse bu kez patrona 104 gün bedava çalışmak zorunda kalacaktır.

Aynı şekilde likit gazla çalışan bir fırın almak isteyen işçinin 152 gün: Elektrikli süpürgesi almak isteyen işçinin 43 gün; termosifon almak isteyen bir işçinin 76 gün; televizyon almak isteyen bir başka işçinin 90 gün, radyo almak isteyen bir işçinin de 44 gün, tek kuruş para almadan patron için beda ve çalışmak zorunda olduğu belirlenmiştir.

Eğer işe yeni başlayan ve henüz evlenmiş olan bir genç işçi insanca yaşayabilmek için bunların hepsine sahip olmak isterse patronundan hiç para almadan yaklaşık iki sene çalışmak zorundadır.

Bu hesaplamanın sonuçları herhangi bir işçinin kendi yarattığı değere ne kadar uzak olduğunu o değeri elde etmek için nelere katlanmak zorunda kalacağını ortaya koymuştur.

İşçiler kendi ürettikleri mallardan gün geçtikçe uzaklaşıyorlar

- **Bir işçi elektrik süpürgesi almak isterse 43 gün, termosifon almak için de 76 gün çalışmak zorunda**

BİR İŞÇİ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARINA SAHİP OLMAK İÇİN KAÇ SAAT ÇALIŞMAK ZORUNDA

Malın cinsi	Fiyatı	Kaç saat çalışmak gerek	Kaç gün çalışmak gerek
Buzdolabı	9.200 TL	1022 Saat	127 Gün
Çamaşır Makinesi	7.500 TL	833 »	104 »
Fırın	11.000 TL	1222 »	152 »
Elek. Süpürgesi	3.100 TL	344 »	43 »
Termosifon	5.500 TL	611 »	76 »
Televizyon	6.500 TL	722 »	90 »
Radyo	3.200 TL	355 »	44 »

1300 Ton Bentonit Satınalınacaktır

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir.

1-KARABÜK'TE: Demir- ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğümüz.

2-İSTANBUL'DA: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5 'deki Müessilliğimiz.

3-ANKARA'DA: Kavaklıdere, Turus cad. No:63'deki Mümessilliğimiz.

İSTEKLİLERİN şartnamemiz esaslarına göre hazırlıyacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte engeç 1 Mart 1978 Çarşamba günü saat 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur.

BASIN:(11429-143)

Politika

SAHİBİ
Politika Basım–Yayın A.Ş adına
Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: Aydın ENGİN
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ

Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın AŞ. IBM ve Lynotip Tesisleri
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A. Ş.

Abone koşulları: Yurt içi Yıllık 750 TL– 6 aylık 400 TL– 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL– 6 aylık 500 TL– 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200-TL
İstanbul Baskısı 100-TL Yayın İlanları 50-TL

Sayı: 1681 — Yıl: 5

EGE EKİCİ

(Baştarafı 1'de)

tün üretimine paralel olarak ihracatında düştüğü verilen bilgiler arasındadır.

Bu yıl 135 milyon kilo civarında elde edilen rekoltenin tamamının üç gün içinde alınacağı, buna Tekel'in kararlı olduğu belirtilmiştir. Her şeye rağmen piyasada nazım rol oynıyacağı belirtilen Tekel'in üreticinin elindeki tütünün son yaprağına kadar alacağı açıklanmıştır.

BAŞ FİYAT ÜZERİNDE SÖYLENTİLER.

Öte yandan baş fiyat üzerinde çeşitli söylenti ve tahminler de dünden beri yayılmağa başlanmıştır. Zirai kuruluşlar ve üreticiler maliyetin 51 lira olduğunu, baş fiyatın bu maliyet fiyatı göz önünde tutularak saptanmasını istemektedirler.

Tütün tüccarları ise baş fiyatın dünya fiyatları gözönüne alınarak saptanmasını istemektedirler. Tütün tüccarlarına göre, özellikle ihracatçılarına göre, saptanan baş fiyat dünya fiyatları üzerinde olduğu takdirde aradaki farkın iadesi konusu üzerinde ısrarla durmaktadırlar. Yine bu tüccarlara göre 60 liranın üzerinde bir baş fiyatın, ihracatı etkileyeceği görüşünü savunmuşlardır.

Bütün bunlardan sonra sızan haberlere göre, baş fiyatın 56-58 lira arasında olacağı, ileri sürülmektedir.

HIZLI ALIM, HIZLI ÖDEME.

Tekel Genel Müdürlüğü Ege Ekici Tütün Piyasasında, «hızlı alım, hızlı ödeme» prensibini uygulayacağını, üreticivi Tekel kapılarında malını satmak için beklemiyeceğini belirtmiştir. Buna göre Ege Ekici Tütün Piyasasının en geç Çarşamba günü sona ereceği ileri sürülmektedir.

TÜTÜN ÜRETİMİ DÜŞÜYOR.

Türkiye'nin Dünya Tütün üretiminde dördüncülükten altıncılığa düştüğü açıklanmıştır.

Uluslararası Tütün Birliği tarafından yapılan hesaplamalara göre, 1976 üretim döneminde Dünya sıralamasında dördüncü olan Türkiye'nin 1977 yılındaki üretimi, mavi küf nedeniyle düşmüş ve sıralamada altıncılığa inmiştir.

TÜTÜN İHRACATI

Türkiye'nin tütün ihracatı da 1977 yılında önemli ölçüde azalmıştır. Dünya piyasalarındaki durumdan etkilenen bu gelişim, genel ihracat gelirleri içinde tütünün payının yüzde 12,7'den yüzde 9,9'a düşmesine yolaçmıştır.

1975 yılında 181 milyon dolar döviz geliri sağlayan yaprak tütün dış satışlarından 1976 yılında 249 milyon dolarlık gelir sağlanmış, 1977 yılındaki yaprak tütün ihracatı ise 173,1 milyon dolara inmiştir. 1977 yılında tütün dış satışlarından sağlanan döviz miktarı azalırken, miktar olarak da düşüş ortaya çıkmış ve 1976 yılının 69'9 bin tonluk dış satışına karşılık 1977 yılında 54 bin ton ihracat gerçekleştirilebilmiştir.

TÜRKİYE'DE HER 20 KİŞİDEN BİRİNİN TÜTÜNDEN GEÇİMİNİ SAĞLADIĞI BİLDİRİLDİ...

Türkiye'de her türlü güvenceden yoksun 2 milyon 500 bin kişinin tütün üretimi ile uğraştığı ve her 20 kişiden birinin de tütünden geçimini sağladığı bildirilmiştir. Öte yandan tütün maliyetinin kendi arazisinde üretim yapanlarda 59 lira 8 kuruş, ortakçı olarak çalışanlarda ise 116 lira 32 kuruş olduğu ileri sürülmüştür. Öte yandan 4 demokratik kuruluş da ortak bir açıklama yaparak tütünde depo sömürüsüne son verilmesini istemiştir.

EYÜBOĞLU

(Baştarafı 1'de)

bu konuda kısa zamanda gerekli değerlendirmenin yapılacağını bildirmiş ve «ülkeyi huzursuz bırakan ve vatandaşları dehşete sevkeden şiddet eylemleri çok büyük çapta önlenecektir» demiştir.

Haftalık Yankı Dergisinin sorularını cevaplandıran Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu, hükümeti devraldıklarında disiplin, saygı ve hiyerarşi icaplarına uyma, verilen görevleri yapma ve yasaların kendilerine tanıdığı yetkileri resmen kullanma konusunun yok dereceye indiğini ifade ederek şunları söylemiştir:

«Devlet gücünden ve onun imkanlarından mahrum kalacaklarını hissedenler ve kilit mevkiin de olanların tahrikleri neticesinde şiddet olayları belli bir tırmanış göstermiştir. Ancak tırmanış kamuoyuna yansıtıldığı derece ve şiddette değildir.

Şiddet hareketlerinin çeşitli nedenleri ve kaynakları vardır. «Hiç bir hükümet şiddet hareketlerini önleyemez» görüşüne katılmıyorum. Şiddet hareketleri belki bir haftada, belki bir ayda kemaliyle önlenemez ama, inanıyorum ki müşfik ve fakat etkin tedbirler alınmak kaydıyla ve özellikle kolluk kuvvetleri yasalarının kendilerine tanıdığı yetkileri kullanırken başka tesirlerden masun kılındıkları taktirde şiddet hareketleri çok büyük çapta önlenecektir.»

FİDEF'İN

(Baştarafı 1'de)

düzeltilmesi istenmekte ve öneriler getirilmektedir

FİDEF, eğitim sorunuyla ilgili olarak temel istemlerin gerçekleştirilmesinin zorunluğunu yineleyerek tüm ilerici güçlerin bu konuda da birlik olmaları gerektiğini hatırlatmaktadır. Raporda suçlu olan politika şu şekilde belirlenmektedir:

«Yalnızca yabancı işçi çocukları değil, aynı zamanda yerli işçi çocukları da günümüzde katlanılamayacak kadar haksızlığa uğratılmaktadır. Suçlu olan politika; çalakalem yürütülen eğitim politikasıdır. Suçlu olan politika; vasıfsız, bundan ötürü bağımlı ve ucuz işgücünü geniş bir şekilde büyük tekellerin hizmetine sunmaya yönelik ve işçi çocuklarının eşdeğer bir eğitim ve öğretimden geçmesinin tekelci kapitalist sistem için tehlike olacağından korkan bir eğitim politikasıdır.

İstemlerimizi ve savaşım hedeflerimizi duruca ortaya koyarak bu amaçlar çerçevesinde, tekellerin emrindeki eğitim ve öğretim policılarının sürüp giden direnişlerine karşı, özverili yeteneklerimizi gönüllüce bütünleştirdiğimiz bir birlik gerçekleştirmek zorundayız.»

"Ulusal Demokratik Kültür Politikasının Temel Öğelerine Yaklaşım" konulu seminer çalışmalarına başladı

ANKARA -(ANKA)

"Ulusal demokratik kültür politikasının temel öğelerine yaklaşım" konulu seminer önceki gün Ankara'da sanatseverler derneği'nde başlamıştır.

Seminerde bir konuşma yapan Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı, ileriye dönük ulusalcılığın ve demokrasinin önemine değinmiş ve bu kavramlar üzerindeki görüşlerini açıklamıştır. Bakan Kışlalı, "Türkiye'de demokrasinin gerçekleşmesi için, feodal güçlerin tasfiye edilmesi gerektiğini" söyleyerek Atatürk'ün yapmak istediği toprak reformunun ağalar yüzünden gerçekleşemediğini belirtmiştir.

23 BİN

(Baştarafı 1'de)

davi görmesi olanaksız duruma gelmiştir.

4 milyon nüfusa sahip İstanbul kentinde 400 kişiye 1 doktor düştüğü, Türkiye'deki 22 bin doktordan yarısının da bu ilde çalışmakta olduğu saptanmıştır. Faaliyette bulunan 30 hastaneye günde 30 binden fazla hasta muayene olmak için gelmekte. «özel» olan 7 hastanenin de emekçilerin muayene olamayacağı kadar yüksek ücretler uyguladığı görülmektedir.

499 KİŞİYE BİR DOKTOR DÜŞÜYOR.

Yapılan araştırmalara göre İstanbul'daki toplam 30 hastanede 10 bin doktor çalışmaktadır. Kentin nüfusu 4 milyon olarak kabul edilirse İstanbul'da her 400 kişiye bir doktorun düştüğü görülmektedir. Öte yandan bu oranın Doğu bölgelerimizde daha da yüksek olduğu bilinmektedir. Yetkililerden alınan bilgiye göre, Türkiye'de şu anda 23 bine yakın doktor çalışmakta, bunun yarısı ise İstanbul'daki hastanelerde veya yine İstanbul'da serbest olarak görev yapmaktadır. 23 bin doktordan 10 bininin sadece İstanbul'da görev yapması, diğer kentlerimizde hasta başına düşen doktor sayısını azaltmaktadır.

GÜNDE 30 BİN KİŞİ, MUAYENE OLMAK İÇİN HASTANELERE GELİYOR.

Yapılan araştırmalarda İstanbul'da bulunan toplam 30 hastaneye, bir günde 30 binden fazla kişinin muayene olmak için başvurduğu saptanmıştır. Özellikle SSK'ya bağlı Samatya, Göztepe ve Eyüp hastaneleri ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı Haydarpaşa, Zeynep Kâmil, Beyoğlu İlkyardım, ve Beykoz hastanelerinde günde binlerce kişi muayene olmak için saatlerce sıra beklemektedir. Öte yandan yeteri kadar doktorun bulunmaması ve hasta sayısında kaydedilen önemli artışlar nedeniyle yüzlerce hasta da muayene olmak için günlerce önceden sıra almak zorunda kalmakta ve çoğu zaman da muayene olamadan hastane kapılarından geri dönmektedir.

YATAK SAYISI ÇOK YETERSİZ, ÖZEL HASTANELER İSE PAHALI

4 milyona yakın nüfusa sahip İstanbul'da kurulu bulunan 30 hastanenin yatak kapasitesinin 15 bini geçmediği ve bu sayının ihtiyacı karşılamakta çok yetersiz kaldığı öğrenilmiştir. İlgililerden alınan bilgiye göre, günde 30 bini aşkın hastanın müracaat ettiği hastanelerde bu hastalardan önemli bir bölümünün yatması gerektiği ancak yatak yetersizliği nedeniyle geri gönderildiği belirtilmiştir. Hastanelerin yeterli sağlık koşullarına uygun yerlerde kurulmaması, hastalık konusunda halkın yeteri derecede bilgilendirilmemesi yatan hastanın uzun müddet hastaneden çıkamamasına neden olmakta ve bu yüzden de yatak sayısı ihtiyacının gittikçe büyüdüğü de ayrıca yetkililerce belirtilmektedir.

Öte yandan İstanbul'da Yabancı Devletlere ait 7 hastanenin de faaliyet gösterdiği saptanmıştır. Alınan bilgilere göre bu hastaneler «özel»dir. Ve emekçilerin karşılayamıyacağı kadar çok pahalıdır. Özellikle zengin ailelerin rağbet ettiği Fransız hastanesinde 1. sınıf yatak ücretinin 500, 2. sınıf yatak ücretinin 250, İtalyan Hastanesinde 1. sınıf yatak ücretinin 470, ikinci sınıf yatak ücretinin 65, Amerikan hastanesinde 1. sınıf yatak ücretinin 875, ikinci sınıf yatak ücretinin 250 ve Alman Hastanesinde ise 1. sınıf yatak ücretinin 700, ikinci sınıf yatak ücretinin 350 lira olduğu tesbit edilmiştir. Hastane yetkilileri bu yatak ücretlerinin günlük olduğu ve doktor, ilâç, film, rontgen ve bunun gibi masrafların bu ücretten hariç tutulduğunu söylemişlerdir.

HASTANELER VE YATAK SAYISI

Yapılan araştırmalara göre İstanbul'da kurulu bulunan hastaneler ve yatak sayıları şu şekildedir:

SSK'YA BAĞLI HASTANELER:
Eyüp: 250, Samatya: 600, Şişli: 74, Nişantaşı: 125, Paşabahçe: 230, Göztepe: 1200, Kartal: Faaliyete geçmedi, Beyoğlu: 1016.

ÜNİVERSİTE HASTANELERİ:
Cerrahpaşa: 2000, Çapa: 1400.

BELEDİYE HASTANELERİ:
Haseki: 1000, Beyoğlu: 400, Darülaceze: 250.

KURUM HASTANELERİ:
Denizcilik: kesin bilgi yok, Devlet Demir Yolları: 120, Esnaf: 225, Sümerbank: 75.

DEVLET HASTANELERİ:
Beykoz: 100, Beyoğlu İlkyardım: 400, Zeynep Kâmil: 850, Haydarpaşa: 800, Şişli çocuk: 500, Sağmalcılar: 450, Bakırköy Akıl Hastanesi: belli değil.

ÖZEL HASTANELER:
Fransız, Alman, Amerikan, İtalyan, Musevi, Bulgar ve Rum Hastaneleri.

ZAM

(Baştarafı 1'de)

mesi dikkati çekmiştir. Eczane sahipleri bu konuda yaptıkları açıklamalarda, bu tür ilâçların az kâr getirdikleri gerekçesiyle ilâç fabrikaları tarafından üretilmediğini ileri sürerek devletin konuya el atmasını istemişlerdir.

Öteyandan ilâç firmaları yetkilileri ise maliyetlerdeki büyük artışları öne sürerek gripin, optalidon, aspirin ve buna benzer bir çok ilaca yüzde yüze varan zam yapmak zorunda kaldıklarını bildirmişlerdir.

Yapılan açıklamada önceleri 350 kuruştan satılan bir kutu aspirinin 700 kuruşa, optalidonun 750 kuruştan 13 lira 25 kuruşa, magadonun 6 liradan 10 lira 25 kuruşa satılacağı belirtilmiştir.

Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü ve Yardımcılığına yeni atamalar yapıldı

Ziraat Bankası Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı Davut Akça ile Genel Müdür Yardımcısı, Yönetim Kurulu üyesi Nurettin Hazar'ın görevlerinden alınmalarıyla ilgili kararnameler, dünkü Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Aynı kararnamelerle, Ziraat Bankası Genel Müdürlüğüne Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Öğretim Üyesi Doçent Doktor Erdoğan Soral, Genel Müdür Yardımcılığına ise, aynı Genel Müdürlük organizasyon ve Metod Müdür Yardımcısı Adem Yörükoğlu atanmıştır.

ASGARİ

(Baştarafı 1'de)

bir gülme konusu haline geldiğini belirtmiş: **Gülme konusu diyoruz, çünkü bekar bir çalışana ayda 300 evli bir çalışana ayda 390 ve evli 5 çocuklu bir çalışana da ayda 690 lira ile geçinebilirsin denilmekte, hatta bu denmemekte, bu miktarlara düşen vergiyi senin verginden indiririm denmektedir. Böyle olunca da duruma gülmemek elde değildir»** demiştir.

Konfederasyonun Ankara'da, İzmir ve İstanbul'da bundan bir süre önce düzenlediği **«Yaşam Pahalılığını ve Memur Kıyımını Kınama Toplantıları»**nın 2'nci MC hükümetinin düşmesiyle birlikte uyarı toplantıları haline dönüştürüldüğünü bildiren Birler, bütçe yasasındaki Anayasaya aykırı maddelerin kaldırılması gerektiğini belirtmiş özetle şunları söylemiştir:

«Bütçe yasalarındaki bu tür hükümlerle ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin son iptal kararı 1976 bütçesi içindir ve 15 Mart 1977 günlü Resmi Gazetede yayınlanmıştır. İptal edilen maddeler arasında yukarda açıklanan 3 madde vardır. Biz, sadece kamu görevlilerinin bazı hakları kısıtlamadığı için değil Anayasa ve Anayasa Mahkemesi kararlarına saygının, hukuk devleti anlayışının bir gereği olduğuna inancımızdan dolayı da her yıl dile getiriyoruz. Hükümetlerimizi hukukun üstünlüğüne saygın görmek istediğimiz için dile getiriyoruz. Hukukun üstünlüğü ilkesini hiçe sayan hükümetlerin, kamu göreviisi, hatta yurttaş olarak haklarımızı fazlasıyla hiçe sayacağından korktuğumuz için dile getiriyoruz. Bu nedenledir ki, bu maddelerin bütçe tasarısından çıkarılmasını ve gerekli görülüyorsa ilgili yasalarda değişiklikler yapılarak aksaklıkların giderilmesini diliyor ve bekliyoruz.»

YENİ

(Baştarafı 1'de)

daki atamalarla ilgili kararname, Asayiş Sorunlarından Sorumlu Devlet Bakanı Orhan Eyüboğlu tarafından hazırlanmıştır. Kararnamede merkez valilerinin görevlendirilmesine büyük ağırlık tanınmış, buna karşılık MSP'li İçişleri Bakanları tarafından görevlendirilen pek çok vali de merkeze alınmıştır.

Kararın Resmi Gazete'de yayınlanmasından sonra yeni valilerin önümüzdeki günlerde görevlerine başlamaları beklenmektedir.

İYİ HALİ

(Baştarafı 1'de)

yerine yarısını doldurduklarında salıverileceklerini açıklamıştır. Can, tasarıya göre iyi hali görülen mahkumların iş esasına dayalı cezaevlerine ya da saptanacak iktisadî devlet teşekkülleri ve devlet üretme çiftliklerine alınacaklarını, bir ay için altı günlük ceza indiriminden yararlanacaklarını, üçte bir oranındaki şartlı salıverilme olanağının buna ekleneceğini bildirmiştir.

ANKA Ajansına bir demeç veren Mehmet Can cezaevlerindeki koşulları düzeltmek, cezalı birikimini azaltmak, mahkemelerde davaların uzamasını önlemek için tedbirler alınacağını, bu amaçlarla yasa değişiklikleri yapılacağını açıklamıştır. Can bu arada, bazı suçlarla hapis yerine para cezası verileceğini, uyuşturucu madde kullanan yabancı uyruklulara hapis cezası verilmesinden vazgeçileceğini, Yargıtayın yükünü hafifletmek için Sulh Ceza Mahkemelerinin kararlarına itirazın Ağır Ceza Mahkemelerine yapılması esasının getirileceğini bildirmiştir.

SORULAR - CEVAPLAR

Adalet Bakanı Mehmet Can'ın ANKA Ajansı muhabirinin sorularına verdiği cevaplar şöyledir:

Soru — İyi hali görülenlerin daha çabuk salıverilmesi nasıl sağlanacak?

Cevap — Hazırladığımız tasarıya göre iyi hali görülenler iş esasına dayanan yarı açık cezaevlerine alınacaktır. Orada da iyi hali görülenler bir ayda 6 gün ceza indiriminden yararlanacaklardır.

Soru — Mahkumiyette iş uygulaması genişletiliyor mu?

Cevap — Evet genişletiliyor. Böylece mahkumlar meslek edinebilecekler, kötü itiyatlardan kurtarılabilecekler, ilerisi için normal yaşama uyumları sağlanacaktır. Bu uygulama genişletilecek, mahkumların iktisadî devlet teşekküllerinde ve devlet üretme çiftliklerinde çalışmaları sağlanacaktır.

Soru — Mahkumiyeti sırasında çalışan mahkumların ücretleri arttırılacak mıdır?

Cevap — Şu anda çalışan mahkumların ücretleri çok yetersizdir. Mahkumun çalışmasını teşvik etmekten uzaktır. Günlük iaşeleri çıkıldıktan sonra kendilerine 7.5 lira kalıyor. Bunu arttıracağız. Bu konuda bir komisyon çalışıyor.

Soru — Hafif suçlarda hapis yerine para cezası uygulamasına gidilecek mi?

Cevap — Para cezalarının miktarı arttırılacak, hapis cezaları azaltılacaktır. Mesela uyuşturucu madde kullanan yabancıların durumu. Bunlar için hapis cezası verilmemesi olanağı sağlanacaktır.

ÖZGÜRLÜKLERİ KISITLAYAN MADDELER

Soru — Türk Ceza Kanununun düşünce ve inanç özgürlüğünü kısıtlayan 141, 142 ve 163'üncü maddeleri ve yasalardaki diğer benzeri hükümler için ne düşünüyorsunuz?

Cevap — Hükümet olarak düşünce ve inanç özgürlüğünden yanayız, yasa dışı eyleme geçilmedikçe düşünce ve inanç özgürlüklerinin geniş tutulmasında hiçbir sakınca görmüyoruz.

DEVLET

(Baştarafı 1'de)

çüler var. Ancak prensip, hiçbir Bakanın diğerinin icraatına karışmaması şeklindedir» demiştir.

Devlet Bakanı Mustafa Kılıç haftalık Yankı Dergisinin sorularını cevaplandırırken çeşitli kararnamelerin bağımsızlarda takılması diye bir sorunun sözkonusu olmadığını belirtmiş ve şu görüşlere yer vermiştir:

«Kararname konusunda ne bana ne de diğer arkadaşlarıma hiçbir baskı yok. İnanmadığımız bir işin icraatına katılmamız zaten beklenemez. Ancak bu konu da da şu güne kadar, bağımsız Bakanlar olarak bizim açımızdan bir problem çıkmış değildir.»

Mustafa Kılıç Ticaret Bakanlığı'na bağlı birliklerin genel müdürlerinin alınmasına tepki göstermediğini kaydederek söyle demiştir:

«Görevlerinden alınan genel müdürler beni ziyaret ettiler. Kendilerine eğer bir haksızlık yapılmışsa bunun yolunun açık olduğunu söyledim. Hükümetimiz Danıştay kararlarını uygulamayı ilke edinmiştir. Arkadaşlar da Danıştaya başvurmuşlardır. Şayet Danıştay onların görevlerine iadesi yolunda bir karar verirse elbette bu karar da tatbik edilecektir.»

Ankara Bölgesi Tüketim Kooperatifi kuruldu

ANKARA -(İSTA)

Tuzluçayır, Seyranbağları, Altındağ, Dikmen semtlerinde kurulan kooperatifler ile Hasanoğlan Halk Tüketim Kooperatifi, Ayaş halkı tüketim kooperatifi tarafından yapılan çalışmalar sonucu Ankara bölgesi tüketim kooperatifi kurulmuştur.

ŞİDDET

(Baştarafı 1'de)

Çakmur, gençlik sorunları son yıllarda gerçekten arttığını ve bu sorunların çözüm beklediğini de belirtmiş, sözlerini söyle sürdürmüştür:

«Bazı çevreler, gençlere sevgi ile ve yurtsever düşüncelerle yaklaşmak yerine, siyasal çıkarları için gençleri kışkırtmayı, gençleri birbirine düşürmeyi temel ilke saymışlardır. Gençler birbirini öldürmeye başlayınca o gençleri bu kez de suçlamak amaç olmuştur.

Son yıllarda birtakım yöneticiler, siyasiler, yurtlardaki gençleri kolluk kuvvetlerinin yardımcı güçleri olarak görmüşlerdir. Gençler, parlamentodan olan bu güçleri arkalarında gördükçe bunlardan güç almışlar ve yurtları bir barınak olmaktan çıkarıp bomba imalathanesi haline getirmişlerdir.»

Kredi ve Yurtlar Kurumunda görev alan öğretim üyelerinin, üniversite yasasını çiğneyerek burada görev aldıklarını belirten Çakmur, Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürü hakkında ise kovuşturma açıldığını söylemiş ve bu nedenle şu anda burada konuşmayacağını söylemiştir.

«ÇETELERİ YAŞATMAYACAĞIZ»

Yüksel Çakmur, silahlı çetelerin temizleneceğini belirtmiş bazı Yurtların faşistleştirilmesini şu örneklerle açıklamıştır:

«Emek'teki Nenehatun Yurdu, kız yurdu idi. İşlevi değişti ve buraya birtakım gençler getirildi. Gereksinmeden değil, oradaki bir başka yurda karşı getirildi. Bizler demokrasiyi yaşatmak için çetelere güvenmeyeceğiz. Çeteleri yaşatmayacağız.

Emek'teki yurdu bizden önce kapatamadılar, çünkü geçmiş iktidar birtakım denge unsuruna dayanıyordu. Bu yüzden kapatamadılar. Ama ben bu yurdu kapatacağım. Çeteyi, silahlı güçleri temizleyeceğiz. Çeteleri barındırmayacağız.

HOŞLANAN GENEL MÜDÜR KAN DÖKÜLMESİNDEN

Yüksel Çakmur, 26 Subat'ta Kredi ve Yurtlar Genel Kurul toplantısının yapılacağını ve her şeye ayrıntılı cevap vereceğini söylemiş, **«biz çeteyi dışarıda aramayalım, çete bu yurdun içine girmiştir. Bir Genel Müdür kan dökülmesinden hoşlanacak, sonra çeteyi dışarıda arayacağız, olmaz böyle şey.»** demiştir.

Bakanın konuşmasından sonra, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1978 mali yılı bütçesi Cumhuriyet Senatosunca oylanarak kabul edilmiştir.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI BÜTÇESİ KABUL EDİLDİ

Öte yandan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 1978 mali yılı bütçe tasarısı Cumhuriyet Senatosunda önceki gece görüşülerek kabul edilmiştir. Bütçe üzerinde yapılan eleştirileri cevaplandıran Sanayi ve Teknoloji Bakanı **Orhan Alp**, bir yıla yakın bir zamandan beri döviz transferlerinin yapılmaması nedeniyle ithalatın imkansız hale geldiğini belirtmiş, «bu nedenle bazı fabrikalar durmuş, bazıları kapanmış, bazıları da üretimi azaltmıştır» demiştir.

Orhan Alp, ithalat imkansızlığına ek olarak enerji darlığı ve elektriğin günün belli olmayan saatlerinde kesilmesinin yurt çapında bütün işyerlerinde üretimi ters yönde etkilediğini söylemiş, üretimin azaldığını ve maliyetlerin yükseldiğini bildirmiştir.

Orhan Alp şöyle konuşmuştur:

«Döviz ve ithalat imkanlarımızı gözönünde tutarak yurdumuzda hızlı sanayileşmeyi gerçekleştirmek için her türlü gayret gösterilmektedir ve gösterilecektir. Böylece, milli gelirin artması sağlanacak, sosyal refah ve geniş istihdam imkanları yaratılacaktır.

Hükümetimizin karşılaştığı en önemli problemlerden bir tanesi döviz temindir. Bu maksatla hükümetimiz çok yönlü girişimlerini hızla sürdürmektedir.

Hazırlayacağımız güven ortamında sanayi yatırımlarının sürekli bir kararlılık içerisinde çalışmasına önem verilecektir. Hükümet olarak ülke yararına sanayi kuran, istihdam yaratan, döviz kazandıran, dürüst çalışan ve vergisini veren müteşebbise daima yardımcı olacağız»

DİSK BÜNYESİNDE

(Baştarafı 1'de)

kararı oybirliği ile alındıktan sonra bir açıklama yapılmış ve 100'e yakın sendikanın faaliyet gösterdiği bir işkolunda sendikal birliği amaçladığı ifade edilmiştir. DİSK'in sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri doğrultusunda her işkolunda bir sendika oluşturmanın asıl hedef olduğu belirtilen açıklamada şöyle denilmiştir:

«Sendikamızın faaliyet gösterdiği 21 ve 22 No'lu işkollarında ülkemizde bugün 300 bini aşkın işçi çalışmaktadır. Sınıf uzlaşmacısı ve korsan sendikaların kolgezdiği bu işkollarında 100'e yakın sendika birliğinin bölünmüşlüğünün somut göstergesidir.

Teknik-İş Sendikası olarak bugüne değin, ülkemizde sınıf ve kitle sendikacılığının tek temsilcisi DİSK'in ilkelerini ve Genel Kurul kararlarını yaşama geçirme savaşımını yürütegeldik. Sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri ışığında işçi sınıfımızın, işyerinde, işkolunda, ulusal ve uluslararası düzeyde birliğinin kararlı savunucusuyuz.

DİSK'in sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri doğrultusunda her işkolunda bir sendika oluşturma ilkesini yaşama geçirmeye sınıfsal bir görev kabul ediyoruz.

Bu nedenle:

1 — Konfederasyonumuz Disk'e bağlı, işkolumuzun nitelik ve nicelikçe en güçlü sendikal örgütü olma savaşımını veren Bank-Sen'e katılarak, işkolumuzda sendikal birliğe doğru ileri bir adım atmayı,

2 — Bu kararımızı yaşama geçirmek üzere anatüzüğümüz gereğince Genel Merkez Genel Kurulumuz'un 25-26 Mart 1978 günlerinde toplanmasına Genel Yönetim Kurulu olarak oybirliği ile karar verildiğini kamuoyuna duyururuz.»

TS 2408 Çizelge 1'e göre Orta taneli 10 ton pirinç satınalınacaktır

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir.

1-KARABÜK'TE: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğümüz.

2-İSTANBUL'DA: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat:4-5'deki Mümessilliğimiz.

3-ANKARA'DA: Kavaklıdere, Tunus Cad. No:63'deki Mümessilliğimiz.

İSTEKLİLERİN şartnamemiz esaslarına göre hazırlıyacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte engeç 22 Şubat 1978 Çarşamba günü saat 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur.

BASIN: (1156l - 173)

DOĞUM

Gazeteci arkadaşımız Ülkü ve Kemal Karaosmanoğlu'nun bir oğulları dünyaya gelmiştir. Anne ve babayı tebrik eder, Mehmet'e uzun ömürler dileriz.

POLİTİKA

GAZİANTEP'TE

(Baştarafı 1'de)

rilen bir grup saldırmıştır.

■ **GAZİANTEP'TE BİR DOKUMA İŞÇİSİ ÖLDÜRÜLDÜ...**

Gaziantep'te devrimci bir dokuma işçisi kimlikleri tesbit edilemiyen kişilerce açılan tabanca ateşi sonunda öldürülmüştür.

Gaziantep Emniyet Siyasi Şube Müdürü Mustafa Altıkat, önceki gece işyerinden evine dönmekte olan Enver Dağcı isimli dokuma işçisinin Karayı'an caddesinde kimliği tesbit edilemiyen kişilerce tabanca kurşunu ile vurularak öldürüldüğünü söylemiş olayın siyasi bir cinayet olduğunu da sözlerine eklemiştir.

İşçinin cenazesi dün sabah çok erken saatlerde polis gözetiminde ailesi tarafından toprağa verilmiş. Enver Dağcı adlı işçinin toprağa verilişi sırasında geniş güvenlik önlemleri alınmıştır.

Bu arada yine önceki gece Gaziantep'in Ordu caddesinde gezmekte olan bir grubun üzerine motorsikletli iki kişi tarafından otomatik Sten tabancalarla ateş açıldığını bildirmiştir. Olayda Erdoğan Ünüvar adındaki Gaziantep Lisesinden beklemeli bir öğrenci ağır biçimde yaralanmış, yaralı Gaziantep Devlet Hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Olayla ilgili olarak iki kişinin kimliğinin tesbit edildiği ve arandıkları bildirilmiştir.

■ **İKD'NİN AÇTIĞI OKUMA YAZMA KURSUNA SALDIRILDI...**

İlerici Kadınlar Derneği'nin (İKD) İzmir'in Çimentepe semtinde bulunan temsilcilik binasında açtıkları okuma - yazma kursuna Mao'cu oldukları belirtilen bir grubun saldırdığı, binayı taşlayarak ev sahibini tehdit ettiği bildirilmiştir.

İlerici Kadınlar Derneği İzmir Şubesi tarafından yapılan açıklamaya göre, Mao'cu olarak adlandırılan bir gurup kız ve erkek Çimentepe İKD temsilciliğinde açılan okuma - yazma kursunu basmışlardır. Binaya taşa tutan Mao'cu grup okuma - yazma öğrenmeye gelen kadınlara da saldırmış, bina içindeki afişleri yırtarak ev sahibini binayı İKD'ye kiraya verdiği için tehdit etmişlerdir.

Saldırganların çevre halkının yardımıyla bina dışına atıldığına da açıklamalarında yer veren İKD İzmir Şubesi olayı kınamış demokrasi, barış, bağımsızlık ve toplumsal ilerleme mücadelesine yılmadan devam edeceklerini belirtmiştir.

■ **POL-DER LOKALİNE PATLAYICI MADDE ATILDI.**

Pol-Der'in Mecidiyeköydeki Lokaline kimliği bilinmeyen kişilerce dün sabaha karşı patlayıcı madde atılmıştır.

Patlayıcı madde etkisi ile Pol-Der Mecidyieköy Lokalinde geniş ölçüde hasar meydana gelmiş, çevrede bulunan apartmanların da camları kırılmıştır.

■ **FAŞİST SALDIRILAR POL-DER ÜZERİNDE DE YOĞUNLAŞIYOR. MECİDİYEKÖY'DE POL-DER BİNASI BOMBALANDI.**

Faşist saldırılar zincirine Pol-Der'de eklenmiş, Mecidiyeköy Pol-Der binası dün sabaha karşı kimliği bilinmeyen kişilerce bombalanmıştır. Sabaha karşı saat 4,45' de patlayan bomba, çevrede büyük hasar ve panik yaratmış, çevrede bulunan 8 büyük binanın camları tamamen kırılmış, 2 camcı dükkânı ve meşrubat ambarı büyük ölçüde hasar görmüştür. Patlama sonucu ölen veya yaralanan olmamıştır.

Bilindiği gibi Pol-Der üyelerine yapılan saldırılar uzun bir süredir devam etmekteydi. Daha önce Üsküdar ve Ültepe'de Pol-Der üyesi polis memurları komandoların saldırısına uğramış, Beykoz'da bir Pol-Der üyesinin evi kurşunlanmış, Temmuz 1977'de Mecidiyeköy'de bir Pol-Der üyesinin evine yapılan silahlı saldırı sonucu Şerife Can adlı bir kadın öldürülmüştü.

Fakat son günlerde bu saldırıların bir kampanyaya dönüştüğü izlenmektedir. MHP yanlısı basında hemen hemen her gün Pol-Der aleyhine bir yazı yayınlandığı görülmektedir. Buna son örnek olarak 12 Şubat tarihli Hergün gazetesinde manşet haberde «emniyet örgütünün Pol-Der'in eline geçtiği» iddia edilmektedir. Ayrıca son günlerde faşist komandoların yaptığı yürüyüşlerde «Pol-Der kapatılsın» sloganına ağırlıkla yer verdikleri gözlenmekte, faşist militanların bu sloganı özellikle saldırıları polisi tarafından engellendiği zaman attıkları dikkati çekmektedir. Pol-Der'e saldırıyı kimlerin yaptığı ve kimlerin körüklediği böylece ortaya çıkmaktadır.

■ **ANKARA'DA BİR YERE PATLAYICI MADDE ATILDI.**

Kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından dün saat 03.00 sıralarında Karşıyaka'da bir eve patlayıcı made atılmıştı.

Şerit Çıkışı sokakta 4/28 numarada oturmakta olan Salih Odabaşı'nın evinin önünde patlayan bombanın herhangi bir can kaybına yol açmadığı bildirilmiştir. Emniyet yetkilileri olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü söylemişlerdir.

T. C.
Köy İşleri Bakanlığı
Y. S. E. Genel Müdürlüğü
Trabzon 10. Bölge Müdürlüğü

Aşağıda isimleri yazılı köyyolları stabize nakli gurupları halinde 2490 sayılı kanun hükümlerine göre müteahhitin nam ve hesabına kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

İLİ	KÖYYOLU ADI	KEŞİF BED.	BANKA REF.	MUVAKKAT TEM. (TL)	İHALE TARİH GÜN -SAATİ	MÜRACAATIN SON GÜNÜ
TRABZON RİZE	Of-Ballıca, Merkez-Beşirli Merkez Ky. İlt. Camidağı yanı	G. 673.504.00	84.188.00	30.690.16	27.2.1978 Pazart. 9.30	22.2.1978
	Güzelköy, Ardeşen, Pirinçlik, Derepazarı, Kandırlı İyidere, Çiftlik, Kalecik	Gr.176.477.84	220.059.73	66.564.33	" 11.00	"

1. Evraklar YSE. Genel Müdürlüğü Köyyolları Dairesi Başkanlığı YSE.10. Bölge Müdürlüğü ve ait olduğu il YSE. Müdürlüklerinde her gün mesai saati sonuna kadar görülebilir.
2. İhale 1976 yılına sari mukavele olacaktır.
3. EKSİLTMEYE GİREBİLMEK İÇİN

a) İsteklilerin 1978 yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası Belgesi, her iş için hizalarında gösterilen teminatı Trabzon Def. Muh. Müdürlüğüne yatırmaları şarttır. (Mektupsa müddetsiz ve limitli olacaktır)

b) En geç müracaat son günü mesai saati sonuna kadar müracaat dilekçeleri ile birlikte Bayındırlık Bakanlığından alınmış C gurubundan müteahhitlik karnesi, teçhizat beyannamesi (6 adet 5 m3 lük Damperli kamyon bir yükleyici) mali durum bildirisi, müteahitin elinde bitirilmemiş işler bildirisi teknik personel beyannamesini ve ilan tarihinden sonra alınmış banka referansını eksiksiz olarak eksiltme şartnamesindeki şartlara uygun tanzim ederek Bölge Müdürlüğüne vermek sureti ile yeterlilik belgeleri almaları şarttır.

(Her iş için dilekçelerine ayrı ayrı belgeler eklenecektir.)

3. Kapalı zarf usulüne göre hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat öncesine kadar makbuz mukabilinde komisyon Başkanlığına vermeleri şarttır.

Telgrafla müracaat ve postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilan olunur.

Basın: 1276-123

MENKUL SATIŞ İLANI
İSTANBUL 12 NCİ İCRA MEMURLUĞUNDAN

1977/12348

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 18400 TL, kıymetinde Yerli imalat komple plânya makinası motorlu ve 34 adet demir iskencelerin açık artırması 13/2/1978 günü saat 16, 30-16, 45 arası Şişli Çağlayan Uğur sokak No: 43/2 de yapılacaktır. O gün verilecek bedel muhammen kıymetin % 75 ni bulmadığı takdirde 14/2/1978 günü aynı mahal ve saatte 2 nci artırması yapılarak en çok artırana ihale edilecektir. Tellaliye ve ihale damga resmi pulları alıcıya ait olup taliplilerin mahallinde bulunacak memura müracaatları ilân olunur. 8/2/1978

Basın: 1050-182

"EUROVİSİON" tartışmalarına bir "kambur" daha eklendi

Politika'da Radyo-Televizyon

SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BİR DÜNYA İÇİN

Hazırlayan: ASA

Selçuk SUN

YENİ BİR SKANDAL!

JÜRİ ÜYESİ SELÇUK SUN, Finalden 1 ay önce Nükhet Duru' nun kazanması halinde Paris' te 6. olacağımıza dair bahse girmişti...

Türkiye Eurovision Yarışması jürisi üyelerinden Selçuk Sun finallerin yapılmasından bir ay önce gazetecilerle bir bahse tutuşmuş, Nükhet Duru ve Anadolu Majör Grubu'nun birinci olduğu taktirde Paris'te yapılacak olan Uluslararası Eurovision Yarışması'nda 6. lık ile 8. lik arasında bir derece alacağımızı ileri sürmüştür.

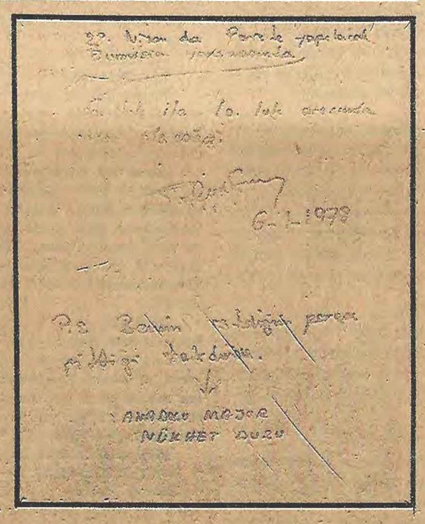
Türkiye final lerinden sonra açılmak kaydıyla bir zarfa saklanan bu iddiayı şimdi belgeleriyle birlikte sizlere açıklıyoruz:

Nükhet DURU

İŞTE BELGELER

İŞTE MEKTUP

İSTE ZARF

Nilüfer, Paris yolculuğuna hazırlanıyor. (Üstte) «Sevince» adlı parçalarıyla birinciliği kazanan «Grup Nazar» (yanda)

EUROVİSİON' DA ŞANSIMIZ NE OLABİLİR

Dedikoduları kendisinden daha unlü hale gelen Eurovision nihayet sonuçlandı. Aslında plak şirketlerinin üst düzeyde ve açıkça yaptıkları bir rekabet olan Eurovision yarışmasında uluslararası planda henüz tam tekelleşmemiş plak sanayimiz ne yapabilir. Ya da Nilüfer ve Nazar Grubu ne yapabilir?

Dedikodulu bir final öncesi yaşadık. Birinci olacak şarkının önceden belli olduğu konusunda iddialar oldu. Jüri üyeleri birbirlerini suçladılar, orkestra şefi haklı olarak istifa etti.. vs... Ama gerçek olan şu ki biz bu yarışmaya gereğinden fazla, hem de çok fazla ilgi gösterdik, gereğinden çok fazla önem verdik. Uluslararası planda yapılacak olan bu yarışmanın dışında kalmak bir eksiklik gibi göründü. Halbuki bu görüş ancak Türkiye'nin bağlı olduğu yayın sistemi içinde değerlendirilince haklı olabilirdi. TRT yarışmanın başarılı bir şekilde düzenlenebilmesi için elinden geleni yaptı. Ama, elindeki teknik olanaklarla hangi düzeye ulaşabildi.

Paris'te düzenlenecek olan büyük finalde büyük bir olasılıkla, benzer yapıtlar yarışacak. Ve bu benzer yapıtlar arasından bir tanesi gene bağlı bulunulan yayın sisteminin ölçütlerine göre seçilecek. Böylece Avrupa halkının dağarcığına yeni bir yapıt katılırken bazı plak tekelleri de kendi dağarcıklarına gerek duydukları şeyi, «kâr»ı sağlayacaklar.

Ülkemizde de böyle, Nilüfer ve Nazar Grubu «Sevince» adlı parçalarıyla Uluslararası Eurovision Yarışması'nda derece alsın almasın bağlı bulundukları plak şirketine büyük paralar kazandıracak. Kendileri bu işten ne kadar kazanırlar bunu bilmiyoruz. Fakat telif haklarının bunca «ezildiği» ülkemizde bunu tahmin etmek pek o kadar da zor değil.

Hepbirlikte izleyeceğiz...

Sofya Televizyonu bu yıl 40 film çevirecek

«Adaptasyon» başlıklı televizyon filminden bir görüntü

Sosyalist ülkelerde televizyon her yıl daha bir gelişmekte ve Avrupa çapında kendisinden söz ettirmektedir. Gerek Bulgaristan, gerekse Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerde televizyon bir eğitim aracı olarak kullanılmakta, ülkede yaşayan halkın çeşitli ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Söz konusu ülkelerin televizyon programları arasında en fazla önem verdikleri konuların başında Televizyon filimleri geliyor. Örneğin Bulgaristan'da Sofya Televizyonu yetkilileri bu yıl ülkede 40 televizyon filminin gerçekleştirileceğini açıkladılar.

Seyircilerin filim kültürünün zenginleşmesine ve yükselmesine büyük önem veren Bulgar Televizyonu yetkilileri program bulunan iki televizyon kanalından her akşam birer filim göstermektedirler. Televizyon için çevrilen filimlerin yanı sıra Bulgar sinematografisinin çevirdiği sanat yapımlarıydı ve ülkenin tarihinden yazgısal dönemleri konu alıyordu. Ekranda özgürlük savaşçısı, adlı, adsız, kahramanlar canlandı. Bu filimlerde konuların işlenişinde her yapımcının kendine özgü yöntemler kullandığı dikkati çekiyordu.

Gerçek olayların incelenip değerlendirilmesi Bulgar TV filimlerinin ana özelliğidir. Örneğin halen çekimi sürdürülen, tanınmış Bulgar yazarı Pavel Vejinov'un senaryosunu yazdığı «Ölüme kadar Sadık» adlı dizi filim bunlardandır. Dizi Dr. Aleksandr Peev'in yönetiminde çalışan ve 1941-1943 döneminde Sovyet Başkomutanlığına dörtyüzden fazla haber ileten bir grup yiğit yurtseverin yaşamını ve eylemini yansıtmaktadır.

Senaryosu Yordan Radiçkov tarafından yazılan, Krikor Azarân tarafından yapılan «Herkes ve hiçbir kimse» filminden bir sahne...

tüm filimler de televizyon ekranına getirilmektedir. Öte yandan Bulgaristan'da salt televizyon filimleri için filim stüdyoları vardır ve bu stüdyolarda gerçekleştirilen ürünler birçok ülkede seyircilere sunulmaktadır

Örneğin geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen «Rems'in Beş Militanı» (Rems direniş yıllarında eylem gösteren işçi Gençlik Birliği'nin kısa adıdır) ve 1923-25 yılları arasında ölen sayısız yurtseverin anısına adanmış olan «Kayıplara Karışanların İzinde» adlı filimler birçok ülkede büyük bir beğeniyle izlenmiştir. Bu filimler, gerçek kanıt ve olaylara dayanan

Öte yandan gene halen çalışmaları sürdürülen «Küçük Köy» dizisinin yapımcıları, günümüz Bulgar köylüsünün iç dünyasındaki evrime eğiliyorlar. Çocuklar için gerçekleştirilen «Filyo İle Makenzen» ve «Kirpilerin Savaşı» adlı dizilerde de 9 Eylül 1944 Sosyalist Devrimi sırasındaki bir çocugun anılarını ve Bulgar çocuklarının bugünkü durumunu ele alan konulara eğinilmiş.

Televizyon sosyalist ülkelerde gerçekten kaçınılmaz bir eğitim aracı olarak kullanılıyor. Darısı bizim başımıza...

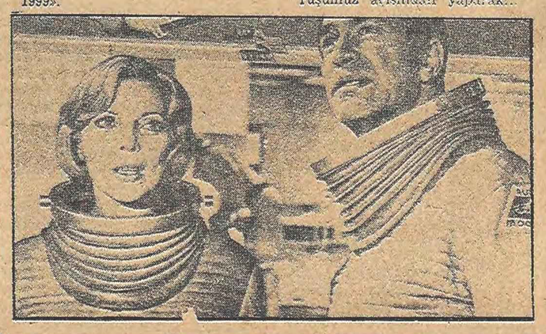
"Uzay 1999" sinemasının en tipik örneklerinden biri

TRT televizyonunda yayınlanmakta olan «Uzay 1999» adlı diziyi uzun süredir izliyoruz. Belki de çoğumuz ilgiyle... Cumartesi günleri ekrana gelen bu program aslında Amerikan sinemasının en tipik örneklerinden biri. Yani televizyon dizileri de sinema gibi bir beyin yıkama aracı olarak karşımıza çıkıyor her hafta.

«Uzay 1999»da görüntülerle geleceğin dünyası çizilirken bile en ilkel, kaba kuvvete dayanan gösteriler birbirini izliyor. Günümüz Amerikan toplumuna egemen olan emperyalist düşüncenin bir ürünü olan saldırganlığın ve savaş düşkünlüğünün yalnızca dünyamıza özgü olmadığını, gelecekte keşfedilecek olan birçok yeni dünya'nın insanlarının da aynı beğenicilliğe, saldırganlığa sahip olduğunu anlatmaga çabalıyor «Uzay 1999».

Aslında hepimiz biliyoruz. Çağımızda iyiden, mutlu günlerden yana düşünceye sahip çıkan insanlar, toplumlar gittikçe etkilerini artırıyorlar. Dünyamızın üçte birinden fazla yöresinde toplumlar iyiden, doğrudan yana sürdürüyorlar çalışmalarını. 1999 yılında da günümüzde varolan düzenin değişmeyeceğini, yeni dünya'lar bulunsa da günümüz sorunlarıyla karşılaşacağımızı vurgulamak, bunu kitlelere anlatmak hangi düşünceye yararlı olabilir ki?
Tabii ki Amerikan emperyalizmine, emperyalist sisteme. Bu ve bu gibi dizilerin kasıtlı olarak gerçekleştirildiği hepimizce biliniyor.

Evet TRT televizyonunun sergilediği dizi'leri, filimleri elbette seyredeceğiz... Ama değerlendirmesini kendi dünya görüşümüz açısından yaparak...

"ilk öğretmen" adını taşıyan "müsamere"

Renkli basında bol renkli fotoğraflarla reklam edilen, televizyonda ardarda birkaç gün verilen bölümlerinden sonra nihayet geçtiğimiz hafta Çetin Öner'in yapımcılığını ve yönetmenliğini yaptığı «İlk Öğretmen» ekranlara geldi. Filmin müziğini yapan, Ali Rıza Binboğa da «İlk Öğretmen» de başrolde yer aliyor.

Dikkat etmişsinizdir, «İlk Öğretmen»in jenerik yazılarında kadronun hemen hemen tümünün amatör kişilerden oluştuğunu tümümüz okuduk. Sevinmiştik başlangıçta, geniş bir amatör kadrodan, gerçek kişilerden yararlanıldı diye. Ama birinci bölüm hepimizi düş kırıklığına uğrattı.. sizleri de zannediyoruz.

Tüm filim boyunca amatör kadro salt bir «figüran» olarak kaldı. Köylüler, (gerçek köylüler), gençler.. tümü birer hayalet olarak tanıtıldılar bize. Filim boyunca ne görüntüler ne de diyaloglar anlatılmak istenileni net bir şekilde iletebildi bize. Bir «müsamere» seyrediyormuşçasına izledik «İlk Öğretmen»i.

Halbuki Çetin Öner «İlk Öğretmen»den çok daha başarılı yapıtlara imzasını atmış bir yönetmen. Kendisinden bu denli kötü bir program beklemezdi.

"HÜZÜNLÜ AŞK" YA DA UYKU İLACI

Salı günü televizyonda bir yerli filim izleyeceğiz: «Hüzünlü Aşk». Mehmet Bozkuş'un yönetmenliğini yaptığı, Filiz Akın, Engin Çağlar ve Ekrem Bora'nın başrollerini paylaştıkları filim bir 1969 yapımı. Hasta babasına bakmak için pavyonda şarkıcılık yapmakta olan Sevgi'ye (Filiz Akın) pavyon sahibi (Ekrem Bora) aşıkdır. Sevgi ise pavyon sahibine yüz vermemektedir.

Öte yandan zengin bir ailenin tek çocuğu olan Selim (Engin Çağlar) da Sevgi'yi sevmekte ve ailesinin tüm muhalefetine karşılık onunla evlenmek istemektedir. Sevginin babası ve Selim, Sevgi'nin pavyonda çalıştığını bilmemektedir. Vural (Ekrem Bora) bu durumdan yararlanarak «babana söylerim» diye Sevgi'ye şantaj yapar ve Sevgi ile Selim'in evliliğine mani olmak için evliliğe zaten muhalif olan Selim'in babası ile işbirliği yaparak türlü entrikalar çevirir.

İşte gene egemen sınıfların bıkıp usanmadan işledikleri, işlettirdikleri bir konu: Fakir kız ile, zengin adamın aşkı. Egemen sınıflar elleriinde bulundurdukları sinema, televizyon, basın gibi iletişim araçlarıyla bizlere kendi düşüncelerini aktarmak için çabalıyorlar. Sinema, burjuvazinin elinde bir beyin yıkama aracı olarak kullanılıyor. Gerçeklerden tamamen uzak, insanın duygularıyla oynayarak sürüyorlar önümüze «uyku ilacı» türündeki filimleri. Ve bizler kâh ağlıyoruz, kâh gülüyoruz fakir kız ile zengin «oğlan»ın «acıklı» yaşamına.

Nedir burada verilmek istenen? Önce, filimi seyreden kitleleri gerçek sorunlarından uzak tutmak. Duyguları tahrip ederek burjuvazi ile işçi sınıfı ayrımının düşünülmesini engellemek. Söz konusu iki (uzlaşamaz) sınıfın aslında birbirlerine düşman olmadığını, her zaman birlikte olunabileceğini göstermek. Hepimiz farkındayız, çocukluğumuzda, büyüdüğümüz zaman zengin ile fakir'in maceralarına çok tanık olduk sinemada. Ve tümünün sonunda zengin ile fakir birleştiler, mutlu bitti filimler. Peki gerçek mi tüm bunlar. Tabii ki değil. Şimdi birçoğumuz farkındayız bunun. İnanmıyoruz tüm bunlara. Ama burjuvazi gene sürdürüyor bu çabasını, gene aynı türden filimleri seriyor önümüze. Çünkü amaçları başka. Çünkü amaç sinemanın zaten «yalancıktan» bir şey olduğunu sergilemek. Sinemanın zaten «yalancıktan» bir şey olduğuna kitleleri inandıracak ki, o kitleler sinemanın gerçek bir silah olarak kullanıldığı filimleri görünce de «Eh zaten bütün filimler yalancıktandır» desin. Çünkü hepimiz biliyoruz, gerek sosyalist ülkelerde, gerekse kapitalist ülkelerin gerçek sinemacılarının elinde bir silah olarak kullanılıyor sinema. Sosyalist mücadelenin önemli bir silahı.

"Oynamak istiyorum" TRT'yi temsil etmek üzere Hollanda'ya gönderiliyor

YAPIM, OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA BENLİK GELİŞİMİNİ SAĞLAMAK AMACINDA

Televizyon Çocuk Programları Semineri'nde TRT'yi temsil etmek üzere hazırlanan «Oynamak İstiyorum» adlı yapımın ilk bölümü, içinde bulunduğumuz günlerde Hollanda'ya gönderiliyor.

Program, Mart ayı içinde Eindhoven'de yapılacak seminerde, diğer Avrupa televizyonlarının gerçekleştirdikleri çocuk programlarıyla yarışacak.

Türk izleyicilerine de sunulacak olan program 6 bölümlük bir dizi olarak düşünülüyor. Yapımcılar, dizinin beğenilmesi halinde bu sayının artırılabileceğini belirtiyorlar.

Çocuk bölümü yapımcılarından Hülya Alp ile Mustafa Aksoy'un birlikte gerçekleştirdikleri «Oynamak İstiyorum»un yönetmenliğini Canan Arısoy üstlenmiş. Ayşegül Atik'in sunuculuğunu yaptığı programın 4-6 yaş arasındaki çocukların katıldığı kurallı oyunlarını Memduh Güven hazırlıyor.

Okul öncesi çocuklar için gerçekleştirilen ve benlik gelişimini amaçlayan «Oynamak İstiyorum», bu amacını özellikle çocuklardaki düşleme gücünün artırılmasıyla somutlamak istiyor.

İlk bölümü 9 Şubat'ta ekrana gelen programda bedenin bölümleri ve işlevlerinin tanıtıldığı «Mantar Bebek» adlı öykü, balıklarla ilgili bir filim ve hayvan hareketlerinden kaynaklanan bir kurallı oyun yer almıştı.

"GELİN TARTIŞALIM" PROGRAMINDA KARŞIYAKA AYDOĞDU İLKOKULU ÖĞRENCİLERİ VAR...

«Gelin Tartışalım» adlı eğitici programda Karşıyaka İlkoklu öğrencileri «Dengeli Beslenme» konusunu tartışıyorlar.

Öğrenciler, beslenmenin yaşamdaki önemi, besin grupları ve yapıları, onarıcı ve yapıcı besinler, enerji veren besinler, yakıcı ve tutuşturucu besinler, çeşitli yaşlarda beslenme, iyi beslenme alışkanlıkları, sağlıklı ve bütçeye uygun beslenme konularını tartışacaklar.

Programın yapımcısı Yusuf Alçakar.

Aydoğdu İlkokulu Öğrencileri, çekim belirtilen saatten epey geç gerçekleşince İzmir TV'sinin stüdyosunda ders aralarında bol bol satranç oynadılar.

TV'de bitecek olan diziler ve yenileri..

Önümüzdeki günlerde bitecek olan diziler içinde iki çocuk dizisi var. «Beyaz Yunus» 6 Mart'ta, «Bir Köpeğin Serüvenleri» de 14 Mart'ta sona eriyor. Öte yandan «Napolyon'un Aşkları» 1 Mart, «Uzay 1999» 25 Şubat, «Bir Zamanlar Kartaldı» 13 Şubat tarihlerinde bitiyor.

20 Şubat'ta başlayacak olan «Kurtulanlar» dizisinden sonra da Mart ayı içinde şu yeni diziler geliyor ekranlarımıza: «Kum Kum» (13 Mart), «Ekimin Füzeleri» (8 Mart), «Spencer'in Pilotları» (4 Mart), «Lassie» (21 Mart).

TELEVİZYONDA ÜNLÜ FOTOĞRAFÇILAR DİZİSİ:

"GÖRÜP GÖRDÜRENLER"

Fatih Orbay'ın yapımcılığının ve sunuculuğunu üstlendiği yeni bir dizi pazar günleri beyazcama geliyor: «Görüp Gördürenler». Ülkemizde tanınmış 10 ünlü fotoğrafçının çalışmalarını yansıtan program, on bölüm halinde hazırlanıyor.

Yapımcı Fatih Orbay hazırladığı programa ilgili olarak şunları söylüyor: «Son iki yıl içinde fotoğrafta bir aşama, bir gelişme var. İşte bu fotoğrafçılık açısından hareketli dönemde Türk fotoğrafının ustalarını ve fotoğraflarını belgelemek istedik. Alışılmış ve kullanıla gelen bir yöntem olduğu için de «ilk on adı» izleyicilere sunacağız.

Fatih Orbay bu on kişinin seçilmesini de şöyle anlatıyor: «Önce şu dönemde hiç tartışma götürmeyen, kendilerini yurt içi ve yurt dışında kabul ettirmiş dört beş adı seçtik. Sonra da bu isimlerin her birinden «en iyi on»u seçmelerini istedik. Yapılan listelerde yer alan aynı adlar diğer beş kişiyi belirlemiş oldu.

Orbay kendilerine danıştığı ilk beş kişiyi ve onların seçtiği diğer tanınmış fotoğrafçıları şöyle sıralıyor: Ara Güler, Gültekin Çizgen, Şakir Eczacıbaşı, Baha Gelenbevi, Ozan Sağdıç, Ersin Alok, Şemsi Güner, Nusret Nurdan Eren, Fikret Otyam, Mustafa Türkyılmaz.

Yirmi dakikalık bölümler halinde beyazcama gelecek olan programda sanatçıları en iyi tanıtabilecek 35-40 kadar fotoğrafları ve özel yaşantılarından, kısa bölümler verilecek.